

STRATEŠKI RAZVOJNI PROGRAM
OPĆINE VELIKO TROJSTVO
IZ
PROGRAMA RURALNOG RAZVOJA
REPUBLIKE HRVATSKE
2014. – 2020.

OPĆINA
VELIKO TROJSTVO

PREDGOVOR NAČELNIKA

Općina Veliko Trojstvo kao jedinica lokalne samouprave, odgovorna je za organizaciju života svom području, osiguravanje zadovoljavanja životnog standarda lokalnog stanovništva u smislu komunalnog standarda i infrastrukture, te socijalnih, obrazovnih i kulturnih sadržaja.

Dobar geografski položaj i povezanost s Bjelovarom kao upravnim i administrativnim centrom županije, prirodni resursi, kulturna baština i tradicija, a prvenstveno lokalno stanovništvo spremno na aktivno participiranje u životu lokalne zajednice i davanje doprinosa poboljšanju kvalitete života, okosnica su dosadašnjih aktivnosti koje su rezultirale visokim stupnjem komunalne izgrađenosti, razvojem socijalnih usluga, te društvenih, kulturnih, sportskih i turističkih sadržaja.

Strateškim razvojnim programom Općine Veliko Trojstvo 2014.-2020. osigurane su strateške smjernice razvoja temeljene na realnim i trenutnim potencijalima Općine kao polazištima. Ove strateške smjernice usklađene su s regionalnim, nacionalnim te EU smjericama razvoja i potencijalnim izvorima financiranja na nacionalnoj i EU razini.

Strategijom razvoja definirali smo prioritete razvoja te osigurali mogućnost za unapređenje podjednako gospodarskih, kao i društveno-socijalnih segmenata, a u realizaciji je dana mogućnost participiranja svih zainteresiranih dionika, od gospodarskih subjekata, javnih ustanova i institucija, organizacija civilnog društva, do pojedinaca – lokalnog stanovništva.

Ivan Kovačić, dr. vet. med.

Općinski načelnik

SADRŽAJ

PREDGOVOR NAČELNIKA.....	1
SADRŽAJ.....	2
1. UVOD	7
1.1. Temeljne odrednice.....	7
1.2. Metodološki pristup	7
1.3. Osnovni strateški razvojni dokumenti kao polazište	8
1.3.1. Županijska razvojna strategija Bjelovarsko-bilogorske županije	8
1.3.2. Prijašnji razvojni dokumenti	8
2. RADNA SKUPINA ZA IZRADU STRATEGIJE.....	10
2.1. Struktura, način rada i očekivani rezultati.....	10
3. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA	11
3.1. Razvoj općine – povijesni prikaz	11
3.2. Geografski položaj	13
3.3. Prirodni resursi	16
3.3.1. Reljef i klima	16
3.3.2. Prirodna obilježja – tla, flora i fauna, šume, vode.....	16
3.3.2.1. Tla	16
3.3.2.2. Šume i lovišta.....	17
3.3.2.3. Vode.....	17
3.4. Demografsko stanje.....	18
3.4.1. Stanovništvo i naselja	18
3.4.2. Zaposlenost i nezaposlenost	25
3.4.3. Obrazovna struktura stanovništva	30
3.5. Infrastruktura	35
3.5.1. Vodoopskrba i kanalizacijski sustav.....	35
3.5.2. Energetska infrastruktura.....	37
3.5.3. Plinoopskrba	37
3.5.4. Prometna infrastruktura.....	38
3.5.5. Pošta i telekomunikacija.....	40
3.5.6. Zbrinjavanje otpada i zaštita okoliša	40
3.5.7. Ostala komunalna infrastruktura - groblja	44

3.5.8.	Gospodarska infrastruktura.....	44
3.6.	Gospodarstvo	48
3.6.1.	Poduzetništvo	48
3.6.2.	Poljoprivreda	52
<p>Ukupna površina Općine je 6.560 ha, od čega se prema podacima ARKOD sustava (tabela 10.) u poljoprivredne svrhe koristi 1.820 ha ili 27,74% ukupne površine Općine, što je osjetno manje od županijskog prosjeka (38,61%), te gotovo dvostruko manje od površine Općine koju zauzimaju šume (42,95%).</p>		
3.6.3.	Turizam	60
3.6.1.	Vinarija „Čačija“	60
3.6.2.	OPG „Crnković“	61
3.6.4.	OPG „Šapić“	61
3.6.5.	OPG „Juranić“	61
3.6.6.	Izletište „Dobrovita“	62
3.6.7.	Planinarski dom „Kamenitovac“	62
3.6.8.	Galopski klub „Troja“, OPG Rebić	62
3.6.9.	Konjički klub „Veliko Trojstvo“ OPG Pirin	63
3.6.10.	Romska etno kuća u Maglenči	63
3.6.11.	OPG Novotni	63
3.6.12.	Etno park s etno okućnicom	64
3.6.13.	Bilogorski čardak.....	64
3.6.14.	Svijetle pruge	64
3.6.15.	Marijansko svetište Paulovac	64
3.6.16.	OPG Mišir.....	65
3.6.17.	Sekcija „Blago bilogorskog turističkog puta“	65
3.6.18.	OPG Kovačić.....	65
3.6.19.	OPG Koler	65
3.6.20.	Ruralna kuća Graber	65
3.6.21.	Izletište „Vrata Bilogore“	66
3.6.22.	Lovačka kuća "Pajdo".....	66
3.6.23.	Bilogorska kuća OPG Radovanović	66
3.7.	Društvena i socijalna infrastruktura	67
3.7.1.	Zdravstvo i socijalna skrb.....	67
3.7.2.	Obrazovanje.....	68
3.7.3.	Sport i rekreacija.....	70
3.7.4.	Vjerske zajednice	71

3.7.5.	Civilno društvo	72
3.7.5.1.	Kulturno umjetničko društvo Veliko Trojstvo.....	72
3.7.5.2.	Bilogorska čarolija.....	72
3.7.5.3.	Udruga vinogradara, vinara i voćara „Trojstvo“	73
3.7.5.4.	Matica umirovljenika Općine Veliko Trojstvo.....	74
3.7.5.5.	Vatrogasna zajednica Općine Veliko Trojstvo	74
3.7.5.6.	Tamburaški orkestar „Bilogora“ Veliko Trojstvo	75
3.7.5.7.	Hrvatsko planinarsko društvo „Bilogora“	75
3.7.5.8.	„Lovačka udruga Veliko Trojstvo".....	76
3.7.5.9.	Udruga vjernika	76
3.7.5.10.	Udruga Bilogora-Papuk 1991.....	77
3.7.5.11.	UDIVDR-a Veliko Trojstvo	78
3.8.	Institucionalni okvir za upravljanje razvojem Općine.....	78
3.9.	Međunarodna suradnja.....	79
3.10.	Analiza snaga, slabosti, prilika i opasnosti (SWOT analiza)	80
4.	VIZIJA, CILJEVI I STRATEŠKI PRIORITETI RAZVOJA.....	82
4.1.	Vizija razvoja.....	82
4.2.	Strateški ciljevi, prioriteti i mjere	83
4.3.	Razrada mjera razvoja po strateškim ciljevima i prioritetima – definiranje razvojnih projekata	88
5.	Povezanost i usklađenost razvojnih ciljeva, prioriteta i mjera s ciljevima na županijskoj, nacionalnoj i EU razini	113
5.1.	Usklađenost s Županijskom razvojnom strategijom.....	113
5.2.	Usklađenost sa Strategijom Lokalne akcijske grupe Sjeverna Bilogora.....	114
5.3.	Usklađenost s nacionalnim razvojnim strategijama	115
5.4.	Usklađenost s EU strategijama	118
6.	IZVORI FINANCIRANJA PROJEKATA.....	122
6.1.	Lokalni fiskalni kapaciteti i razvojni programi	122
6.2.	EU fondovi i nacionalni izvori financiranja	124
7.	PLAN PROVEDBE STRATEGIJE	141
7.1.	Terminski plan provedbe strateških ciljeva, prioriteta i mjera.....	141
7.2.	Mehanizmi provedbe, praćenje i ocjena provedbe.....	143
8.	ZAKLJUČAK.....	153

<i>Slika 1. Crkva Presvetog Trojstva</i>	12
<i>Slika 2. Naselja Općine Veliko Trojstvo</i>	13
<i>Slika 3. Položaj Općine u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji</i>	14
<i>Slika 4. Pročistač BIORATOR BRT 2000</i>	36
<i>Slika 5. Postrojenje INA d.d.</i>	37
<i>Slika 6. Udio kućanstava u sustavu prikupljanja komunalnog otpada</i>	40
<i>Slika 7. Poduzetnička zona Veliko Trojstvo</i>	45
<i>Slika 8. Gospodarske zone Općine</i>	46
<i>Slika 9. Karta Bilogorskog turističkog puta</i>	61
<i>Slika 10. Planinarski dom "Kamenitovac"</i>	63
<i>Slika 11. Svijetle pruge</i>	65
<i>Slika 12. Zdravstvena stanica Veliko Trojstvo</i>	67
<i>Slika 13. Predstava Bilogorska čarolija - Prinčeva staza</i>	73
<i>Slika 14. HPD Bilogora</i>	75
<i>Slika 15. Aktivnosti Udruge vjernika Veliko Trojstvo</i>	77
<i>Slika 16. Organizacija provedbe strategije</i>	144

<i>Tabela 1. Površine Općina regije Sjeverna Bilogora</i>	15
<i>Tabela 2. Broj stanovnika - kućanstva i stanovi</i>	22
<i>Tabela 3. Broj nezaposlenih prema zanimanjima – rod, 03/2016</i>	28
<i>Tabela 4. Broj nezaposlenih prema zanimanjima - skupina, 03/2016</i>	30
<i>Tabela 5. Obnovljene prometnice na području Općine</i>	39
<i>Tabela 6. Organizirano prikupljanje otpada, izvor: Izvješće o izvršenju Plana gospodarenja</i>	42
<i>Tabela 7. Divlja odlagališta na području Općine, izvor: Plan gospodarenja otpadom 2010.-2018.</i>	43
<i>Tabela 8. Poslovni subjekti u poduzetničkoj zoni</i>	47
<i>Tabela 9. Financijski rezultati poslovnih subjekata za 2013.-2014., izvor: www.fina.hr</i>	50
<i>Tabela 10. Poljoprivredno zemljište prema namjeni, izvor: www.apprrr.hr, obrada autora</i>	57
<i>Tabela 11. Broj i vrsta grla stoke naselja Općine, izvor: www.apprrr.hr, obrada autora</i>	59
<i>Tabela 12. SWOT analiza Općine</i>	80
<i>Tabela 13. Strateški ciljevi Općine</i>	83
<i>Tabela 14. Strateški ciljevi i prioriteta razvoja</i>	84
<i>Tabela 15. Mjere razvoja za strateški cilj 1</i>	85
<i>Tabela 16. Mjere razvoja za strateški cilj 2</i>	87
<i>Tabela 17. Mjere razvoja za strateški cilj 3</i>	87
<i>Tabela 18. Usklađenost sa Operativnim programom Konkurentnost i kohezija, 2014.-2020.</i>	120
<i>Tabela 19. Usklađenost sa Operativnim programom Upravljanje ljudskim potencijalima 2014.-2020.</i>	121
<i>Tabela 20. Prihodi JLS-a</i>	123
<i>Tabela 21. Plan objave natječaja iz Programa ruralnog razvoja, www.apprrr.hr</i>	126
<i>Tabela 22. Najavljeni natječaji Ministarstva poduzetništva i obrta za 2016.</i>	131
<i>Tabela 23. Plan objave natječaja - socijalna komponenta</i>	140
<i>Tabela 24. Gantogram provedbe Strateškog programa razvoja Općine Veliko Trojstvo</i>	142

Grafikon 2. Kretanje broja stanovnika Općine	18
Grafikon 3. Prosječna gustoća naseljenosti naselja	19
Grafikon 4. Stanovništvo općina Bjelovarsko-bilogorske županije	20
Grafikon 5. Spolna struktura stanovništva	20
Grafikon 6. Spolna i dobna struktura	21
Grafikon 7. Broj poljoprivrednih kućanstava	22
Grafikon 8. Broj poljoprivrednih kućanstava s ostvarenim prihodima od poljoprivrede	23
Grafikon 9. Udio poljoprivrednog stanovništva Općine	24
Grafikon 10. Kretanje nezaposlenosti Općine	25
Grafikon 11. Obrazovne strukture nezaposlenih	26
Grafikon 12. Prosječna obrazovna struktura nezaposlenih	27
Grafikon 13. Registrirana nezaposlenost prema dobi	27
Grafikon 14. Obrazovna struktura stanovništva, izvor: www.dzs.hr	31
Grafikon 15. Struktura stanovništva prema pohađanju škole, izvor: www.dzs.hr	32
Grafikon 16. Obrazovna struktura prema završenom stupnju obrazovanja, izvor: www.dzs.hr	33
Grafikon 17. Obrazovna struktura stanovništva prema spolu, www.dzs.hr	33
Grafikon 18. Nositelji OPG-a prema stupnju obrazovanja, izvor: www.apprrr.hr	34
Grafikon 19. Zaposlenost prema položaju u zaposlenju, izvor: www.dzs.hr	48
Grafikon 20. Vrsta, broj organizacijskih oblika MSP-a, izvor: www.fininfo.hr , www.fina.hr , www.apprrr.hr	49
Grafikon 21. Financijski rezultati poslovanja d.o.o.-a, izvor: www.fina.hr ; obrada autora	50
Grafikon 22. Struktura djelatnosti poslovnih subjekata, izvor: www.fina.hr ; obrada autora	51
Grafikon 23. Obiteljska poljoprivredna gospodarstva prema naseljima Općine,	52
Grafikon 24. Spolna struktura nositelja OPG-a, izvor: www.apprrr.hr , obrada autora	53
Grafikon 25. Obiteljska poljoprivredna gospodarstva prema broju članova,	54
Grafikon 26. Dobna struktura nositelja subjekata u poljoprivredi, izvor: www.apprrr.hr , obrada autora	54
Grafikon 27. Obrazovna struktura nositelja OPG-a, izvor: www.apprrr.hr , obrada autora	55
Grafikon 28. Površine poljoprivrednog zemljišta (ha) po naseljima Općine,	56
Grafikon 29. Poljoprivredno zemljište prema namjeni i naseljima, izvor: www.apprrr.hr , obrada autora	58
Grafikon 30. Udio stoke po naseljima Općine, izvor: www.apprrr.hr , obrada autora	59
Grafikon 31. Plan ulaganja kroz razvojne programe 2016.-2018.	123

1. UVOD

1.1. Temeljne odrednice

Temeljne odrednice razvoja strateškog programa razvoja Općine Veliko Trojstvo usmjerene su rješavanje pitanja iz analize postojećih političkih, socijalnih i gospodarskih uvjeta na području Općine, Bjelovarsko – bilogorske županije te čitavog okruženja, a koji se najviše odražavaju na svakodnevni život lokalnog stanovništva Općine.

Polazišne točke za analizu su i informacije prikupljene od relevantnih institucija, prijašnjih strateških dokumenata i/ili razvojnih dokumenata Općine, kao i informacije dobivene od članova zajednice, te općinskih čelnika. Na temelju toga definirani su strateški ciljevi, prioriteti razvoja kao i prioritetni projekti koji će osigurati **ujednačen razvoj definiranih prioritetnih segmenata razvoja**.

Pristup koji prepoznaje usku povezanost gospodarskog i društvenog razvoja, u koji je uključen i segment okoliša, osigurava **integrirani pristup** pri definiranju razvojnih ciljeva. Ova područja su i glavni elementi koji definiraju usmjerenost razvojnih aktivnosti na svim razinama, pa tako i na razini jedinica lokalne samouprave.

Nadalje, od presudne je važnosti osiguranje da planirani ciljevi, prioriteti i aktivnosti postignu **dugoročnu održivost** što je jedino moguće postavljanjem realnih ciljeva i prioriteta, te uključivanjem i postizanjem **dugoročnog konsenzusa svih zainteresiranih sudionika lokalne zajednice u njihovu realizaciju**.

1.2. Metodološki pristup

Metodološki pristup temelji se na standardima strateškog planiranja pri čemu se vodi računa o slijedećem:

- izradi detaljne analize postojećeg stanja, te potencijala razvoja;
- uključivanjem relevantnih i zainteresiranih strana u faze planiranja;
- definiranju i procjeni realnosti definiranih strateških odrednica (vizija, ciljevi, prioriteti, mjere/projekti/programi);
- usklađivanju ciljeva s relevantnim strateškim dokumentima na regionalnoj, nacionalnoj i EU razini;
- usvajanje i provedba, te praćenje i ocjena provedbe.

1.3. Osnovni strateški razvojni dokumenti kao polazište

1.3.1. Županijska razvojna strategija Bjelovarsko-bilogorske županije

Županijska razvojna strategija (ŽRS) Bjelovarsko-bilogorske županije 2011-2013 (BBŽ), ključni je planski dokument politike regionalnog razvoja usklađen sa smjernicama razvoja na nacionalnoj razini (Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske, 2011-2013). Osnovni cilj je stvaranje okvira za dugoročno društveno-gospodarskog razvoja županije.

Županijska razvojna strategija definira:

- Zajednički stavove svih dionika oko županijskih razvojnih potreba i prioriteta,
- Razvojne izazove koje županija dijeli sa susjednim regijama,
- Okvir za JLS u planiranju njihovih investicija.

Kako je Županijska razvojna strategija izrađena za period od 2011. do 2013. godine, tj. za period do ulaska u Europsku uniju, po ulasku, razvojni prioriteti slijede strateške okvire na razini Europske unije.

U Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u tijeku je izrada **Strategije regionalnoga razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do 2020. godine**, temeljnog planskog dokumenta politike regionalnoga razvoja na središnjoj razini kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti regionalnog razvoja Republike Hrvatske te način njihova postizanja, područja s razvojnim posebnostima, kao i međusobni odnos i aktivnosti tijela državne uprave i drugih sudionika regionalnog razvoja uključenih u provedbu Strategije.

Strategijom se namjerava pridonijeti utvrđivanju prioritetnih aktivnosti usmjerenih prema jačanju razvojnog potencijala svih hrvatskih regija, smanjenju regionalnih razlika te jačanju i izgradnji razvojnog potencijala slabije razvijenih dijelova zemlje. Strategija treba predložiti okvir i smjernice za daljnji razvoj politike regionalnoga razvoja temeljem utvrđenih strateških ciljeva i prioriteta.

1.3.2. Prijašnji razvojni dokumenti

Općina je u periodu od 2005. do 2013. godine izradila tri važna strateška dokumenta:

- **Strateški plan gospodarskog razvoja, 2005.**
- **Program ukupnog razvoja mikroregije Sjeverna Bilogora, 2007.**
- **Plan razvoja regionalne turističke destinacije Bilogora 2007. – 2013.**

Svi ovi dosadašnji dokumenti usmjeravali su aktivnosti na podizanje kvalitete života, povećanje gospodarskih i turističkih aktivnosti kako bi se dalje unapređivali uvjeti za intenzivniji razvoj poduzetništva u svim segmentima te zapošljavanje.

Naglašena je i infrastrukturna komponenta vezano za uređenje cesta, izgradnju kanalizacijskog i sustava za odvodnju kao i nerazvrstanih cesta. Isto tako, naglasak je stavljen i na aktivno sudjelovanje i uključivanje ostalih aktera u zajednici (udruga, OPG-a, poslovnih subjekata, i sl.), na realizaciji manjih aktivnosti za unapređenje života u zajednici (briga za stare i nemoćne, sportsko-rekreativne aktivnosti, promotivne aktivnosti za lokalne proizvođače).

Svi ovi dokumenti usmjereni su na temelju detaljnih analiza postojećeg stanja te procjeni snaga i slabosti, kao i prilika i realnih mogućnosti u danom trenutku ka sličnim strateškim ciljevima , prioritetima i mjerama, kao i ovaj strateški dokument, što dodatno potvrđuje ispravan metodološki pristup planiranju.

2. RADNA SKUPINA ZA IZRADU STRATEGIJE

2.1. Struktura, način rada i očekivani rezultati

U analizi postojećeg stanja na području Općine, te razvojnih slabosti i potencijala, kao i vizije razvoja Općine sudjelovali su niže navedeni predstavnici javnog, privatnog i neprofitnog sektora:

- Ivan Kovačić, Općinski načelnik,
- Miljenko Kurevija, predsjednik Općinskog vijeća, predsjednik NK "Omladinac" iz Ćurlovca,
- Marijan Juranić, zamjenik Općinskog načelnika, nositelj OPG-a Juranić, predsjednik LAG-a Sjeverna Bilogora,
- Dražen Juranić, pročelnik Jedinog upravnog odjela, tajnik LAG-a Sjeverna Bilogora, tajnik VZO-a općine Veliko Trojstvo,
- Milkica Hajtić, referent za proračun, financije i računovodstvo u Jedinom upravnom odjelu
- Anka Kramarić, voditeljica Udruge Pomoć u kući starijim osobama Općine Veliko Trojstvo,
- Marijan Bedeković, Komunalije Čazma,
- Nino Kovačić, NK „Bilogorac“ Veliko Trojstvo,
- Siniša Kovačić, predsjednik KUD-a Veliko Trojstvo, Servis j.d.o.o. Veliko Trojstvo,
- Valna Bastijančić Erjavec, ravnateljica OŠ Veliko Trojstvo,
- Jozo Rebić, predsjednik Udruge „Bilogorski turistički put“,
- Damir Dončević, predsjednik NK „Bilogorac“ Veliko Trojstvo,
- Branko Vicenski, Matica umirovljenika Općine Veliko Trojstvo
- Dražen Filipan, stolarski obrt „Stolarija Filipan“
- Zlatko Kramarić, OPG Kramarić
- Ivan Volf, W Bau
- Siniša Pretković, općinski vijećnik
- Andrija Antolović, općinski vijećnik
- Senka Jandrašinčec
- Mirko Živoder
- Romana Kovačić, Galopski klub „Troja“
- Krešimir Vukoša, općinski vijećnik, Veterinarska stanica Bjelovar d.o.o., ambulanta Veliko Trojstvo
- Siniša Mitag, općinski vijećnik
- Mirna Mihoci, OPG Mihoci
- Marijan Sabolović, općinski vijećnik
- Dražen Novak, općinski vijećnik, Agricola d.o.o. Veliko Trojstvo
- Dalibor Mostovljanec, obrt M.D.
- Slađana Đurđević, Udruga Lovari – romska kuća

3. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA

3.1. Razvoj općine – povijesni prikaz

Prvi povijesni zapisi o Velikom Trojstvu datiraju iz 1272. godine, a idući poznati zapisi su iz 1316. godine, u kojima se spominje postojanje samostana i opatije Sveto Trojstvo, a oko kojih je postojalo naselje.

U to vrijeme egzistira i i gradište Meglech (Meglich, Myglecz – Maglenča), koje se spominje u popisu crkvenih župa „Eccl. S. Trinitatis“ iz 1334. godine. To je vrijeme kada u ratovim s Turcima propada utvrda i crkva sa samostanom.

U popisu župa Zagrebačke biskupije iz 1334. godine spominje se župa na bjelovarskom području, dok se u podacima iz 1704. godine spominje naziv Belloblaczka Vulgo Troisztvo, iz čega se može zaključiti da se radi o Velikom Trojstvu.

Nakon što su Turci i Mongoli pustošili ovaj kraj u 13. i 14. stoljeću, počele su se graditi prve zemljane utvrde (gradišta), o čemu svjedoče novija istraživanja između rukavca potoka Bjelovacka i današnje šume „Lug“. Utvrde su oko 400 metara udaljene od današnje željezničke stanice Grginac. Ostaci utvrda su također pronađeni i na rubu šume Voščenik, zapadno od puta Dominkovica – Vrbica.

Područje današnje Općine karakteriziraju i brojna nalazišta keramike, na slijedećim lokacijama: križanje puta Maglenča - Stari Brijeg, dvorište Milana Grbačića u Grgincu, zapadno od Borovog Brijega te između potoka Bjelovacke i Dobrovite.

Na nekoliko mjesta na području Općine zapažene su **mogile**, odnosno uzvisine neobičnog oblika za koje se neslužbeno, na temelju narodnih predaja, smatra grobovima u kojima su zakopani mongolski poglavice.

Nakon turskih osvajanja ustrojena je Vojna krajina, te je na širokom prostoru od Senja do Siska i Đurđevca počela izgradnja vojnih objekata i utvrda. Sredinom 18. stoljeća započinje i izgradnja vojnih objekata na području Velikog Trojstva.

U vrijeme carice Marije Terezije 1779. godine gradi se i nova crkva, koja i danas predstavlja najznačajniji sakralni objekt ovog područja. Crkva je bila obnavljana nekoliko puta – krovište je uređeno 1989/90., dok je iznutra obnovljena 1994/95. godine. po svom obliku slična je ostalim baroknim građevinama na ovom području.

Slika 1. Crkva Presvetog Trojstva

Nakon razvojačenja Vojne krajine na ovom području dolazi do oživljavanja privrednog života i osnivanja industrijskih poduzeća.

Ovo područje se kontinuirano razvijalo kroz povijest, nekad usprkos, a nekad uz pomoć različitih povijesnih okolnosti.

Neki od značajnijih infrastrukturnih projekata provedenih na ovom području u 19. i 20. stoljeću:

- 1900. godine izgrađena je željeznička pruga Bjelovar – Kloštar;
- 1977. godine počinje djelovati Paulovačka tvornica opekarskih proizvoda, u sklopu poduzeća Bjelovarske ciglane;
- U drugoj polovici 19. stoljeća počelo je vađenje lignita, na mjestu udaljenom 1,5 km od željezničke stanice Mišulinovac. Bili su to uglavnom površinski kopovi, dok su prvi veći podzemni kopovi otvoreni pred kraj 19. stoljeća, te se tako rudarenje razvilo na širem području Velikog Trojstva.

Prostor koji danas obuhvaća Općina Veliko Trojstvo nalazio se prije novog teritorijalno-političkog ustrojstva u bivšoj Općini Bjelovar, koja je 1992. godine podijeljena na Grad Bjelovar, Općinu Veliko Trojstvo i još pet općina.

Općina Veliko Trojstvo formirana je 29.12.1992. godine donošenjem Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ 90/92), a koja je 06. veljače 1997. godine podijeljena na Općinu Veliko Trojstvo i Općinu Šandrovac donošenjem Izmjena i dopuna Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ 10/97). Sjedište Općine je u naselju Veliko Trojstvo, a mjesna samouprava je organizirana kroz 13 mjesnih odbora u 11 naselja (naselje Veliko Trojstvo ima tri mjesna odbora).

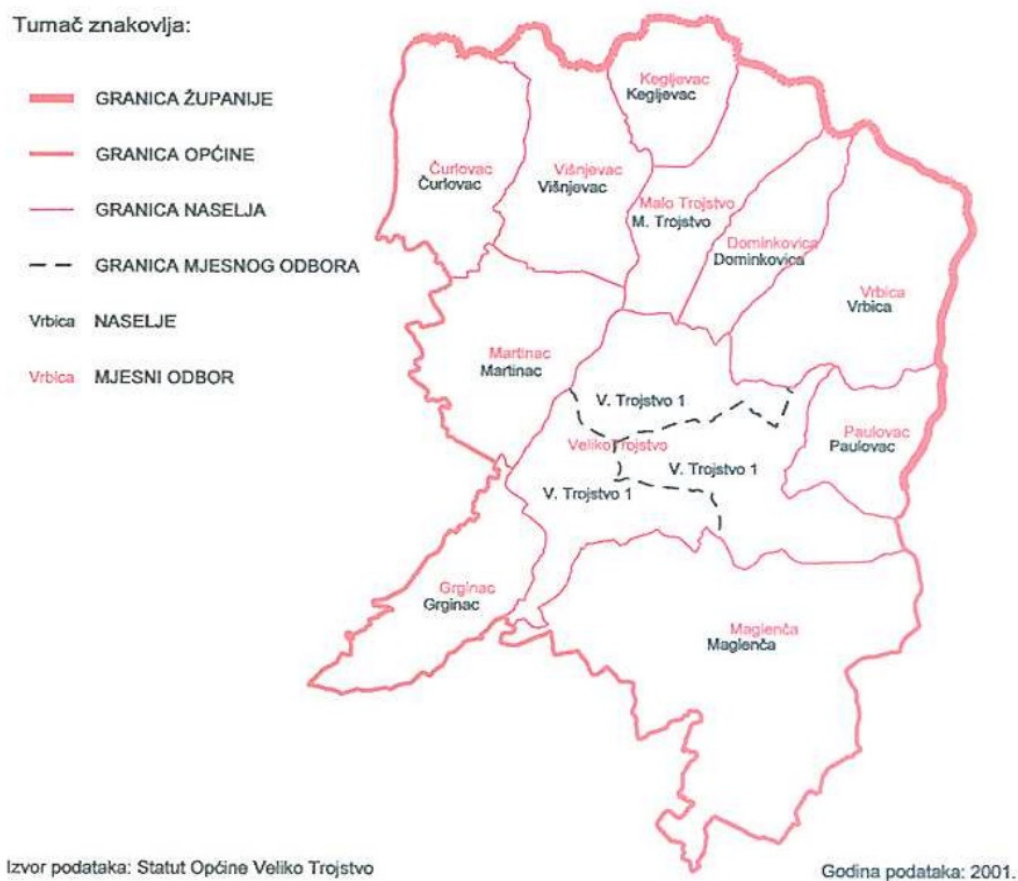
3.2. Geografski položaj

Teritorijalna jedinica Općine Veliko Trojstvo sa svojih 11 naselja nalazi se u sjeveroistočnom dijelu Bjelovarsko-bilogorske županije, svega 10 km udaljenom od administrativnog i upravnog središta županije, grada Bjelovara.

Općina je moderno ruralno središte okruženo bogatim šumama, poljima, vinogradima i voćnjacima.

S površinom od 65,09 km², a koja površina iznosi 2,41% površine Bjelovarsko-bilogorske županije, te 2.741 stanovnika što čini 2,32% stanovništva Županije, Općina Veliko Trojstvo je općina prosječne veličine na području Županije.

Općinom su obuhvaćena slijedeća naselja: Čurlovac, Dominkovica, Grginac, Kegljevac, Maglenča, Malo Trojstvo, Martinac, Paulovac, Veliko Trojstvo, Višnjevac i Vrbica.

Slika 2. Naselja Općine Veliko Trojstvo

Općina prirodno geografski pripada prostoru Panonske megaregije, makroregiji Zavale sjeverozapadne Hrvatske, a obuhvaća prostor jedne karakteristične geografske cjeline – Bilogore, s hrptom Bilogore (sjeverno i sjeveroistočno), pobrdima Bilogore (sjeverno i istočno) i dolinama Bjelovacke i Dobrovite (jugozapadno).

Geografski gledano granice Općine teku:

- na sjeveru - hrptom Bilogore
- na istoku - grebenom pobrđa Bilogore
- na jugu – pobrđem Bilogore i rijekom Bjelovackom
- na zapadu – rijekom i dolinom rijeke Dobrovite, te grebenom pobrđa Bilogore.

Općina Veliko Trojstvo graniči:

- na sjeveru i sjeveroistoku s Koprivničko - križevačkom županijom
- na istoku s Općinom Šandrovac i Općinom Severin
- na jugu s Gradom Bjelovarom
- na zapadu s Gradom Bjelovarom i Općinom Kapela

Slika 3. Položaj Općine u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji

Prostorno-funkcionalno gledano, Općina Veliko Trojstvo se nalazi u istočnom dijelu grupe županija Središnje Hrvatske, najrazvijenijeg područja Hrvatske i ključnog čvorišta europskih i regionalnih prometnih pravaca.

Obzirom na položaj i prometne veze područje Općine je pod izrazito jakim gravitacijskim utjecajem Bjelovara, većeg regionalnog središta i glavnog razvojnog žarišta sjeverozapadnog dijela Bjelovarsko-bilogorske županije.

Površina Općine Veliko Trojstvo iznosi ukupno 6.560 ha, od čega 109,57 ha zauzimaju vinogradi, dok je 2.913,18 ha pokriveno šumama.

Temeljno obilježje krajoliku Općine Veliko Trojstvo daje reljef. Mogu se izdvojiti dvije osnovne geografske cjeline:

- Nizinski prostor zavale rijeke Česme. Reljef koji dominira krajem je pretežito neuravnilen. Najveći dio Općine je ispod 200 m apsolutne visine. Blaga povišenja brežuljkastih predjela vežu se na padine Bilogore, bez istaknutijih vrhova;
- Bilogora sa zonom prigorskih brežuljaka.

Geološki sastav i reljef promatrani globalno pogoduju društveno – ekonomskom valoriziranju ove regije i ne predstavljaju ograničavajući čimbenik razvoja.

Prostor slikovitih, brežuljkastih pejzaža je zanimljiv u turističko – rekreacijskom smislu.

Zajedno s Općinama Kapela, Severin, Šandrovac i Velika Pisanica, Općina Veliko Trojstvo čini mikroregiju Sjeverna Bilogora s površinom od 342 km² što čini 12,68% ukupne površine Bjelovarsko-bilogorske županije.

Općina	Površina (km ²)	%
Kapela	104,55	3,88
Severin	25,91	0,96
Šandrovac	62,78	2,33
Velika Pisanica	83,67	3,10
Veliko Trojstvo	65,09	2,41
Ukupno u BBŽ	342,00	12,68

Tabela 1. Površine Općina regije Sjeverna Bilogora

2012. godine osnovan je „LAG Sjeverna Bilogora“ kao nevladina udruga koja okuplja javni, privatni i civilni sektor s područja općina Veliko Trojstvo, Šandrovac, Velika Pisanica, Veliki Grđevac, Nova Rača, Kapela, Rovišće i općine Zrinski Topolovac. LAG Sjeverna Bilogora je proizašao iz udruge „Mikroregija Sjeverne Bilogore“, i djeluje prema načelima LEADER programa koji je mehanizam provedbe mjera politike ruralnog razvoja Europske unije, a temelji se na provedbi lokalnih razvojnih strategija koje izrađuju i provode LAG-ovi.

Prostor LAG-a Sjeverna Bilogora obuhvaća teritorij devet jedinica lokalne samouprave koje se nalaze na sjeveru – sjeverozapadu Bjelovarsko – bilogorske županije. LAG Sjeverna Bilogora obuhvaća teritorij od 713,31 km² na kojemu, prema popisu stanovništva iz 2011. godine, živi ukupno 22 912 stanovnika.

3.3. Prirodni resursi

3.3.1. Reljef i klima

Područje Općine pripada klimi toplo umjerenog kišnog tipa, bez izrazito sušnog razdoblja. Srednja temperatura najhladnijeg mjeseca je oko 0 °C, a najtoplijeg mjeseca nije veća od 22 °C. Padaline su podjednako raspoređene tijekom godine. prosječna vlaga zraka iznosi oko 74%, te je područje relativno bogato vlagom tijekom cijele godine. Prosječno, u godini dana bilježi se 1921 sat sa suncem.

Tla na području Općine Veliko Trojstvo su uz primjenu borbe protiv erozije, hidromelioracijske zahvate, agromelioracijske zahvate (humizacija i kalcifikacija). Duboku obradu i gnojidbu iskoristiva i moguće je ostvariti visoku i stabilnu poljoprivrednu proizvodnju.

Vodotoci koji se prostiru na području Općine spadaju u područje sliva rijeka Česme i Glogovnice. Glavni su vodotoci pritoci rijeke Česme i odnose se na rječice Dobrovita i Bjelovacka koja nastaje spajanjem potoka Jelinec i Lipova.

3.3.2. Prirodna obilježja – tla, flora i fauna, šume, vode

3.3.2.1. Tla

Značajan prirodni resurs Općine su plodna tla, odnosno obradive poljoprivredne površine.

U ukupnoj površini Općine od 6.560 ha, 109,57 ha zauzimaju vinogradi, dok je 2.913,18 ha prekriveno šumama.

Geomorfološke grupe tala, odnosno lito-geološke, reljefne i hidrološke osobine tala, uz prisutne klimatske uvjete bitno utječu na rasprostiranje vegetacije i način iskorištavanja zemljišta. Stoga je pojedine površine potrebno iskorištavati, odnosno na njima uzgajati one kulture koje imaju predispozicije za odgovarajuća tla, a spriječiti neracionalno ili neodgovarajuće korištenje najvrednijeg poljoprivrednog tla u druge svrhe.

Vrijedna obradiva tla imaju relativno mala ograničenja za oraničnu biljnu proizvodnju. U ovu grupu tala mogu se uvrstiti lesivirana tla na zaravnima i vrlo blagim nagibima ispod 5%. Na ovim tlima vlaženje je minimalno i bez većeg zadržavanja vode u profilu. Fizička svojstva tla za vodu su uglavnom dobra. Zbog znatnog učešća praha i povećane zbijenosti tla u pod-oraničnom horizontu potrebno je podrivanje ili rastresanje. Tlo je vrlo pogodno za oraničnu biljnu proizvodnju. Deficit vlage se često javlja u ljetnim mjesecima. Uz navodnjavanje, redovite agrotehničke mjere i mjestimičnu-rijetku drenažu, ova bi tla omogućila raznovrsnu, visoku i stabilnu proizvodnju.

Krčenje šuma i obrada tla, osobito na nagnutim terenima, dovelo je do ispiranja talnog materijala, do procesa erozije. Na pojedinim lokalitetima pod vinogradima promjene u tlu su toliko radikalne, da je došlo do potpunog gubljenja tipskih karakteristika tla. Sređivanjem vodnih prilika područja u cjelini došlo je do značajnih promjena režima vlaženja na tlima u ravnici, a posebno u riječnim dolinama. Podizanjem nasipa te produbljivanjem, proširivanjem, i korigiranjem toka Bjelovacke i nekih pritoka

radi sprečavanja plavljenja terena, uklonjena je ili bitno smanjena realna opasnost od poplava. Ukoliko i dođe do poplava, voda se kraće vrijeme zadržava na tlu, jer je navedenim mjerama ubrzana evakuacija suvišne vode, što se povoljno odražava na tlo i vegetaciju (livade).

3.3.2.2. Šume i lovišta

Ukupna površina šuma ovog područja je 2913,18 ha, odnosno 44,41 % ukupne površine Općine. Pokrivenost šumama na razini cijele Bjelovarsko – bilogorske županije je oko 36%, što odgovara prosjeku RH. Vidljivo je da je pokrivenost šumama Općine Veliko Trojstvo iznad županijskog i državnog prosjeka, te se obzirom na to može zaključiti da šume predstavljaju jednu od strateških prirodnih resursa Općine. Udio šuma Općine u ukupnoj šumskoj površini Županije iznosi 3,05%.

Glavne vrste drveta na području Općine su hrast kitnjak, obična bukva i grab, te jela, dok je porječje te rijeka Česma koja prolazi ovim krajem stanište šuma u kojima je glavna vrsta hrast lužnjak, obični grab, poljski jasen i crna joha. Listopadne šume zauzimaju oko 97,5%, a crnogorične 2,5% u ukupnim šumama.

Šumarstvo na području Općine predstavlja značajnu gospodarsku djelatnost koja prema obujmu i kvaliteti šumskog fonda zadovoljava potrebe postojeće drvne proizvodnje te omogućuje njen, kao i vlastiti daljnji razvoj.

Hrvatske šume gospodare šumama u državnom vlasništvu koje čine veći dio šuma ovog prostora. Njima se gospodari na ekološki, ekonomski i socijalno prihvatljiv način. Zdravstveno stanje šuma područja Općine može se ocijeniti vrlo dobrim.

Šume na području Općine nemaju samo privredni, već i općekorisni značaj koji se očituje u zaštiti zemljišta, ublažavanju nepoželjnih posljedica poplava i jakih vjetrova, reguliranju vodnog režima, utjecaju na povećanje poljoprivredne proizvodnje, ublažavanju klime područja, stvaranju kisika i pročišćavanju zraka, pružanju nenadoknadivog prostora za rekreaciju i različite sportske aktivnosti, unapređenju turizma, osobito lovnog.

Lovište na području Općine je svojom ljepotom, geografskim položajem i bogatstvom flore i faune zasigurno jedno od najljepših lovišta na području Županije. Prostire se na površini od 5500 ha, u kojem od krupne divljači obitavaju srneća i jelenska divljač te divlje svinje, dok je sitna divljač zastupljena s većim brojem vrsta od kojih su zasigurno najpoznatije fazani i zečevi (divlji golubovi, patke, šljuka itd.). Lovište je u najvećoj mjeri prepoznato po srnećoj divljači visoke kvalitete i trofejne vrijednosti, zahvaljujući Lovačkoj udruzi Veliko Trojstvo koja veliku pozornost posvećuje selekciji određenih grla.

3.3.2.3. Vode

Općinom Veliko Trojstvo prolazi rijeka Bjelovacka, sliv Česma-Glogovnica.

Sa stanovišta akumulacije podzemnih voda na brežuljkastim područjima najvažniji su pijesci i šljunci koji se na ovom dijelu terena ističu kao glavni vodonosnici podzemnih voda.

Korištenje voda i vodnih resursa, kao i njihova zaštita, na području cijele Županije mora biti racionalno, zbog toga što se dio područja Županije opskrbljuje vodom za piće iz Koprivničko-križevačke županije, a dio iz manjih lokalnih izvora. Vode i vodni resursi koriste se za napajanje ribnjaka vodom, u poljoprivredi, te u lječilišne, turističke i rekreacijske svrhe.

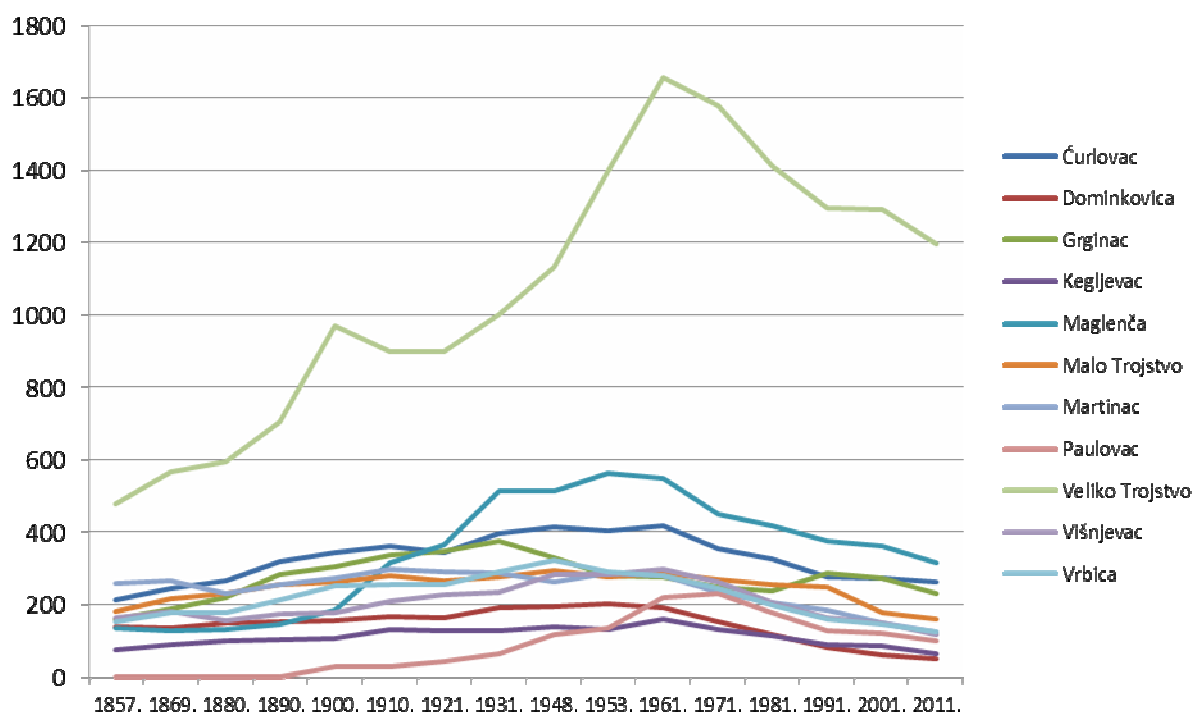
3.4. Demografsko stanje

3.4.1. Stanovništvo i naselja

Stanovništvo je značajan čimbenik dugoročnog društveno-gospodarskog razvitka i korištenja prostora. Ono postupno mijenja svoje vitalne značajke, pa otuda određena sporost demografskih procesa. Samo pozitivnim mijenjanjem brojnih čimbenika moguće je utjecati na zaustavljanje negativnih demografskih tijekova i ostvariti uvjete za postizanje pozitivnih promjena i rezultata u razvitku stanovništva.

Općina Veliko Trojstvo je danas područje malih naselja i disperzne naseljenosti.

Broj stanovnika Općine Veliko Trojstvo i njegov udio u ukupnom stanovništvu države smanjuje se već gotovo 50 godina. Na takav tok demografskih kretanja utjecao je proces urbane tranzicije, te iz njega proizašle promjene društveno-gospodarskih i drugih činitelja, a obzirom na dotadašnji izrazito ruralni karakter Županije.

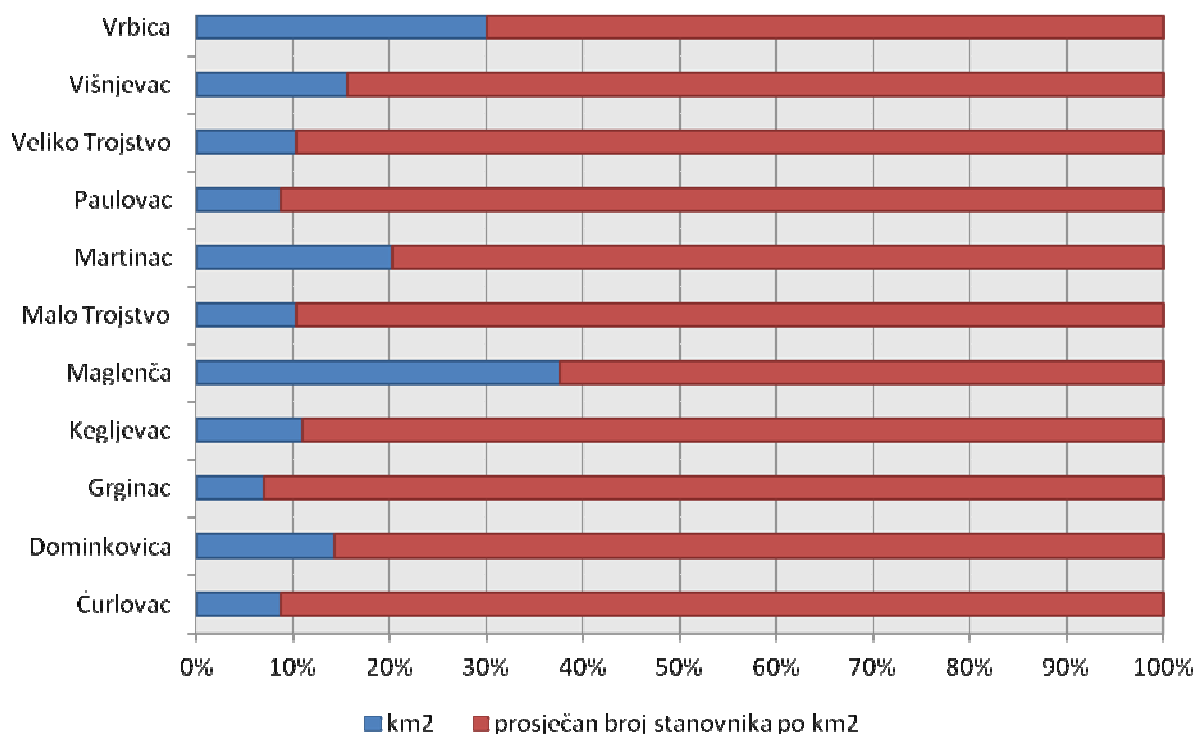
Grafikon 1. Kretanje broja stanovnika Općine

Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine Općina Veliko Trojstvo imala je 2.741 stanovnika, što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodni popis iz 2001. godine za 11% (3.092 stanovnika).

Gustoća naseljenosti kao i broj stanovnika svih područja Općine je u stalnom padu, te se može zaključiti da prostor ni u kom slučaju neće biti ograničavajući faktor razvoja Općine.

Gustoća naseljenosti se smanjila u odnosu na popis stanovništva iz 2001. godine (47,29 st/km²), te prema popisu stanovništva iz 2011. godine iznosi 41,73 st/km².

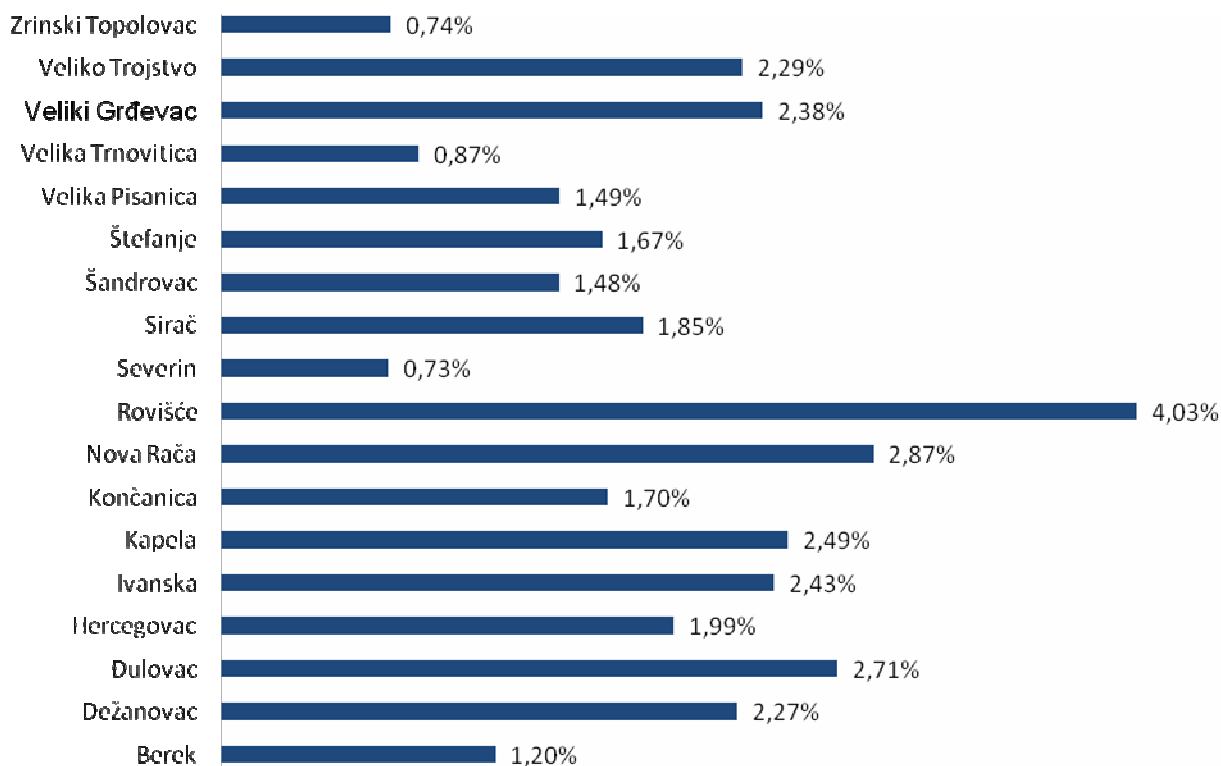
S ovom gustoćom naseljenosti Općina Veliko Trojstvo je među prosječno naseljenim područjima Bjelovarsko-bilogorske županije. Općina Veliko Trojstvo je znatno ispod prosjeka Republike Hrvatske čija prosječna gustoća naseljenosti stanovnika iznosi 75,80 st/km².

Grafikon 2. Prosječna gustoća naseljenosti naselja

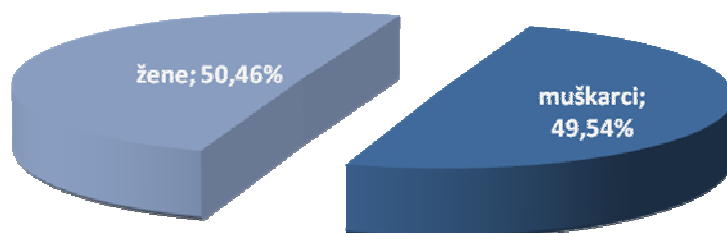
Prema broju stanovnika, Općina čini udio od 2,29% u ukupnom broju stanovnika Bjelovarsko – bilogorske županije.

Usporedbe radi, prikazana je veličina Općine Veliko Trojstvo prema broju stanovnika u odnosu na ostale općine Bjelovarsko-bilogorske županije. Iako Općina zauzima 18,02% površine Bjelovarsko-bilogorske županije uzimajući u obzir ukupne površine što ih općine na području županije zauzimaju, prema udjelu broja stanovnika ostalih općina na području županije, Veliko Trojstvo je tek na 8. mjestu prema broju stanovnika.

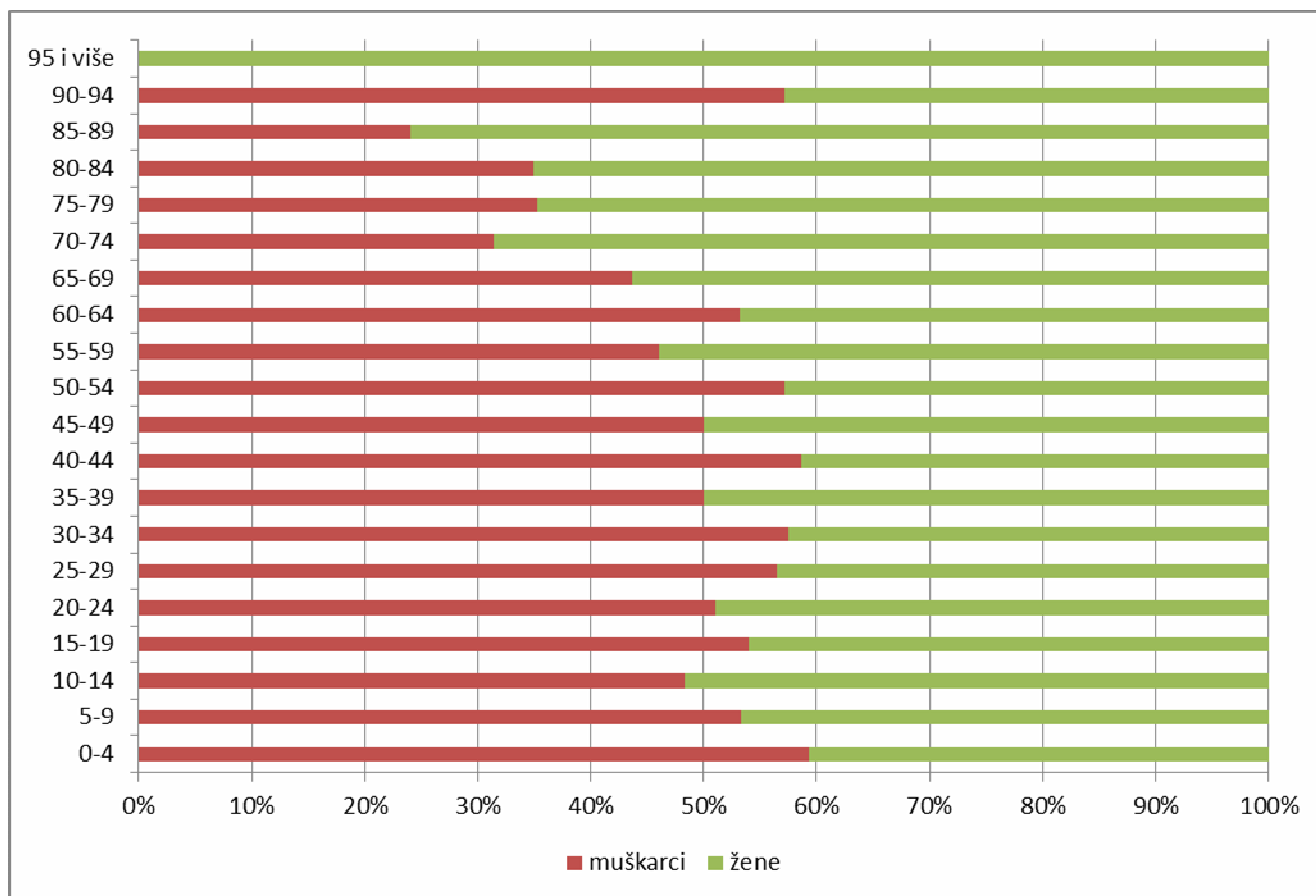
Grafikon 3. Stanovništvo općina Bjelovarsko-bilogorske županije

Spolna i dobna struktura stanovništva Općine ne odudara od županijskih ili nacionalnih prosjeka. Tako i na području Općine više od 50% stanovništva čine žene.

Grafikon 4. Spolna struktura stanovništva

U niže navedenom grafikonu prikazana je spolna i dobna struktura stanovništva Općine Veliko Trojstvo.

Grafikon 5. Spolna i dobna struktura

Kako je u 2011. godini izuzetno veliki postotak stanovništva ušao u dob od 45 do 59 godina (683 stanovnika ili 25%), može se zaključiti da će u idućih 10 do 15 godina broj stanovnika Općine opadati, te se eventualni porast broja stanovnika može očekivati tek u kasnijim razdobljima.

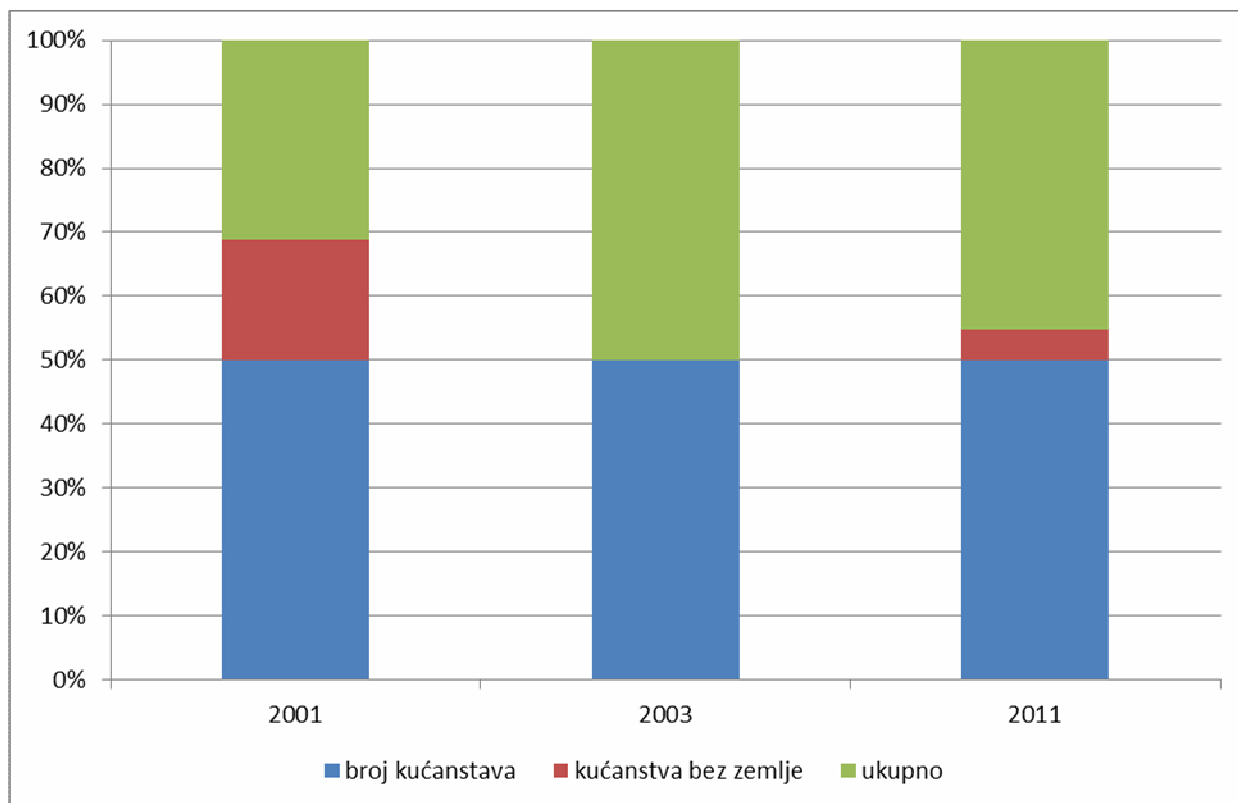
Stanovništvo na području općine Veliko Trojstvo je raspoređeno u 3 urbanizirana i 8 ruralnih naselja prosječne veličine 249 stanovnika po naselju (Tabela 2), od kojih samo naselje Veliko Trojstvo ima više od 1000 stanovnika, točnije 1.197 (Popis stanovništva 2011.).

RB	Naselje	Stanova			Kućanstava		
		1991.	2001.	2011.	1991.	2001.	2011.
1	Ćurlovac	169	111	164	84	92	93
2	Dominkovica	47	35	48	28	23	19
3	Grginac	103	94	118	88	82	82
4	Kegljevac	31	32	53	21	26	21
5	Maglenča	199	151	231	130	120	126
6	Malo Trojstvo	71	69	92	63	58	53
7	Martinac	74	61	73	59	54	45
8	Paulovac	75	63	76	52	49	42
9	Veliko Trojstvo	621	521	669	430	459	432
10	Višnjevac	73	57	99	51	43	39

11	Vrbica	68	58	97	54	47	41
	UKUPNO	1531	1252	1720	1060	1053	993

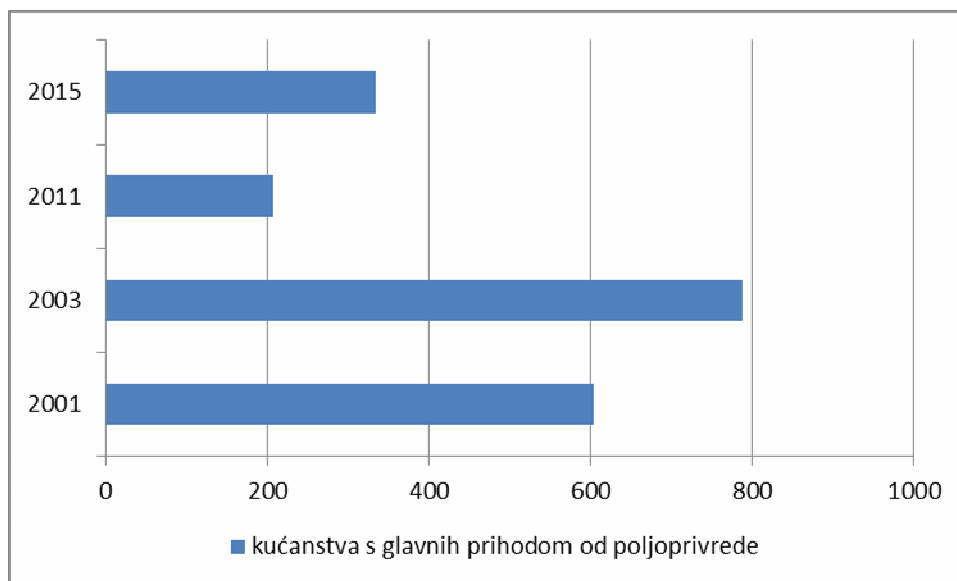
Tabela 2. Broj stanovnika - kućanstva i stanovi

Važnost poljoprivrede za stanovništvo i Općinu Veliko Trojstvo možda je najbolje prikazana podatkom da je 1991. godine čak 79,7% kućanstava imalo poljoprivredno gospodarstvo.

Grafikon 6. Broj poljoprivrednih kućanstava

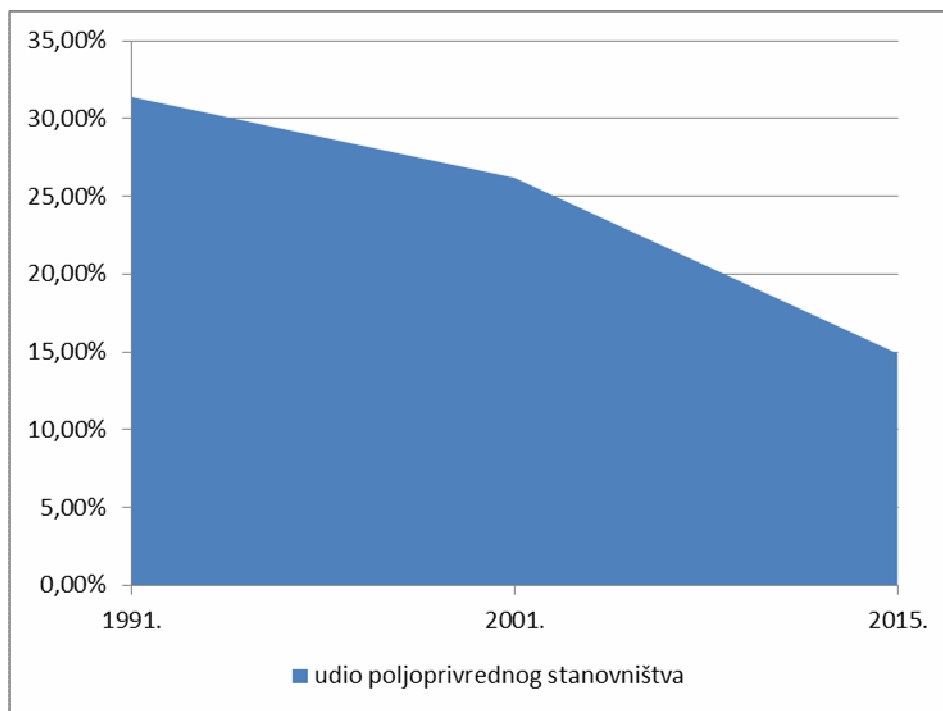
Prema dostupnim podacima načinjena je analiza broja privatnih kućanstava sa i bez poljoprivrednog zemljišta te glavnim izvorom prihoda od poljoprivredne djelatnosti. Kako je vidljivo iz dijagrama povećao se broj kućanstava koji posjeduju poljoprivredno zemljište, ali se znatno smanjio broj kućanstava kojima je glavni prihod poljoprivredna proizvodnja.

Grafikon 7. Broj poljoprivrednih kućanstava s ostvarenim prihodima od poljoprivrede

Prema dostupnim podacima iz ARRKOD sustava, krajem 2015. godine broj registriranih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava je porastao prvenstveno vezano za poticaje za poljoprivrednu proizvodnju koji se ostvaruju u skladu s Zakonom o poticanju poljoprivredne proizvodnje. Nažalost, to ne ukazuje i na povećanje poljoprivredne djelatnosti kao jedinog izvora prihoda kućanstava ili dodatnog zapošljavanja, pa čak niti ne ukazuje na broj osoba ili poslovnih subjekata koji po osnovi djelatnosti za koje ostvaruju poticaje, ostvaruju i mirovinsko i zdravstveno osiguranje, ili manje dohodak.

Broj poljoprivrednog stanovništva u Općini Veliko Trojstvo 1991. godine bio je relativno visok, 31,4%, dok je on u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji 25,3%, te u državi 8,6%. Prema Popisu za 2001. godinu broj poljoprivrednog stanovništva iznosio je 26,2%. Krajem 2015. godine se 14,96% stanovništva Općine bavi nekim oblikom poljoprivredne proizvodnje.

Grafikon 8. Udio poljoprivrednog stanovništva Općine

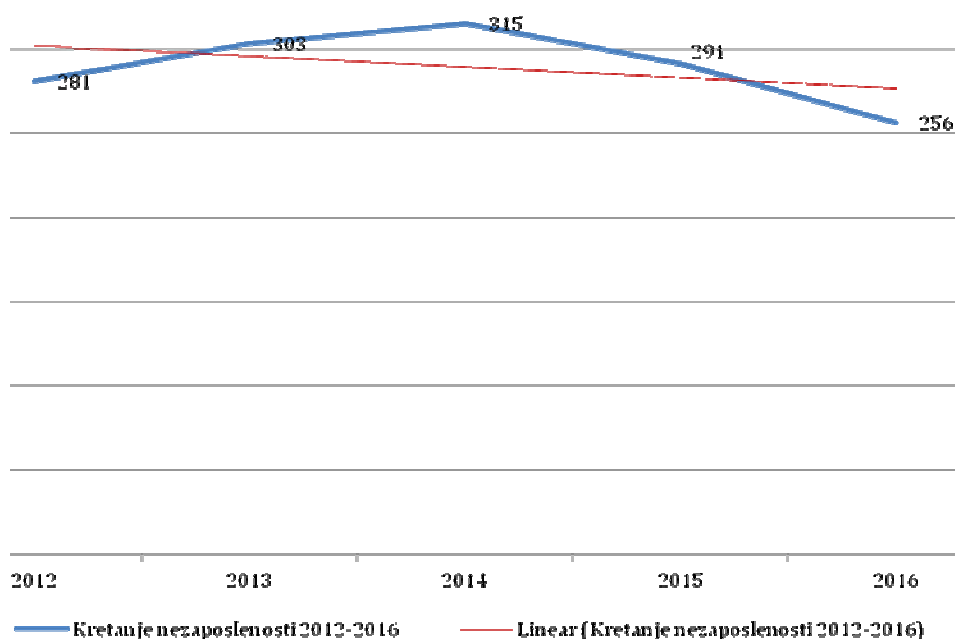
Kao što je vidljivo iz svega navedenog, udio poljoprivrednog stanovništva opada, ali je ohrabrujuća činjenica da raste broj registriranih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koji se bave nekim oblikom poljoprivredne proizvodnje. Aktualna poticajna sredstva sukladno Zakonu o poticajima u poljoprivredi, kao i mjerama iz Programa ruralnog razvoja, mogu utjecati na povećanje broja poljoprivrednog stanovništva posebice onog koji se bavi ozbiljnijom poljoprivrednom proizvodnjom ili nekim oblikom prerađivačkih djelatnosti poljoprivrednih proizvoda.

3.4.2. Zaposlenost i nezaposlenost

Radni kontigent stanovništva što ga čine muškarci u dobi od 15 - 64 godina starosti i žene u dobi od 15 - 59 godina starosti, čini 1.701 osoba (956 muškarci i 755 žene), odnosno 62,06 % stanovništva Općine.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku i Popisu stanovništva iz 2011. godine, zaposleno je ukupno 861 stanovnika Općine (526 muškaraca i 335 žena).

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, u ožujku 2016. godini registrirano je 273 nezaposlenih osoba s prebivalištem na području Općine (u travnju, 2016., broj registriranih nezaposlenih iznosio je 256). Kao što je vidljivo iz niže navedenog grafikona, najveća registrirana nezaposlenost zabilježena je 2014. godine, a trend ukazuje na smanjenje broja nezaposlenih.

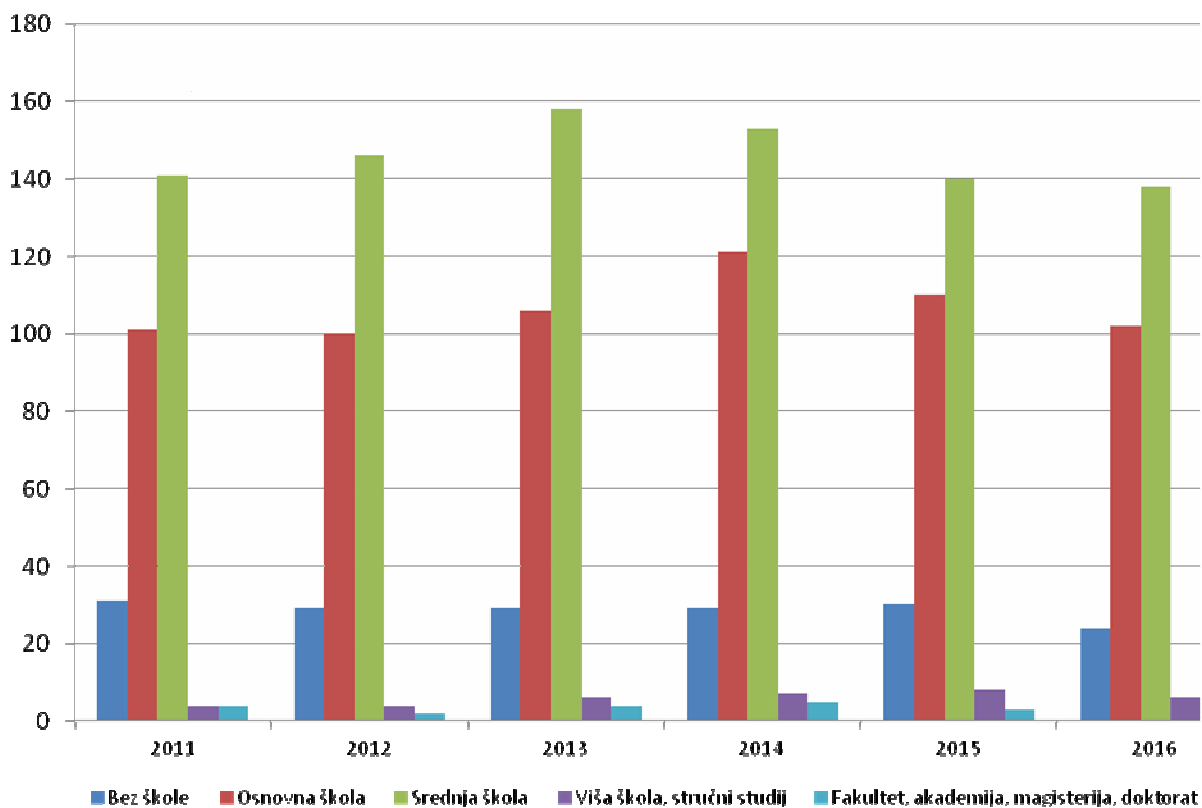

Grafikon 9. Kretanje nezaposlenosti Općine

U 2016. godini zabilježena je najmanja razina nezaposlenosti u promatranom razdoblju, što je u skladu s povećanim brojem otvorenih tvrtki i općenito rastu financijskih pokazatelja privatnog sektora u posljednje dvije godine.

Stopa nezaposlenosti u 2016. i dalje iznosi relativno visokih 15,32 %, no niža je od državnog prosjeka od 17,5 % (podaci DZS-a, 04/2016.).

U niže navedenim grafikonima prikazano je kretanje nezaposlenosti prema obrazovnoj strukturi stanovništva u periodu od 2011.-2016. godine, te prosječan udio nezaposlenosti prema obrazovnoj strukturi stanovništva na području Općine.

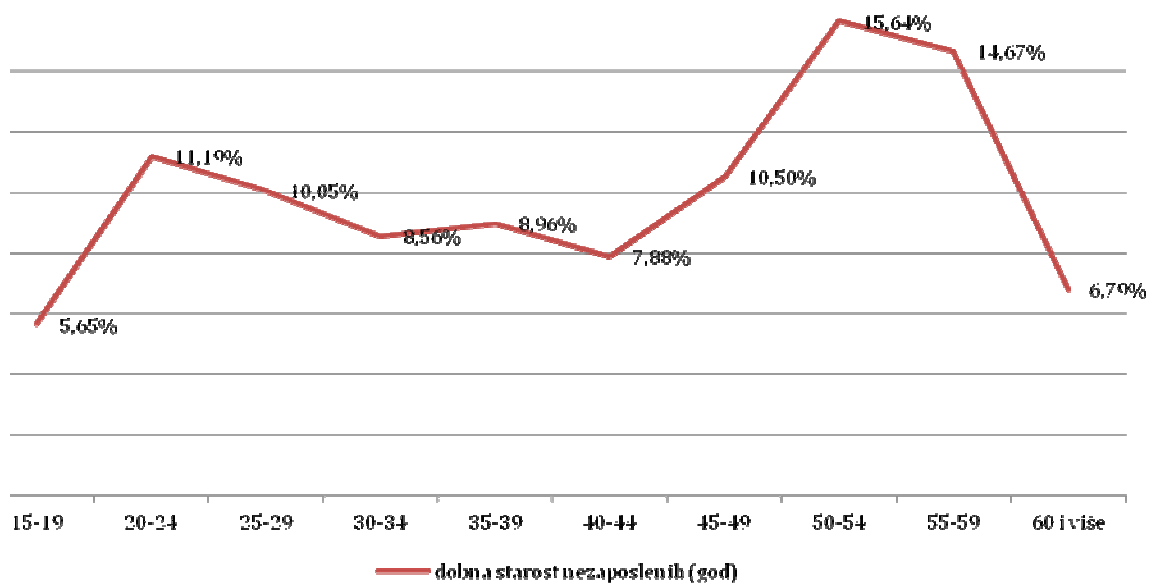
Grafikon 10. Obrazovne strukture nezaposlenih

Kako je vidljivo iz grafikona, najveći je broj nezaposlenih stanovnika je sa završenom srednjom stručnom spremom i to 50,17% u ukupnom broju registriranih nezaposlenih stanovnika. Slijedi ga visok udio (36,66%) nezaposlenih stanovnika s završenom osnovnom školom, te gotovo 10% nezaposlenih stanovnika bez završene osnovne škole.

- Bez škole
- Srednja škola
- Fakultet., akademija, magisterija, doktorat
- Osnovna škola
- Viša škola, stručni studij

Grafikon 11. Prosječna obrazovna struktura nezaposlenih

U strukturi nezaposlenih prema dobi na području Općine, najveći udio (15,64%) čine osobe starosti od 50-54 godina, te osobe do 59 godina starosti (14,67%).

Grafikon 12. Registrirana nezaposlenost prema dobi

U niže navedenoj tablici prikazana je struktura nezaposlenih prema rodu i skupinama zanimanja. Kao što je vidljivo najveći je broj osoba s jednostavnim zanimanjima (48,82%), a slijede ih uslužna i trgovačka zanimanja (16,41%), kao i zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji (14,45%).

Zanimanje - rod	Broj nezaposlenih
Općina Veliko Trojstvo	256
(2) Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	3
(3) Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	19
(4) Administrativni službenici/administrativne službenice	15
(5) Uslužna i trgovačka zanimanja	42
(6) Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	2
(7) Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	37
(8) Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	13
(9) Jednostavna zanimanja	125
Ukupno	256

Tabela 3. Broj nezaposlenih prema zanimanjima - rod, 03/2016

Zanimanje - skupine	Broj nezaposlenih
Općina Veliko Trojstvo	256
(2132) Savjetnici/savjetnice u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu	1
(2631) Ekonomski stručnjaci/ekonomske stručnjakinje	2
(3112) Tehničari/tehničarke za arhitekturu, građevinarstvo, geodeziju i srodna zanimanja	2
(3113) Tehničari/tehničarke za elektrotehniku i srodna zanimanja	3
(3114) Tehničari/tehničarke za elektroniku	0
(3115) Tehničari/tehničarke strojarstva, brodogradnje i srodna zanimanja	1
(3119) Tehničko-tehnološki tehničari/tehničko-tehnološke tehničarke d. n.	2
(3132) Rukovoditelji/rukovoditeljice spalionica, pogona za pročišćavanje vode i srodna zanimanja	2
(3142) Poljoprivredni tehničari/poljoprivredne tehničarke	1
(3313) Ekonomisti/ekonomistice i voditelji/voditeljice dijelova računovodstva	5
(3322) Komercijalisti/komercijalistice u prodaji	1
(3411) Pravni asistenti/pravne asistentice i srodna zanimanja	1
(3512) Tehničari/tehničarke informacijske i komunikacijske tehnologije za podršku korisnicima	1
(4110) Uredski službenici/uredske službenice za opće poslove	5
(4224) Hotelski recepcionari/hotelske recepcionarke	2
(4311) Službenici/službenice u knjigovodstvu	6
(4321) Skladišni službenici/skladišne službenice	1
(4323) Prometni uredski službenici/prometne uredske službenice	1

(5120) Kuhari/kuharice	9
(5131) Konobari/konobarice	3
(5141) Frizeri/frizerke	1
(5223) Prodavači/prodavačice u trgovinama	28
(5322) Djelatnici/djelatnice za zdravstvenu i socijalnu skrb u kući	1
(6113) Vrtlari/vrtlarke, hortikulturni djelatnici/hortikulturne djelatnice i srodna zanimanja	2
(7112) Zidari/zidarke i srodna zanimanja	6
(7114) Armirači i betonirci/armiračice i betonirke	1
(7115) Tesari i građevinski stolari/tesarice i građevinske stolarice	2
(7121) Krovopokrivači/krovopokrivačice	2
(7126) Instalateri/instalaterke i monter/monterke cjevovoda	4
(7131) Soboslikari/soboslikarice, ličioc/ličiteljice i srodna zanimanja	5
(7212) Zavarivači/zavarivačice i srodna zanimanja	1
(7213) Limari/limarice i srodna zanimanja	1
(7222) Alatničari/alatničarke i srodna zanimanja	3
(7223) Kovinoglođači/kovinoglođačice i srodna zanimanja	2
(7231) Mehaničari/mehaničarke i monter/monterke motornih vozila	2
(7233) Mehaničari/mehaničarke i monter/monterke industrijskih i ostalih strojeva i srodna zanimanja	1
(7314) Keramičari/keramičarke, lončari/lončarke i srodna zanimanja	1
(7411) Elektroinstalateri/elektroinstalaterke i srodna zanimanja	1
(7412) Elektromehaničari/elektromehaničarke	1
(7511) Mesari/mesarice i srodna zanimanja	1
(7523) Rukovatelji/rukovateljice strojevima za preradu drva i srodna zanimanja	1
(7534) Tapetari/tapetarke i srodna zanimanja	1
(7536) Obučari/obučarke, kožni galanteristi/kožne galanteristice i srodna zanimanja	1
(8160) Rukovatelji/rukovateljice strojevima za proizvodnju prehrambenih i sličnih proizvoda	3
(8219) Sastavljači/sastavljačice strojeva, uređaja i opreme, d. n.	1
(8322) Vozači/vozačice osobnih vozila, taksija i lakih dostavnih vozila	2
(8332) Vozači/vozačice teretnih vozila i kamiona	2
(8341) Rukovatelji/rukovateljice pokretnim poljoprivrednim i šumarskim strojevima	1
(8342) Rukovatelji/rukovateljice građevinskim i sličnim strojevima	1
(8344) Rukovatelji/rukovateljice teškim kamionima s dizalicom	3
(9111) Čistači/čistačice i kućne pomoćnice i srodna zanimanja	4
(9112) Domaćinska zanimanja u uredima, hotelima i ostalim objektima	31
(9211) Radnici/radnice na ratarskoj farmi	1
(9213) Radnici/radnice na poljoprivrednom gospodarstvu mješovite proizvodnje (biljne i stočarske)	2
(9214) Radnici/radnice za jednostavne vrtlarske i hortikulturne radove	2
(9215) Radnici/radnice za jednostavne šumarske radove	4
(9312) Radnici/radnice u niskogradnji	2
(9313) Radnici/radnice u visokogradnji	6
(9329) Jednostavna zanimanja u prerađivačkoj industriji, d. n.	66
(9333) Rukovatelji/rukovateljice teretom	2
(9412) Kuhinjski pomoćnik/kuhinjske pomoćnice	2

(9613) Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja	1
(9621) Dostavljači, nosači/dostavljačice, nosačice i srodna zanimanja	1
(9629) Djelatnici/djelatnice jednostavnih zanimanja, d. n.	1
Ukupno	256

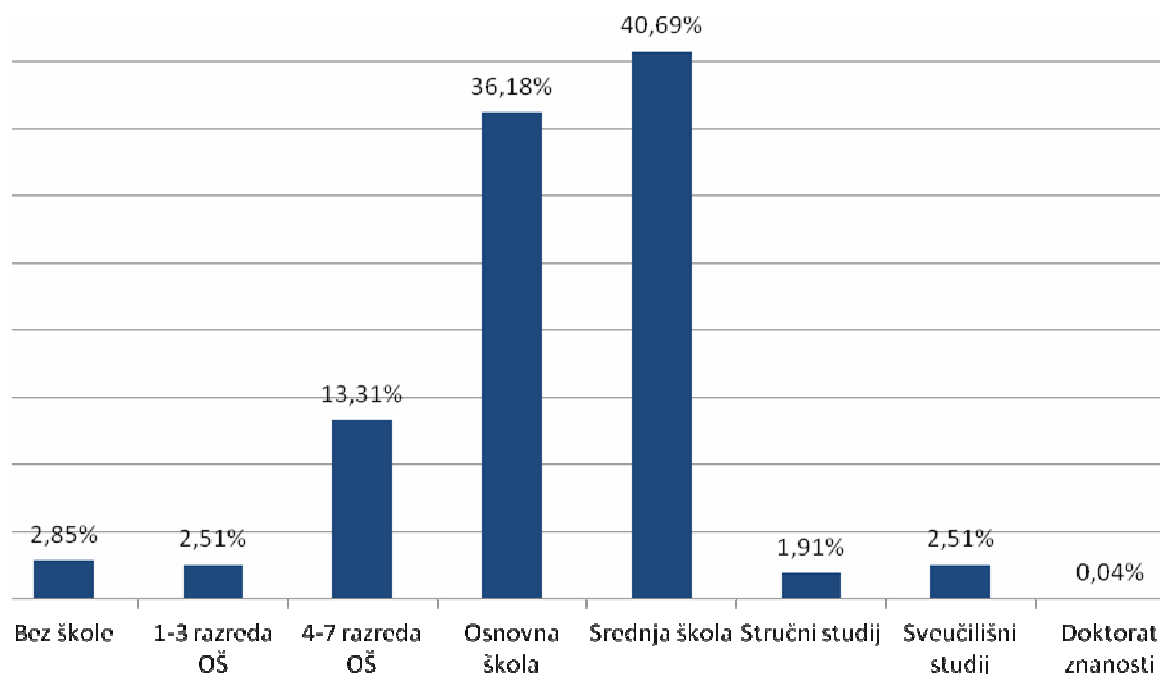
Tabela 4. Broj nezaposlenih prema zanimanjima - skupina, 03/2016

Navedeni podaci o zanimanjima trenutno nezaposlenih osoba, mogu poslužiti kao polazište za poticanje razvoja različitih manjih poduzetničkih inicijativa posebice s obzirom na činjenicu da je najveći broj nezaposlenih osoba onih koji imaju znanja i vještine vezano za prerađivačku industriju.

3.4.3. Obrazovna struktura stanovništva

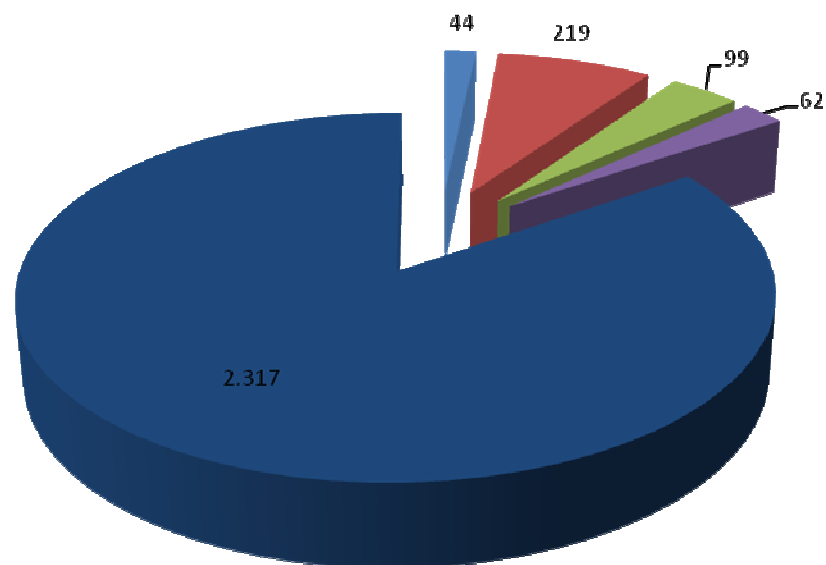
U niže navedenom grafikonu prikazana je struktura ovog stanovništva prema najvišoj završenoj školi.

Kako je vidljivo isto tako, 2,85% stanovnika općine su oni bez završene osnovne škole, a najveći je broj osoba s završenim III. i IV. stupnjem obrazovanja, dok je broj visokoobrazovanog stanovništva ukupno 4,46%.

Grafikon 13. Obrazovna struktura stanovništva, izvor: www.dzs.hr

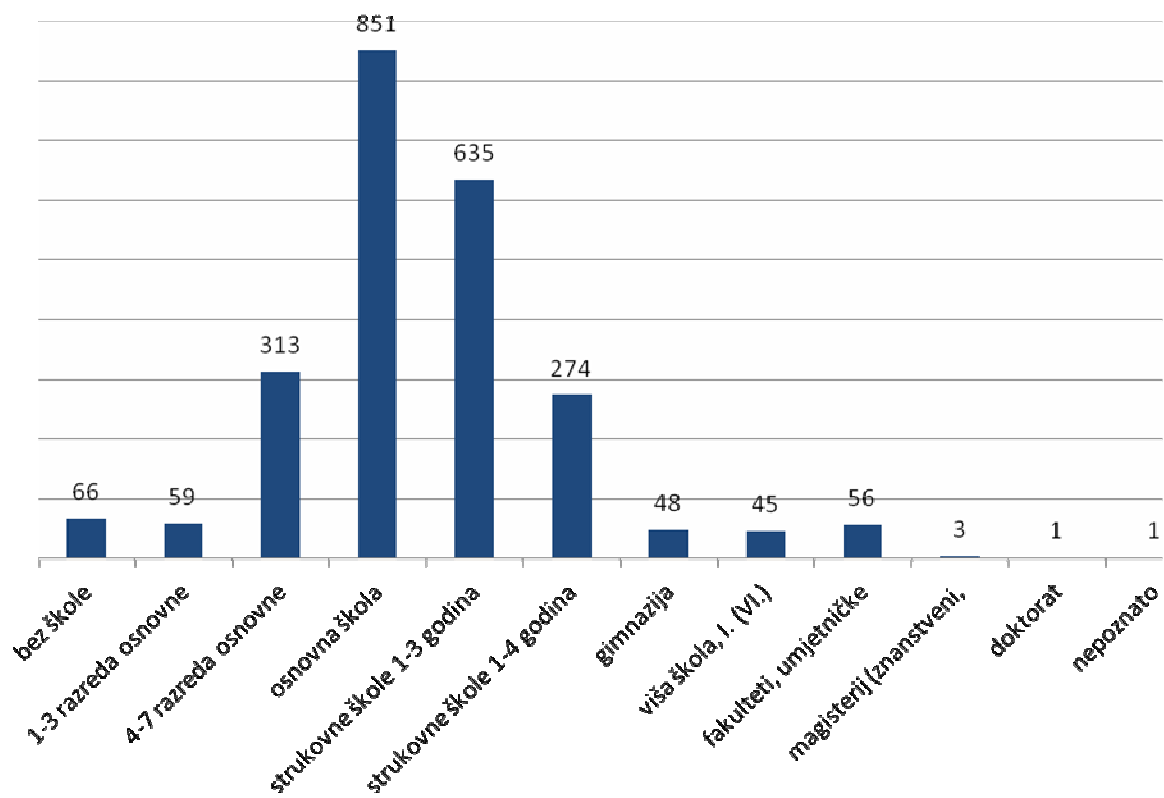
Isto tako, prema popisu stanovnika iz 2011. godine, na području Općine 15,46% stanovnika Općine se nalazilo u nekom od sustava obrazovanja, dok ostali predstavljaju dobne skupine van ovih sustava.

■ predškolsko obrazovanje ■ osnovna škola ■ srednja škola ■ visoko obrazovanje ■ ne pohađa

Grafikon 14. Struktura stanovništva prema pohađanju škole, izvor: www.dzs.hr

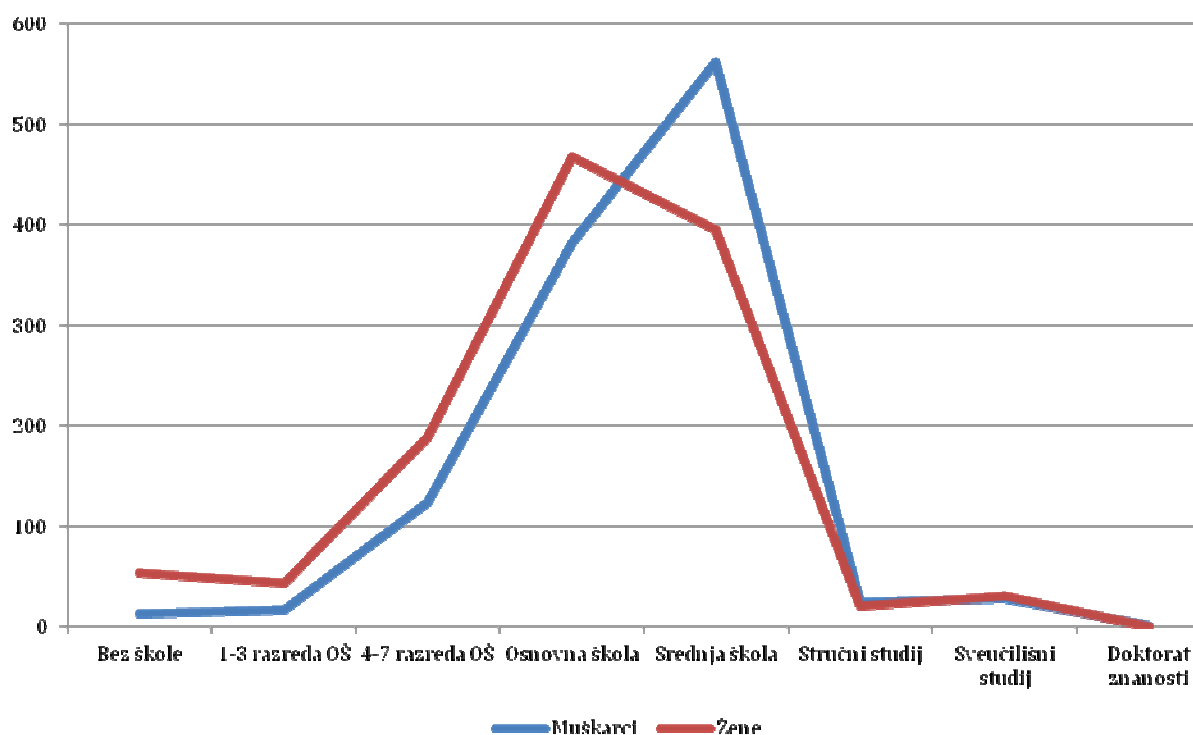
ao što je vidljivo iz grafikona najveći je broj stanovnika ima završenu osnovnu školu, ali je i velik broj stanovništva s završenim srednjim strukovnim školama, tj. industrijskim i obrtničkim strukovnim školama, školama za zanimanje u trajanju od 1–3 godine i škole za KV i VKV radnike kao i onih sa završenim tehničkim i srodnim strukovnim školama, školama za zanimanje u trajanju od 4 i više godina.

Grafikon 15. Obrazovna struktura prema završenom stupnju obrazovanja, izvor: www.dzs.hr

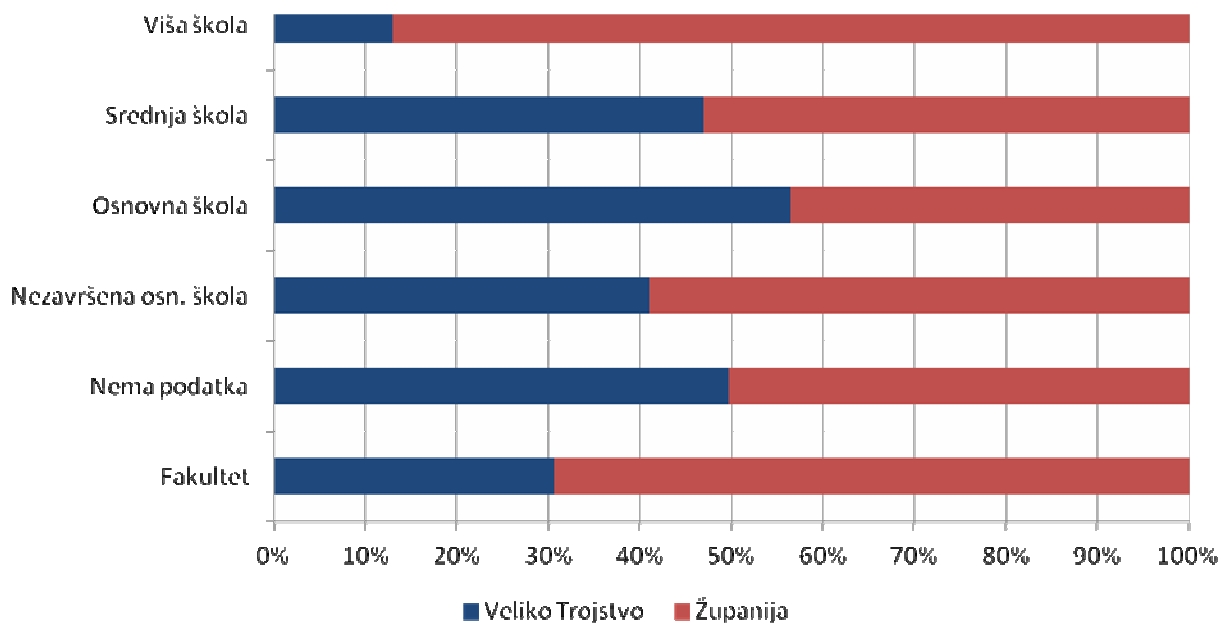
Što se tiče spolne strukture obrazovanih osoba, iz statističkih podataka je veći broj žena bez škole, s završenom tek trogodišnjom osnovnom školom, kao i osmogodišnjim obrazovanjem. Ovaj negativan trend nastavlja se jer je manji broj žena i s završenom srednjom školom.

Broj žena i muškaraca prema stupnju obrazovanja se izjednačuje tek kod viših stupnjeva obrazovanja, tj. gotovo je jednak broj muškaraca i žena koji su završili stručni, sveučilišni studij, dok doktorski studij ima završen jedna muška osoba s područja Općine.

Grafikon 16. Obrazovna struktura stanovništva prema spolu, www.dzs.hr

S obzirom na visok stupanj poljoprivrednog stanovništva na području Općine, analizirana je i njihova obrazovna struktura. Kako je vidljivo iz grafikona, najveći dio ovog dijela stanovništva ima završenu osnovnu školu (40,12%), ali je visok i broj onih sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem (23,50%).

Grafikon 17. Nositelji OPG-a prema stupnju obrazovanja, izvor: www.apprrr.hr

Gornja grafikon prikazuje nositelje OPG-a Općine prema stupnju obrazovanja. Najveći dio nositelja ima završenu osnovnu školu (njih 134), dok ih slijede oni sa srednjoškolskim obrazovanjem (77).

Njih 26 nema završeno osnovno obrazovanje, dok troje ima završenu visoku školu odnosno fakultet. Za 94 nositelja podaci nisu dostupni.

Vidljivo je da struktura obrazovanja slijedi trend prisutan na županijskoj razini.

3.5. Infrastruktura

3.5.1. Vodoopskrba i kanalizacijski sustav

1994. godine pripremljena je studija o potencijalu i mogućnostima izgradnje vodoopskrbnog sustava na području općine. Analize su opravdale izgradnju sustava zbog zemljopisnog položaja i konfiguracije terena, osobito niskog položaja centralnog naselja Velikog Trojstva i nekvalitetne vode.

Opravdanost izgradnje danas potvrđuju višegodišnje suše i nestašica vode.

Od 1995. godine, temeljem izrađene projektne dokumentacije i ishodne građevinske dozvole, izgradnja vodoopskrbnog sustava započinje izgradnjom vodospreme za područje Općine Veliko Trojstvo i naselje Šandrovac (tada dio općine).

Vodoopskrbni sustav je kroz protekle godine izgrađivan etapno, te je dovršen 2007. godine i to za svih 11 naselja općine u dužini cjevovoda od 87,5 kilometara s 978 objekata priključenih na sustav ili 98,39%.

U izgradnju vodoopskrbnog sustava utrošeno je približno 28.000.000,00 kuna.

Distributivni vodoopskrbni centar Lipe-Duvište je u potpunosti izgrađen sredstvima Hrvatskih voda. Vrijednost investicije iznosila je 272.045,22 kn.

U proteklom razdoblju ostvareni su veći radovi na regulaciji vodotoka „Bjelovarske“ s pritocima i „Dobrovite“ s pritocima, u sklopu čega su uređene i obale. Ovi zahvati omogućili su nesmetan protok voda i izbjegnute su opasnosti od poplavlivanja naselja i zemljišta. Radovi su izvršeni u gotovo svim naseljima Općine, te će se shodno ukazanim potrebama u narednom razdoblju poduzimati ponovni zahvati.

Za razliku od vodoopskrbnog sustava, situacija je prilično nepovoljna vezano za postojeći sustav odvodnje. Na razini Općine, ukupno je izgrađeno 9,45 km, od čega 6,5 km Općina posjeduje uporabnu dozvolu, dok za 2,9 km još uvijek nije izrađena uporabna dozvola.

Od ukupno 432 kućanstava na području Velikog Trojstva, priključeno je 125 kućanstava (28,9%).

Pročistač, Biorotor BRT 2000, u Velikom Trojstvu dovršen je 16.12.2011. Osnovna uloga uređaja za pročišćavanje otpadnih voda je pročišćavanje do stupnja kakvoće koji osigurava da otpadna voda neće pogoršati i ugroziti prirodno stanje okoliša.

Uređaj je kapaciteta 3600ES i godišnje se na njemu obradi cca 260 000m³ otpadne vode. Prethodna obrada otpadne vode odvija se pomoću grube rešetke na kojoj se zaustavlja krupni otpad kao što su komadi drveća, krpe, lišće i plastični predmeti. Primarna, mehanička obrada otpadne vode provodi se u automatiziranom kompaktnom uređaju koji se sastoji od fine rešetke, pjeskolova i mastolova.

Postupci sekundarne, biološke obrade otpadne vode obuhvaćaju provedbu aerobnih, anoksičnih i anaerobnih postupaka u kojima mikroorganizmi razgrađuju sastojke s ugljikom, dušikom i fosforom iz otpadne vode. Sekundarna obrada otpadne vode provodi se u SB-reaktorima. Povećan unos fosfora u prirodne vode glavni je uzrok eutrofikacije i stoga je važno ukloniti fosfor iz otpadnih voda prije njihovog ispuštanja u recipijent.

Predviđenim tehničkim rješenjem koncentracija ukupnog fosfora nakon pročišćavanja ne prelazi 2mg/l. SBR tehnologija predstavlja diskontinuirani postupak biološke, sekundarne obrade gdje se u jednom reaktoru naizmjenično odvijaju različiti procesi ukupnog procesa obrade kao što su punjenje, aerobne reakcije, anoksične, anaerobne reakcije, sedimentacija i dekantiranje pročišćene vode.

Slika 4. Pročistač BIORATOR BRT 2000

Uslijed biološkog procesa razgradnje u SB-reaktorima nastaje suvišni mulj koji se vodi i transportira tlačnim cjevovodom u silos za mulj u kojima se akumulira, zgušnjava i aerobno stabilizira. Nakon toga se mulj s 25% čvrste tvari dalje odvozi cisternama na deponij ili na lokaciju najbližeg sličnog ili istog uređaja koji mulj obrađuje daljnjim postupcima. Pročišćena voda se nakon obrade ispušta u recipijent II kategorije, potok Bjelovacka.

Položaj centralnog naselja Veliko Trojstvo s konfiguracijom niske razine i stalno povećanje potrošnje vode u domaćinstvima zahtijevalo je izgradnju kanalizacijskog sustava. Tijekom 2005. izrađena je projektna dokumentacija i dobivena građevinska dozvola. Izgradnja kolektora „A“ i „B“ završena je u duljini 6.500 metara, te je tijekom rujna, 2011. ishođena uporabna dozvola. Vrijednost kanalizacijskog sustava - kolektori i cjevovod s oknima iznosi 5.302.226,01 kuna, a financira je u većem dijelu iz sredstava Hrvatskih voda, te ostatak iz sredstava Općine Veliko Trojstvu i uz participaciju domaćinstava – korisnika sustava.

U ovom trenutku u tijeku je izgradnja kanalizacijskog sustava u dijelu mjesta Veliko Trojstvo, odnosno ulicama Bilogorska, Matije Gupca, Vinogradska i Mišulinovac u duljini 2.950 metara. Navedeno se realizira preko Bjelovarsko-bilogorskih voda d.o.o. Bjelovar, a iz sredstava Hrvatskih voda.

Izrađena je projektna dokumentacija za izgradnju sanitarno fekalne kanalizacijske mreže u naselja Grginac ukupne dužine s glavnim i sporednim kanalima od 5.691,14 metara, naselja Maglenča ukupne dužine s glavnim i sporednim kanalima od 2.568 metara, te izgradnja sanitarno fekalne kanalizacije u ulicama Vinogradska I i Vinogradska II u naselju Veliko Trojstvo u dužini cca 3.666 metara. Mreža je izgrađena i u funkciji.

Nadalje, pokrenut je postupak za izradu projektne dokumentacije za ostatak naselja i ulica na području Općine Veliko Trojstvo i to: Radničko naselje Kurovicu, Jovaču, Manduševac, Bilogorsko naselje, Zoričev brijeg, Paulovac, Vrbicu, Dominkovicu, Malo Trojstvo, Kegljevac, Ćurlovac, Višnjevac i Maglenču, čijom izgradnjom bi kanalizacijski sustav bio u potpunosti završen, a kapacitet ranije navedenog uređaja za pročišćavanje iskorišten. Isto tako, pripremljena je kompletna dokumentacija za kanalizacijski sustav odvodnje oborinskih voda u dijelu naselja Veliko Trojstvo.

3.5.2. Energetska infrastruktura

Područje Općine električnom energijom opskrbljuje DP Elektra Bjelovar. Područje je pokriveno transformatorskim stanicama (1 kom. 35/10 kV i 27 kom. 10/0,4 kV) i dalekovodima (35 kV 6,5 km i 10 kV 34,0 km), te niskonaponskom mrežom (50,1 km). Cijelo područje Općine pokriveno je elektroopskrbom. Sadašnji nivo opterećenosti bez dodatnih većih priključaka osigurava normalno naponsko stanje. Stanje mreže traži ulaganje u rekonstrukciju i remonte kako bi se osigurala što sigurnija i stabilnija opskrba.

3.5.3. Plinoopskrba

Područjem Općine prolazi dio plinovodnog sustava Hrvatske i to magistralni plinovod Budrovac- Ivanić, a na koji je priključena mjerno redukcijska stanica Veliko Trojstvo.

Slika 5. Postrojenje INA d.d.

Plinificirana su sva naselja Općine Veliko Trojstvo, ukupna duljina plinske mreže je 56,75 km. Pokrivenost naselja općine je 100 % što je iznad prosjeka Županije koji iznosi 38 %. Područjem Općine Veliko Trojstvo prolazi magistralni naftovod i dva produktovoda, kojima se transportira ukapljeni naftni plin. Na području općine tvrtka INA d.d. vrši eksploataciju energetskih mineralnih sirovina. INA d.d. ima oformljena eksploatacijska polja Šandrovac i Letičani, a koja djelomično pripadaju Općini Veliko Trojstvo.

U cilju usklađenja sa izmjenama zakonske regulative, Općina Veliko Trojstvo planira ciljanu izmjenu prostornog plana, kako bi se omogućilo povećanje proizvodnje na postojećim, te izgradnja novih naftnih

bušotina. Trošak izmjene prostorne dokumentacije bit će financiran od strane INA d.d., dok se početak rada novih bušotina očekuje u naredne dvije godine.

3.5.4. Prometna infrastruktura

Glavna razvojna os sjeverozapadnog dijela Županije, državne ceste D-28 i D-43 (Zagreb- Bjelovar-Đurđevac) samo dodiruje područje Općine Veliko Trojstvo. Glavna razvojna os Općine, županijska cesta Ž-3027 (Trojstveni Markovac-Veliko Trojstvo-Šandrovac-Ž-2232) je relativno dobro iskorištena, a s obzirom da je ista spoj većeg dijela Općine Šandrovac i Općine Veliko Trojstvo s Bjelovarom, te sekundarni izlaz tog područja na Podravski koridor. Cijelo područje Općine je pod izrazito jakim gravitacijskim utjecajem Bjelovara, većeg regionalnog središta i glavnog razvojnog žarišta sjeverozapadnog dijela Bjelovarsko-bilogorske županije.

Mreža cesta od ukupno 69,5 km na prostoru Općine Veliko Trojstvo razvrstana je na :

- državne ceste – 3,5 km
- županijske ceste – 20,7 km
- lokalne ceste – 20,0 km
- nerazvrstane ceste – 25,3 km

Po gustoći cestovne mreže Općina Veliko Trojstvo sa 679 m/km² je iznad državnog prosjeka 500 m/km² i županijskog prosjeka 548 m/km². Općenito se može konstatirati da je cestovna mreža dovoljno razgranata.

Općinom Veliko Trojstvo prolazi željeznička pruga II reda Bjelovar-Kloštar koja je 1995. godine rekonstruirana. Ovu prugu kao i sve druge u državi prate opći problemi restrukturiranja Hrvatskih željeznica. Unatoč tome pruga trenutno pruža solidan putnički prijevoz, dok je teretni prijevoz zapostavljen. Značajniji pomaci očekuju se u budućem razdoblju izgradnjom dijela pruge Gradec-Sv.I.Žabno, kao dijela željezničkog pravca Zagreb- Kloštar, te kao alternativnog pravca prema Osijeku. HŽ Infrastruktura d.o.o. započela je s izgradnjom ovog dijela pruge u prosincu 2015. godine. Projekt je financiran sredstvima europske unije iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Svih 11 naselja Općine ima asfaltne prometnice, a većina ulica i lokalnih prometnica je modernizirano.

Već 1995. godine, pa sve do 2008. godine pristupalo se asfaltiranju prometnica na području Općine.

Županijske prometnice	Duljina prometnice	Trošak izgradnje	Izvor financiranja
kroz Višnjevac	3,5 km	616.669,00 kn	općina i mještani
kroz Martinac	3,3 km	992.922,00 kn	općina i mještani
dio Ćurlovac	2,5 km	700.000,00 kn	općina i mještani

2. dio Ćurlovac	2,5 km	700.000,00 kn	općina, BBŽ i mještani
kroz Dominkovicu	1,5 km	600.000,00 kn	općina, BBŽ i mještani
V. Trojstvo-Martinac	1,5 km	480.000,00 kn	općina i BBŽ
V. Trojstvo-Šandrovac	1,5 km	300.000,00 kn	općina, BBŽ i INA
V. Trojstvo-Grginac	2,3 km	750.000,00 kn	općina i BBŽ
V. Trojstvo-Bilogorska ul.	2,0 km	700.000,00 kn	općina i BBŽ
V. Trojstvo- dio B. Radića i dio Mišulinovac	2,5 km	800.000,00 kn	općina i BBŽ
UKUPNO ŽP	23,1 km	6.639.591,00 kn	
Lokalne prometnice			
Vinogradska I. i II.	3,6 km	756.000,00 kn	općina i mještani
Radničko naselje	1,0 km	250.000,00 kn	općina i mještani
Jovača	1,0 km	250.000,00 kn	općina i mještani
Maglenča	5,8 km	1.618.377,99 kn	općina i mještani
Kegljevac	1,0 km	129.664,00 kn	općina, BBŽ i mještani
Grginac – odvojci	1,5 km	304.835,06 kn	općina
V. Trojstvo – Rupin kut	0,3 km	163.437,41 kn	općina i mještani
UKUPNO LP	14,2 km	3.472.314,46 kn	
UKUPNO	37,3 km	10.111.905,46 kn	

Tabela 5. Obnovljene prometnice na području Općine

3.5.5. Pošta i telekomunikacija

Na prostoru Općine Veliko Trojstvo poštanske usluge obavlja HP-Hrvatska pošta d.d. Zagreb – Središte pošta Bjelovar, a kroz djelatnost Poštanskog ureda 43226 Veliko Trojstvo.

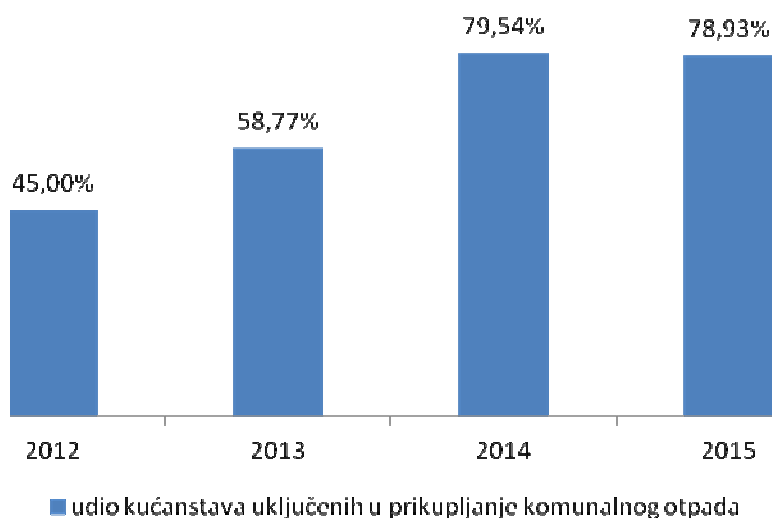
Telekomunikacijske usluge pružaju HT d.d. – TK centar Bjelovar za usluge fiksne telefonije. Fiksnom telefonskom mrežom pokrivena su sva naselja u Općini.

Na području Općine usluge pokretnih mreža pružaju T-mobile d.o.o., VIPnet d.o.o. i Tele 2 d.o.o.

3.5.6. Zbrinjavanje otpada i zaštita okoliša

Organiziranim prikupljanjem otpada obuhvaćena su sva naselja općine te ukupno 992 kućanstava u 2015. godini.

Broj kućanstava iz kojih se organizirano prikuplja komunalni otpad kontinuirano raste i u 2015. prema podacima iz Izvješća o izvršenju Plana gospodarenja otpada na području Općine za 2015., 78,93% kućanstava ili njih 783 je uključeno u organizirani odvoz komunalnog otpada.

Slika 6. Udio kućanstava u sustavu prikupljanja komunalnog otpada

Poslove prikupljanja i odlaganja otpada obavlja "Komunalac" d.o.o. Bjelovar. Sav prikupljeni otpad odvozi se na uređeno odlagalište "Doline" koje se nalazi van područja općine (u vlasništvu je grada Bjelovara). U tijeku je projekt sanacije zatvorenog odlagališta grada Bjelovara "Grginac".

Evidentirana su i veća "divlja" odlagališta u Višnjevcu i kraj Velikog Trojstva koja zahtijevaju sanaciju. Komunalni otpad se ne razvrstava. Na području Općine nema izrazitih proizvođača opasnog otpada, a tvrtke u kojima se stvaraju manje količine same ga zbrinjavaju na propisan način. Najveći dio čini opasni otpad iz proizvodnje nafte INA-Naftaplina koji se zbrinjava na propisani način.

Odlagalište „Doline“ započelo je sa radom 1998. godine, a njegov predviđeni rok trajanja je 25 godina. Navedeno odlagalište svrstano je u 1. kategoriju odlagališta otpada. Na lokaciji se odlaže komunalni i neopasni proizvodni otpad. Godišnje se odloži 19.391t, a ukupno raspoloživi prostor odlagališta je 570.000m³.

Opremljenost odlagališta „Doline“:

- 20.000 m³/godišnje je ukupno potreban volumen u jednoj godini;
- Površina unutar ograde odlagališta – 9,9853 ha;
- Predviđena površina za odlaganje otpada - 6 ha (u radu oko 3,0 ha);
- 570.000 m³ ukupno raspoloživi prostor odlagališta;
- 25 godina je predviđeni vijek trajanja odlagališta;
- Zaposleno 6 radnika;
- Rad se odvija u prvoj smjeni (od 7 do 15 sati sa 3 zaposlena radnika);
- Odlagalište je ograđeno ogradom visine 2 m i čuvano svakodnevno 24 sata;
- Odlagalište se gradi u 3 faze;
- Otplinjavanje okomitim zdencima promjera 80 cm na svakih 40 m;
- Svakodnevni rad buldožera i kompaktora (razastiranje dovezenog otpada, nabijanje te prekrivanje zemljom);
- Redovito se vodi monitoring, očevidnik, dezinsekcija i deratizacija

Zavod za javno zdravstvo Bjelovarsko-bilogorske županije vrši ispitivanje procjedne vode, a koja ispitivanja se vrše od 16.11.1998. godine. Uzorci za analizu otpadnih voda se uzimaju iz betonske cisterne 4 puta godišnje, 2 puta godišnje se kontrolira ispuštanje oborinskih voda sa lokacije, a 1 puta godišnje se kontroliraju vode u vodotoku Blatnik (uzvodno i nizvodno od lokacije) kao i vode u pjezometrima (uzvodno i nizvodno od lokacije odlagališta). Rezultati ispitivanja redovito se dostavljaju u "Hrvatske Vode" te nadležnoj komunalnoj tvrtki.

RB	Naselje	Organizirano prikupljanje otpada	Kućanstva			Odlagalište
			Ukupno	Odvozi	%	
1	Ćurlovac	+	93	65	69,89	Doline
2	Dominkovica	+	19	14	73,68	Doline
3	Grginac	+	82	69	84,45	Doline
4	Kegljevac	+	21	18	85,71	Doline

5	Maglenča	+	126	87	69,05	Doline
6	Malo Trojstvo	+	53	36	67,92	Doline
7	Martinac	+	45	41	91,11	Doline
8	Paulovac	+	42	32	76,19	Doline
9	Veliko Trojstvo	+	431	364	84,45	Doline
10	Višnjevac	+	39	28	71,79	Doline
11	Vrbica	+	41	29	70,73	Doline
UKUPNO			992	783	78,93	

Tabela 6. Organizirano prikupljanje otpada, izvor: Izvješće o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Općine Veliko Trojstvo za 2015. godinu

Na području općine Veliko Trojstvo organiziranim odvozom komunalnog otpada obuhvaćena su sva naselja kao što je vidljivo iz gornje tablice, no unatoč organiziranom odvozu otpada svi stanovnici isti ne predaju na odvoz.

Na području Općine Veliko Trojstvo evidentirana su slijedeća divlja odlagališta na području Općine: Veliko Trojstvo – ulica Matije Gupca, Paulovac kod pruge, Vrbica, Kegljevac, Mišulinovac, te Grginac.

Općina Veliko trojstvo (naselja)	Naziv i mjesto divljeg odlagališta	Vrsta odloženog otpada	Proc. kol. otpada m ²	Proc. kol. otpada m ³	Napomene
Mišulinovac	Mišulinovac	građevinski, miješani	375	250	Dobar pristup, tvrda podloga, uglavnom moguć strojni utovar
Paulovac	Kod pruge	građevinski, miješani	400	180	Duboki jarak u šumi, nije dostupno za strojni utovar, velike količine, dijelom zatravljeno
Veliko Trojstvo	Ulica M. Gupca	građevinski, miješani	1.500	300	Zatravljeno, ne vidi se smeće, moguć strojni utovar
Vrbica	Vrbica	građevinski, miješani	800	200	Duboki jarak uz poljski put, djelomično moguć strojni utovar strojem sa teleskopskom korpom, pristup kamionima otežan zbog uskog puta zarašten niskim krošnjama

Kegljevac	Kegljevac	građevinski, miješani	150	35	Duboki jarak u šumi, nije dostupno za strojni utovar, veće količine dijelom zatravljene
Grginac	Grginac	građevinski, miješani	23.980	189.817	Zatravljeno

Tabela 7. Divlja odlagališta na području Općine, izvor: Plan gospodarenja otpadom 2010.-2018.

Iz tablice je vidljivo da se velika količina otpada u nekontroliranim uvjetima odlaže na divljem odlagalištu u Grgincu, te ono predstavlja kritičnu točku u upravljanju otpadom na području Općine.

Projekt sanacije je napravljen te je odlagalište zatvoreno, no nisu provedene zakonom i projektom sanacije propisane mjere slijedom čega bi tek trebalo ovo odlagalište sanirati i urediti sukladno postavljenim standardima. Sve navedeno je potrebno žurno provesti zbog zaštite podzemnih i površinskih voda od procjednih voda odlagališta, te zaštite svih segmenata okoliša obzirom je navedeno odlagalište u stanju u kojem se nalazi kao opasan zagađivač okoliša.

IPZ Uniprojekt MCF 1997 godine napravio projekt sanacije za gore navedeno odlagalište - „Projekt sanacije deponije otpada Grada Bjelovara na lokaciji Grginac“. Prema projektu zapremina otpada iznosi 189.817 m³, a površina na kojoj je odložen otpad 23.980 m². Projekt još uvijek nije realiziran.

Na području Općine Veliko Trojstvo su tijekom 2005. godine postavljeni zeleni otoci za papir, plastiku i staklo na pet lokacija:

- Veliko Trojstvo kod samoposluge „Špar“,
- Veliko Trojstvo kod Osnovne škole,
- Veliko Trojstvo kod trgovine „Jurić“
- Maglenča kod društvenog doma,
- Ćurlovac kod kapelice.

Sukladno Izvješću o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Općine Veliko Trojstvo za 2015. godinu, na području Općine je postavljeno 13 tzv. „zelenih otoka“ (ekootoka). Čine ih 13 spremnika za papir i 13 sprmenika za plastiku-metal, a budući se javila potreba za spremnicima za staklo, tijekom 2016. je postavljeno i 5 takvih spremnika kapaciteta cca 3 m³/spremniku. Za sakupljanje i odvoz odvojenog otpada zadužen je Komunalac d.o.o., Bjelovar.

Dodatno, Općina planira postaviti mini reciklažno dvorište uz ranije opisani prečistač Biorotor u Velikom Trojstvu.

Mini reciklažno dvorište predstavlja fiksno, povremeno nadzirano mjesto za izdvojeno odlaganje pojedinih vrsta otpadnih tvari koje nastaju u domaćinstvu, a domaćinstvo ga treba odložiti u dane koji nisu predviđeni za periodični odvoz glomaznog otpada. Ono se kreira na površini od 250m². Oprema se s tri rolo kontejnera srednjeg kapaciteta i opremom za odvojeno odlaganje – kontejnerima / posudama papira i kartona, ambalažnog stakla, plastične i metalne ambalaže, te istrošenih baterija. Rolo kontejneri

služe za skupljanje glomaznog otpada metalnog i nemetalnog sastava i građevinskih otpada od manjih zahvata u domaćinstvima. Ograđeni prostor je asfaltiran / betoniran, opskrbljen separatorom ulja i masti sa stupom za rasvjetu reflektorskog tipa. Odvoz otpada obavlja se odgovarajućim vozilima za tu namjenu.

3.5.7. Ostala komunalna infrastruktura - groblja

Na području Općine od 11 naselja groblja imaju 4 naselja, Veliko trojstvo, Malo Trojstvo, Višnjevac i Ćurlovac, dok se za naselja koja nemaju groblja ukopi obavljaju u Velikom i Malom Trojstvu. Ovi komunalni objekti nalaze se u vlasništvu Općine Veliko Trojstvo.

Mrtvačnicu ima samo groblje u Velikom Trojstvu.

Odlukom Općinskog vijeća o upravljanju grobljima na području Općine Velikom Trojstvu propisuju se:

- mjerila i način dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje,
- uvjeti, mjerila i način plaćanja naknade kod dodjele grobnog mjesta na korištenje, godišnje,
- naknade za korištenje, visinu naknade za korištenje mrtvačnice, pratećih građevina,
- usluge ukopa i drugih usluga u svezi ukopa,
- vremenski razmaci ukopa u popunjena grobna mjesta,
- način ukopa nepoznatih osoba,
- održavanje groblja i uklanjanje otpada,
- druge mjere u vezi s grobljima.

3.5.8. Gospodarska infrastruktura

Odlukom Općinskog vijeća od 28. kolovoza, 2015., osnovana je poslovna zona općine Veliko Trojstvo pod nazivom „Proizvodna 2“. Površina poslovne zone s prometnicama i javnim površinama iznosi 3 ha, a površina građevinskih parcela je 1,7 ha.

Slika 7. Poduzetnička zona Veliko Trojstvo

Na području naselja Veliko Trojstvo prostornim planom planirane su još dvije zone izrazito gospodarske djelatnosti kao što je prikazano na izvodu iz prostornog plana za naselje Veliko Trojstvo.

Slika 8. Gospodarske zone Općine

Postojeća poslovna zona se sastoji od 4 građevinske parcele, ukupne veličine 29.466 m². Sve parcele su prodane privatnim poduzetnicima i to:

Rbr	Naziv poslovnog subjekta	Djelatnost poslovnog subjekta	Površina (ha)	Planirana aktivnost
1	Lužnjak d.o.o., Bjelovar	prerada drva, proizvodnja proizvoda od drva i pluta, osim namještaja, proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	7.272,77	Proširenje proizvodnih kapaciteta izgradnjom poslovnog prostora i nabavom opreme
2	LIMARIJA SABLJAK d.o.o.	proizvodnja građevinske limarije; ugradnja, održavanje i popravak građevinske limarije; strojna obrada metala; proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova	2.107,61	Proširenje proizvodnih kapaciteta izgradnjom poslovnog prostora i nabavom opreme
3	D-PROMET d.o.o., Bjelovar	proizvodnja građevinske limarije, bravarije, galanterije i montaža	4.470,57	Proširenje proizvodnih kapaciteta izgradnjom poslovnog prostora i nabavom opreme

4	PANINI d.o.o., Bjelovar	proizvodnja kruha, peciva, kolača	2.747,80	Proširenje proizvodnih kapaciteta izgradnjom poslovnog prostora i nabavom opreme
---	--------------------------------	-----------------------------------	----------	--

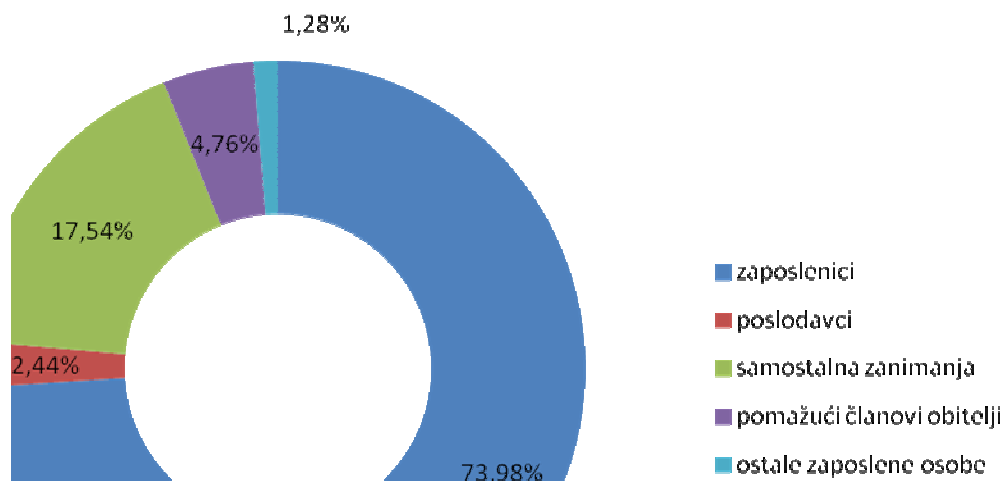
Tabela 8. Poslovni subjekti u poduzetničkoj zoni

Poslovna zona namijenjena je proizvodnim i zanatskim djelatnostima s niskom razinom buke i onečišćenja okoliša. Sva potrebna komunalna infrastruktura je izgrađena i uključuje trafostanicu raspoložive snage 483,15 kW, kanalizacijski i sustav odvodnje oborinske vode. Izgrađen je dvosmjerni asfaltni kolnik i pješačka staza uz kolnik te je na kraju zone izgrađen kružni tok, a sama zona je spojena na županijsku cestu u Velikom Trojstvu.

3.6. Gospodarstvo

3.6.1. Poduzetništvo

Subjekti malog i srednjeg gospodarstva čine jednostavna društva s ograničenom odgovornošću, društva s ograničenom odgovornošću, obrti, obiteljska poljoprivredna gospodarstva te ostali poslovni subjekti koje ostvaruju nekakvu gospodarsku djelatnost.

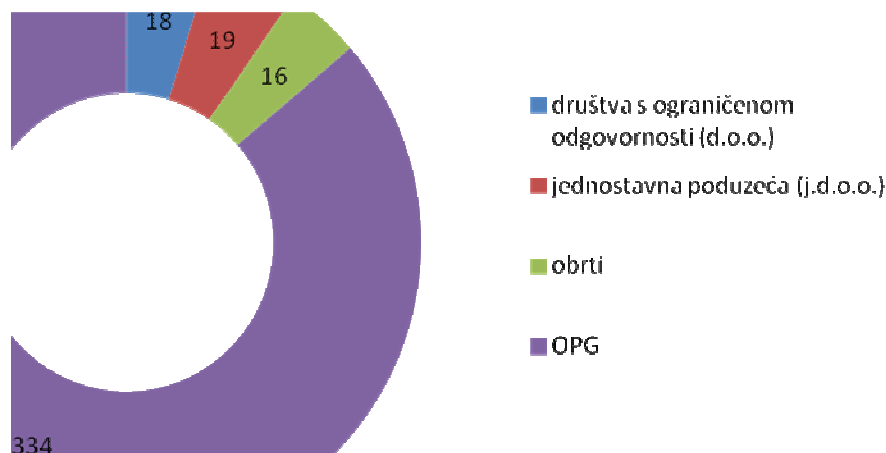

Grafikon 18. Zaposlenost prema položaju u zaposlenju, izvor: www.dzs.hr

Prema podacima iz popisa stanovništva 2011. godine, i podataka o zaposlenima prema položaju u zaposlenju, vidljivo je da 17,54% radno sposobnog stanovništva općine ostvaruje prihoda „radom za vlastiti račun“ i predstavljaju zapravo obrtnike i poljoprivrednike, dok 2,44% poslodavaca, tj. onih koji osim što su samozaposleni ostvaruju i dodatno zapošljavanje djelatnika.

Najveći dio stanovništva, 73% ostvaruje dohodak od nesamostalnog rada. Registrirano je i 208 osoba koje ostvaruju prihode od poljoprivrede pa se i oni mogu smatrati kao samozaposlenima.

Prema dostupnim podacima Financijske agencije, Agencije za plaćanje u poljoprivredi te registara Trgovačkog suda te Obrtnog registra, organizacijski oblik i broj registriranih gospodarskih subjekata malog gospodarstva prikazani su u niže navedenoj tablici.

Grafikon 19. Vrsta, broj organizacijskih oblika MSP-a, izvor: www.fininfo.hr, www.fina.hr, www.apprrr.hr

Kako je vidljivo u gornjoj tablici, u ukupnoj strukturi od 53 tvrtke/obrta, njih 22 osnovano unutar posljednje 3 financijske godine (2013. – 2015.), te je upravo to jedan od glavnih razloga znatno poboljšane financijske slike gospodarstva Općine u 2014. godini.

Opis	2013	2014	2015	2014/2015
Broj poduzetnika		19	27	42,11%
Broj dobitaša		12	15	25,00%
Broj gubitaša		7	12	71,43%
Broj zaposlenih	19	30	53	76,67%
Ukupni prihodi	2.287.000	3.728.000	6.691.000	79,48%
Ukupni rashodi	2.935.000	3.524.000	8.609.000	144,30%
Dobit prije oporezivanja	79.000	417.000	445.000	6,71%
Gubitak prije oporezivanja	727.000	213.000	2.362.000	1008,92%
Porez na dobit	5.000	27.000	44.000	62,96%
Dobit razdoblja	73.000	390.000	401.000	2,82%
Gubitak razdoblja	727.000	213.000	2.363.000	1009,39%
Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)	-653.000	177.000	-1.962.000	-1208,47%
Izvoz	39.000	67.000	253.000	277,61%
Uvoz		0	0	0,00%
Trgovinski saldo (izvoz minus uvoz)	39.000	67.000	254.000	279,10%
Investicije u novu dugotrajnu imovinu	8.000	0	852.000	100,00%
Prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom	2.079	2.001	2.434	21,62%

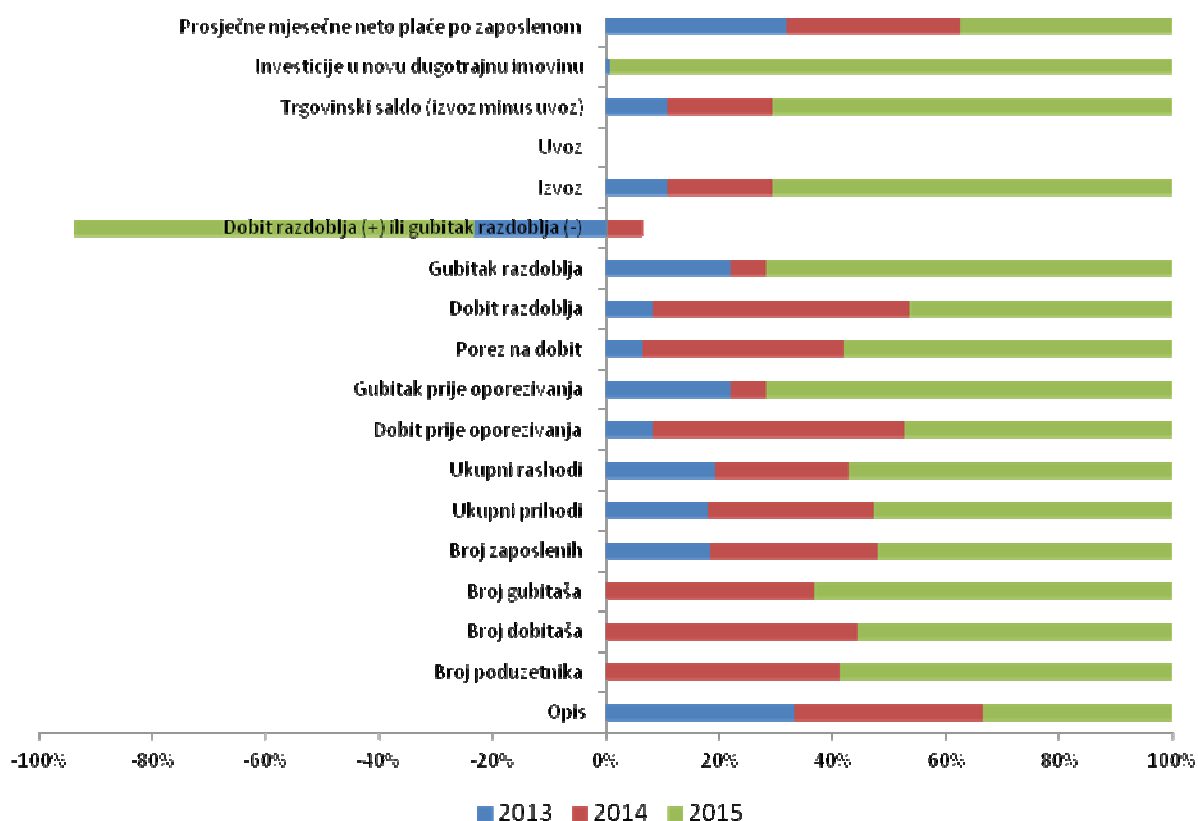
Tabela 9. Financijski rezultati poslovnih subjekata za 2013.-2014., izvor: www.fina.hr

U gore navedenoj tablici prikazani su konsolidirani financijski podaci društava s ograničenom odgovornošću registriranim na području Općine (www.fina.hr) za 2013. i 2014. godinu.

Iz navedenih podataka izuzetno je vidljivo je da su svi značajni parametri porasli za više od 30% i to:

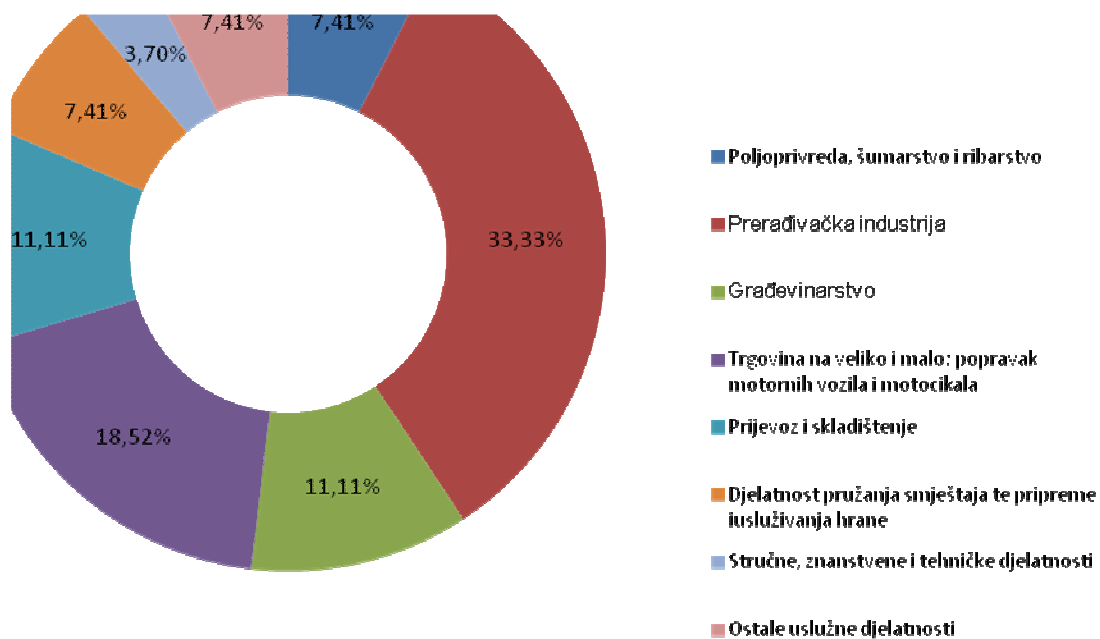
- 19 registriranih poduzeća s ograničenom odgovornošću zapošljava 30 djelatnika što u odnosu na 2013. godinu predstavlja povećanje za 36,67%,
- ukupni prihodi su povećani za 38,65%,
- dobit poslovanja poduzetnika za čak 81,06%.
- izuzetno je pozitivno i značajno i povećanje izvoza za 41,79%.

Bitno je naglasiti da prikazani podaci prikazuju konsolidirane podatke svih poduzetnika, što znači i onih koji su ostvarili gubitak. Slijedom navedenog, može se zaključiti da su podaci „zdravih“ poslovnih subjekata još i bolji.

Grafikon 20. Financijski rezultati poslovanja d.o.o.-a, izvor: www.fina.hr; obrada autora

Prema strukturi djelatnosti, 5,26% poslovnih subjekata bavi se poljoprivrednom proizvodnjom, 31,58% nekim oblikom prerađivačke djelatnosti, 21,05% su trgovačke i uslužne djelatnosti.

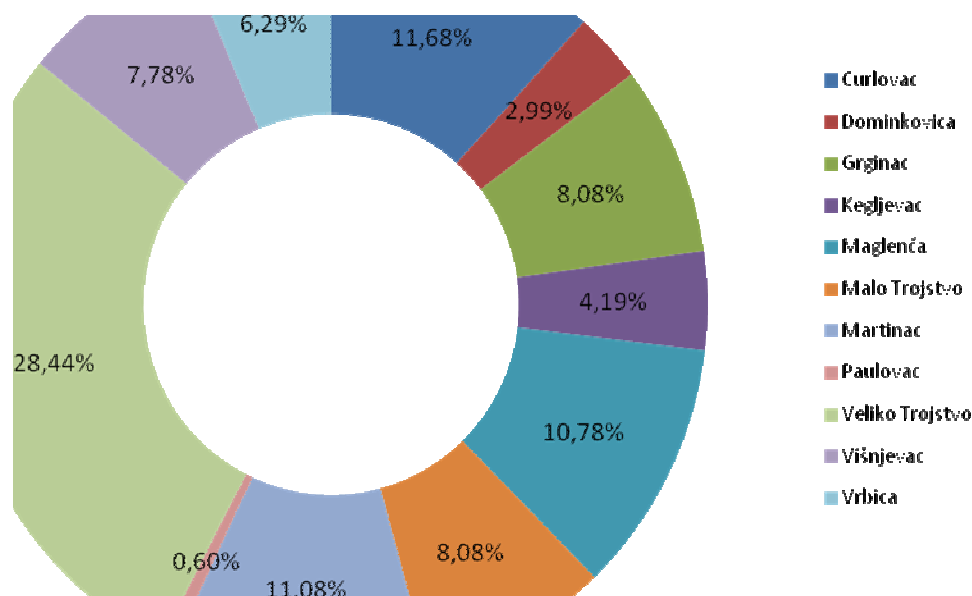
Grafikon 21. Struktura djelatnosti poslovnih subjekata, izvor: www.fina.hr; obrada autora

3.6.2. Poljoprivreda

Poljoprivreda igra bitnu ulogu u planovima razvoja Općine Veliko Trojstvo, te predstavlja strateški važnu gospodarsku granu.

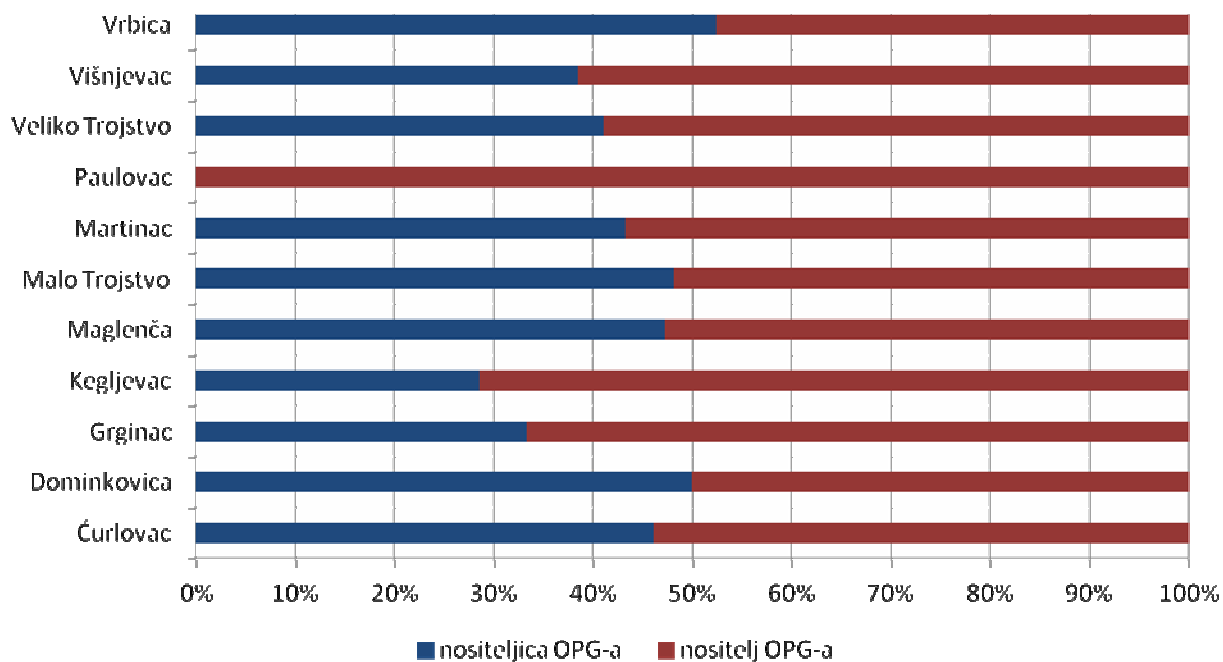
Na području Općine, prema statističkim podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, djeluje 334 OPG-a, te 5 trgovačkih društava koja se bave nekim oblikom poljoprivredne djelatnosti.

U niže navedenom grafikonu prikazan je broj registriranih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava prema njihovim sjedištima u naseljima Općine. Kao što je vidljivo, najveći broj OPG-a je registriran na području naselja Veliko Trojstvo, a slijede ga naselja Ćurlovac, Maglenča i Martinac.

Grafikon 22. Obiteljska poljoprivredna gospodarstva prema naseljima Općine,
izvor: www.apprrr.hr, obrada autora

Nadalje, daljnjom analizom podataka, vidljivo je da 57% nositelja OPG-a muškaraca, a 43% žena. U niže navedenom grafikonu prikazan je ovaj odnos u naseljima Općine.

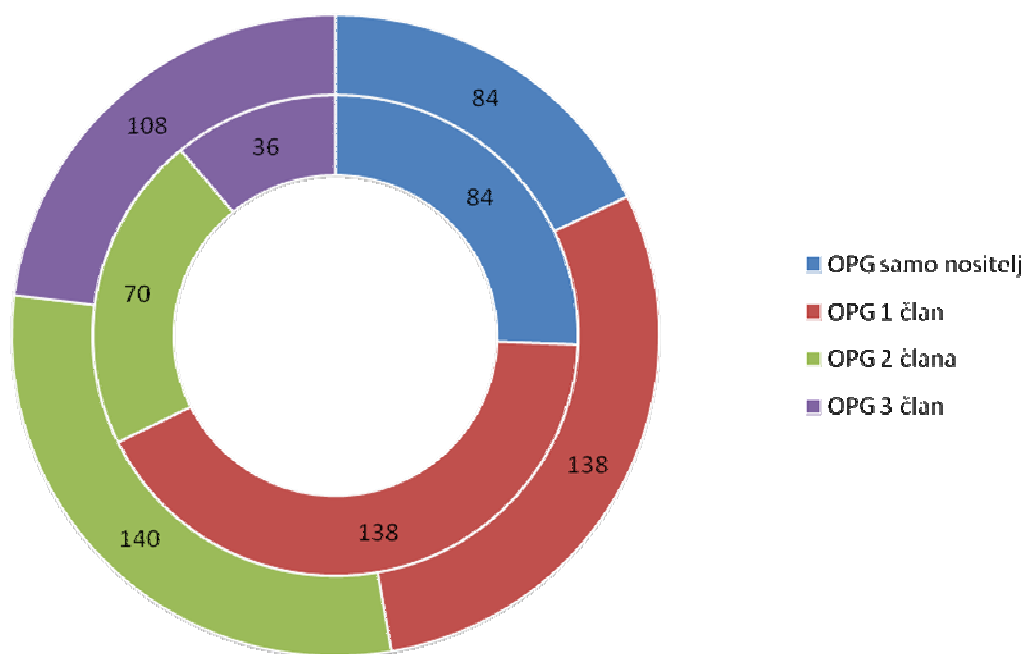

Grafikon 23. Spolna struktura nositelja OPG-a, izvor: www.apprrr.hr, obrada autora

Prema podacima sa stranice Agencije za plaćanje u poljoprivredi, 334 registrirana obiteljska poljoprivredna gospodarstva imaju ukupno 494 člana uključujući i nositelje OPG-a.

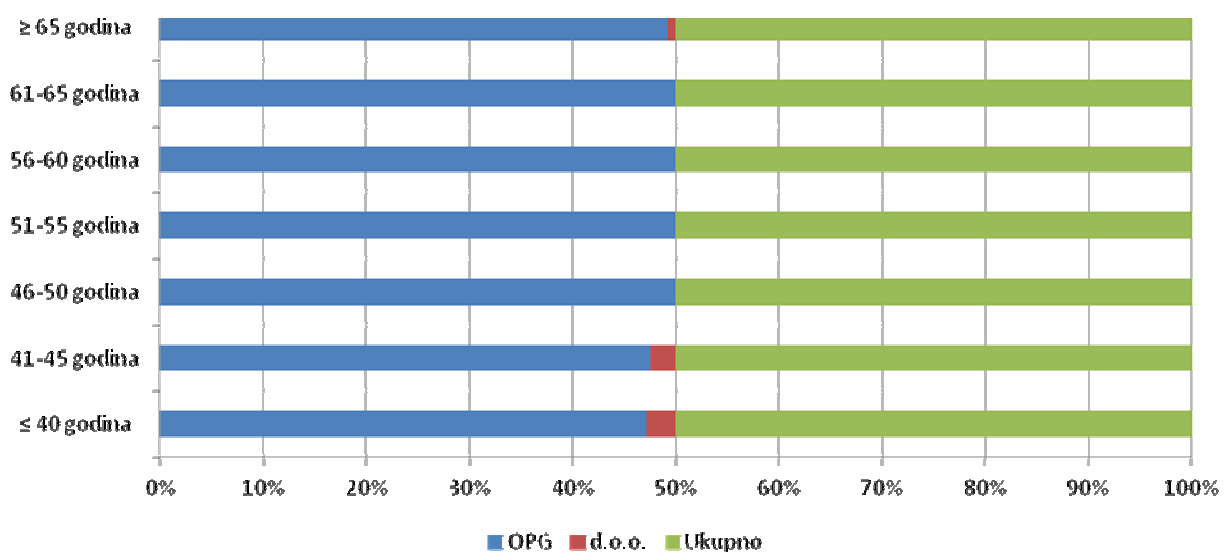
Najveći broj gospodarstava, njih 138 su obiteljska poljoprivredna gospodarstva samo s jednim članom, tj. dvije osobe u domaćinstvu (uključujući i nositelja); 70 OPG-a broji 2 člana i nositelja; njih 36 ima 3 člana i nositelja. 84 OPG-a uključuje domaćinstva samo s nositeljem OPG-a.

Ipak, za 158 gospodarskih subjekata, od čega se pretežito radi o obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, nositelji ili vlasnici su u rasponu 20-60 godina starosti.

Grafikon 24. Obiteljska poljoprivredna gospodarstva prema broju članova,
izvor: www.apprrr.hr, obrada autora

Isto tako, važno je napomenuti da 22,15% čine subjekti čiji su vlasnici ili nositelji mlađi od 40 godina. Ovo predstavlja određen pozitivan pomak i bitan potencijal u bavljenju poljoprivrednom proizvodnjom na području Općine.

Grafikon 25. Dobna struktura nositelja subjekata u poljoprivredi, izvor: www.apprrr.hr, obrada autora

Kao što je vidljivo iz donjeg grafikona, relativno je nepovoljna dobna struktura stanovništva koji su registrirani za bavljenje nekim oblikom poljoprivrednih djelatnosti, budući su nositelji ili vlasnici za 179 subjekata (177 OPG-a i 2 trgovačka društva) starosti 61 i više godina.

Bitna je i analiza obrazovne strukture vlasnika nositelja poljoprivrednih djelatnosti na području Općine. Prema dostupnim podacima, najveći broj OPG-a su osobe sa završenom osnovnom školom (40,12%), slijedi ga 23,05% OPG-a čiji nositelji imaju srednjoškolsko obrazovanje, dok je najmanji broj onih sa završenim višim ili visokim stupnjem obrazovana.

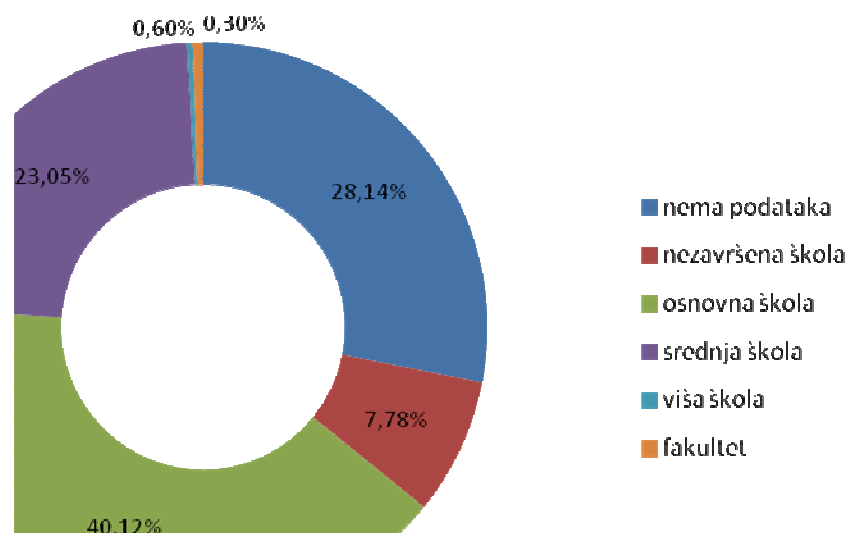
Iz navedenog proizlazi da udio stanovništva Općine koji se bavi nekom vrstom poljoprivredne djelatnosti u ukupnom broju stanovnika Općine iznosi 15,14%.

Kada se u ovaj odnos stavi radni kontingent Općine (s rasponom od 15 do 69 godina, obzirom da se dio stanovništva i nakon odlaska u službenu mirovinu nastavlja baviti poljoprivrednom djelatnošću), vidljivo je da se 21,27 % radno sposobnog stanovništva bavi nekom vrstom registrirane poljoprivredne djelatnosti.

Uz ovaj službeni podatak, treba uzeti u obzir i dio stanovništva Općine koji se bave poljoprivredom u manjem obujmu i za vlastite potrebe, te nema registriranu poljoprivrednu djelatnost.

Kad se uzme u obzir da tvrtke i obrti na području Općine zapošljavaju ukupno oko 50 djelatnika, vidljivo je da sektor poljoprivrede predstavlja vodeću gospodarsku granu ovog područja, što je i logično obzirom na povoljan zemljopisni položaj, prirodna bogatstva i ruralni karakter Općine.

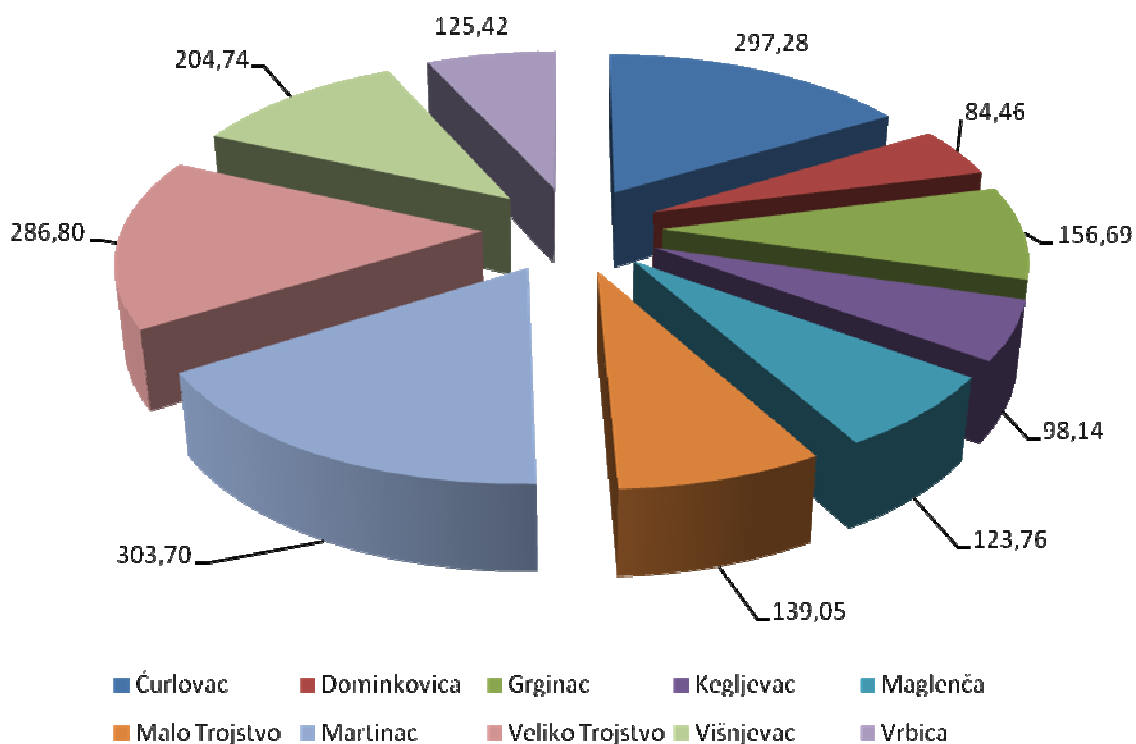
Grafikon 26. Obrazovna struktura nositelja OPG-a, izvor: www.apprrr.hr, obrada autora

Iako ove činjenice ukazuju na nisku obrazovnu strukturu stanovništva koje se bavi poljoprivrednom djelatnosti, ovi podaci se ne razlikuju bitno od prosječnog stupnja obrazovanja stanovništva uključenog u poljoprivredne djelatnosti bilo na području Županije ili od onih na nacionalnoj razini.

Međutim upravo iz ovih razloga postoji potreba za organiziranjem edukacija za ovaj dio stanovništva, posebice edukacija koje mogu unaprijediti njihovo iskustvo u bavljenju poljoprivrednom proizvodnjom ili preradom poljoprivrednih proizvoda.

Na području Općine prema ARKOD podacima, ukupno je 1.820,03 ha poljoprivrednog zemljišta. Najveći dio ovih površina nalazi se na području naselja Martinac i Ćurlovac, te samog naselja Veliko Trojstvo.

Grafikon 27. Površine poljoprivrednog zemljišta (ha) po naseljima Općine,
izvor: www.apprrr.hr, obrada autora

Vezano za namjenu poljoprivrednih površina, najveći dio 76,08% su oranice pod intenzivnim ratarskim kulturama, te 20,09% pod livadama. 1,40% su voćnjaci, a 0,87% površina je pod vinogradima. Iz ove strukture namjene poljoprivrednih površina, vidljivo je da na području Općine i dalje prevladava pretežito uzgoj tradicionalnih ratarskih kultura te površine pod livadama i pašnjacima namijenjene uzgoju stoke.

Ukupna površina ARKOD parcela iznosi 1.820 ha, i raspoređena je na ukupno 2.696 parcela na području Općine.

Namjena površina	Površina ARKOD parcele (ha)	Udio u ukupnom (%)
oranice	1.397,82	76,80%

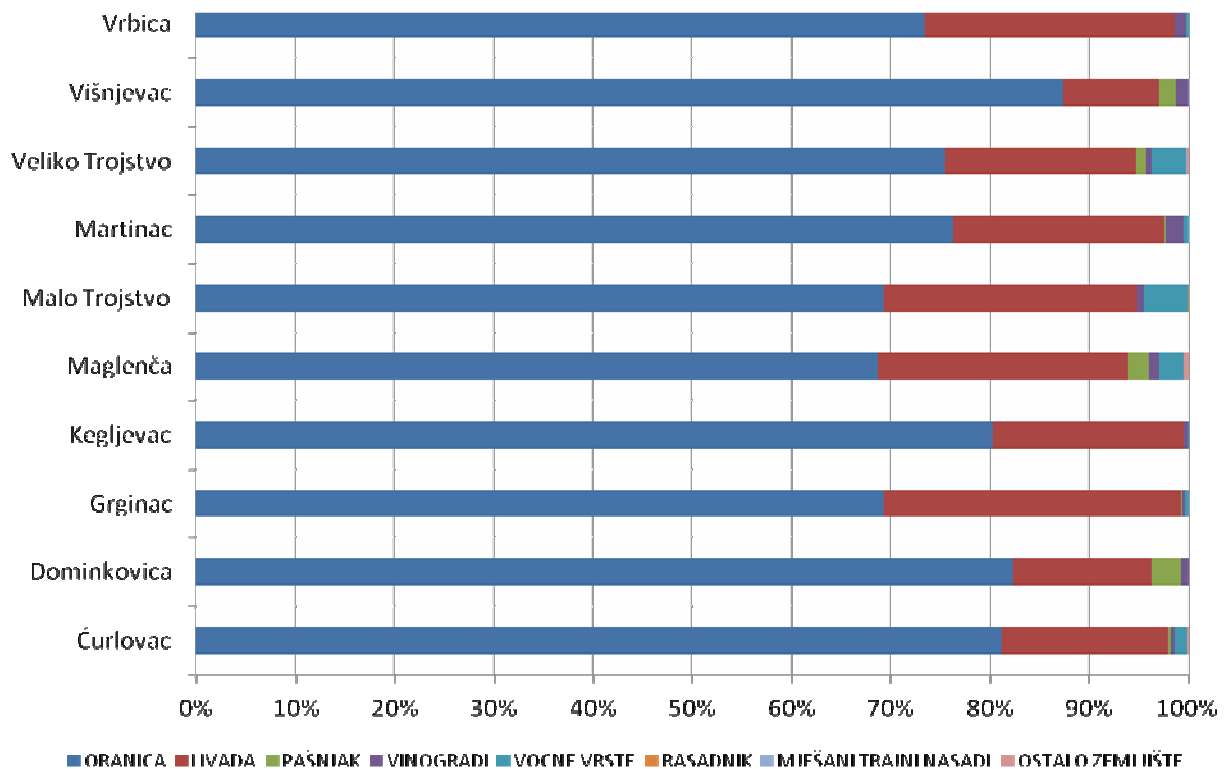
livade	365,63	20,09%
pašnjaci	13,08	0,72%
vinogradi	15,85	0,87%
voćnjaci	25,39	1,40%
rasadnik	0,00	0,00%
mješani trajni nasadi	0,53	0,03%
ostalo zemljište	1,69	0,09%
Ukupno	1.819,99	100,00%

Tabela 10. Poljoprivredno zemljište prema namjeni, izvor: www.apprrr.hr, obrada autora

Ukupna površina Općine je 6.560 ha, od čega se prema podacima ARKOD sustava (tabela 10.) u poljoprivredne svrhe koristi 1.820 ha ili 27,74% ukupne površine Općine, što je osjetno manje od županijskog prosjeka (38,61%), te gotovo dvostruko manje od površine Općine koju zauzimaju šume (42,95%).

Ovo područje karakterizira velika pokrivenost šumama, koje pokrivaju gotovo polovicu ukupne površine Općine, te ostaje relativno malo površina za obavljanje poljoprivredne djelatnosti.

Promatrano po naseljima Općine, najveća površina je registrirana na području mjesta Martinac – 303,70 ha na 386 ARKOD parcela. S druge strane, u naselju Veliko Trojstvo registriran je najveći broj parcela, 456, no ukupna korištena površina je manja (286,80 ha). Paulovac kao najmanje naselje na području Općine nije obuhvaćeno ovom analizom, odnosno nije bilo dostupnih podataka u statistici ARKOD sustava.

Grafikon 28. Poljoprivredno zemljište prema namjeni i naseljima, izvor: www.apprrr.hr, obrada autora

Udio OPG-a koji se bave nekom vrstom stočarske djelatnosti na području Općine je 185, odnosno oko 55% svih registriranih OPG-a. Ovi OPG-i posjeduju ukupno 1957 grla različite stoke, pri čemu dominiraju ovce.

Najveći broj stoke životinja registriran je na području naselja Veliko Trojstvo, a slijedi ga Višnjevac.

Također, na dan 14.02.2015. godine na području Općine registrirana su 2 OPG-a koja se bave proizvodnjom pčelinjeg meda, te je za njih evidentirano ukupno 44 košnice.

Naselja	govedo	konji	koze	magarci	ovce	svinje	Ukupno broj grla stoke
Čurlovac	92	11	0	0	133	17	253
Dominkovica	130	0	3	0	9	0	142
Grginac	33	3	0	0	118	11	165
Kegljevac	166	0	3	0	18	10	197
Maglenča	35	0	0	0	86	7	128
Malo Trojstvo	57	0	8	0	32	2	99

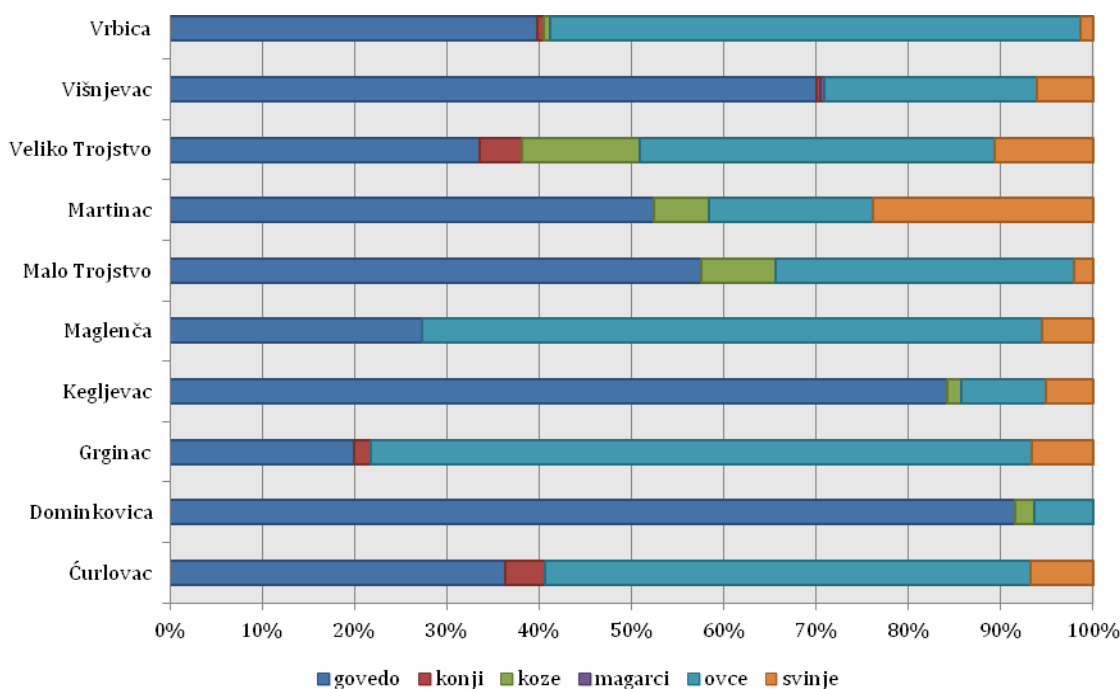
<i>Martinac</i>	106	0	12	0	36	48	202
<i>Veliko Trojstvo</i>	120	16	46	0	137	38	357
<i>Višnjevac</i>	183	1	0	1	60	16	261
<i>Vrbica</i>	61	1	1	0	88	2	153
Ukupno grla	983	32	73	1	717	151	1.957
Ukupno BBŽ	69.807	1.082	3.572	60	54.917	5.346	134.784
Udio u županiji	1,41%	2,96%	2,04%	1,67%	1,31%	2,82%	1,45%

Tabela 11. Broj i vrsta grla stoke naselja Općine, izvor: www.apprrr.hr, obrada autora

Iz gore navedene tablice vidljivo je da ukupan stočni fond Općine predstavlja svega 1,45% stočnog fonda županije. Prema vrsti stoke koje stanovništvo drži na svojim poljoprivrednim gospodarstvima prednjače goveda, zatim ovce i svinje, koze.

Značajan je broj konja na području Općine koji se pretežito drže u svrhu sportsko-rekreativnih aktivnosti.

Isto tako, prema naseljima najveći broj goveda je u naseljima Dominkovica i Kegljevac, te Višnjevcu. Najveći broj ovaca ima naselje Veliko Trojstvo, Čurlovac

Grafikon 29. Udio stoke po naseljima Općine, izvor: www.apprrr.hr, obrada autora

3.6.3. Turizam

Područje Općine Veliko Trojstvo, sa svojih 10 naselja, smješten na južnim obroncima Bilogore svojom očuvanošću prirode, lovnim i ribolovnim destinacijama, uz daljnje osmišljavanje atraktivnih kulturno-edukativnih i izletničkih sadržaja, s mogućnošću smještaja u seoskom ambijentu te prepoznatljivom autentičnom gastronomskom ponudom, ima potencijal za razvoj turizma, zanimljiv okolnom kao i području cijele RH, te inozemnim turistima.

Bilogorski turistički put je turistička destinacija u Općini Veliko Trojstvo. Sastoji se od 19 punktova s raznovrsnom ponudom i sadržajima. To uključuje etnografske zbirke, tradicijske obrte, ugostiteljske objekte, smještajne kapacitete, ponudu malih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava s autohtonim proizvodima poput vina, sira, meda, mesa itd. Glavni turistički sadržaji su barokna crkva Presvetog Trojstva iz 1779. godine, etno park i zavičajna etnografska zbirku, galerija drvenih skulptura na otvorenom "Svijetle pruge", romska etno kuća te replika drvene osmatračnice iz srednjeg vijeka, kakvih je bilo puno na području Bilogore, a koje su služile za obranu od Turaka.

Postoji i galopska i kasačka staza dužine 800 metara s poligonom za dresuru konja, skakanje prepona i vožnju zaprega. Kraj toga je nogometno igralište, ribnjak i poletno-sletna pista za ultralake letjelice i motorne zmajevе. Jedna etnografska zbirka nalazi se na mjestu mlina gdje je živio i radio Josip Broz Tito od 1921. do 1925. godine. Sam je izradio ogradu oko kuće, gdje je smještena zbirka.

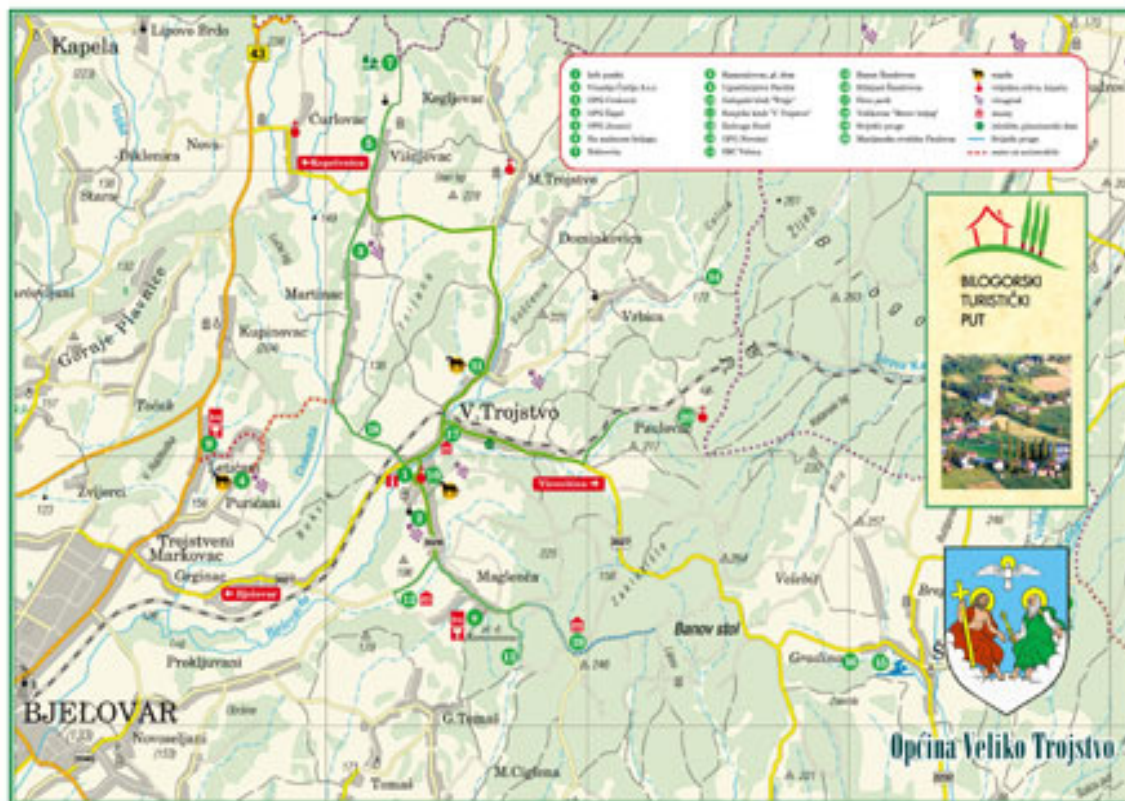
Osnovni cilj turističkog puta je unapređenje i turističko oživljavanje Bilogorskog kraja, te „izgradnja“ tematske turističke ceste obiteljskih gospodarstava, vinarija i ugostiteljskih objekata koji su spremni posjetiteljima ponuditi svoje poljoprivredno-prehrambene proizvode, proizvode iz kućne radinosti i prikazati tradicijske obrte i način življenja.

Za potrebe kvalitetnog snalaženja turista na Bilogorskom turističkom putu organiziran je info-pult koji se nalazi u središtu mjesta Veliko Trojstvo. Turistima se pružaju informacije kako najbolje organizirati raspored putovanja, što posjetiti obzirom na duljinu pojedinog boravka, gdje, prenoćiti itd. Ovdje se nalaze i promidžbeni materijali, pogledati promotivni filmovi te razgledati prodajna izložba suvenira i proizvoda Bilogorskog turističkog puta.

U sklopu Bilogorskog turističkog puta postoji veći broj izletišta koja nude različite turističke sadržaje.

3.6.1. Vinarija „Čačija“

Vinarija Čačija u Maglenči je osnovana 2005. godine i danas je po svom kapacitetu najveća vinarija na području Bilogore. Njezini vlasnici, obitelj Čačija, s ponosom mogu tvrditi da su proizvođači prvih vina s geografskim podrijetlom vinogorja Bilogora. Na površini od 5 hektara vlastitih vinograda i još toliko u kooperaciji, proizvode se tri bijela vina: graševinu kao nosioca proizvodnje, chardonnay i traminac te tri crna vina: cabernet sauvignon, zweigelt i pinot crni. Vinarija proizvodi vina iz dva vinogorja - Bilogora i Daruvar. Vina iz Vinarije Čačija imaju poseban okus upravo zahvaljujući povoljnom položaju i mikroklimi bilogorskih obronaka na kojima su smješteni vinogradi. Podrum je moderno opremljen i zadovoljava visoke standarde u procesu prerade grožđa u vino. U sklopu podruma je kušaonica vina u kojoj se osim vina mogu degustirati specijaliteta bilogorske kuhinje.

Slika 9. Karta Bilogorskog turističkog puta

3.6.2. OPG „Crnković“

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Crnković može se pohvaliti jedinstvenom ponudom, odnosno neprešanim sokom iz grožđa – tzv. samotokom. Tehnologija proizvodnje uključuje tzv. maceraciju od nekoliko dana da bi se dobio prepoznatljivi okus. Riječ je o samotoku graševine koju najviše cijene i domaćini i njihovi gosti. U ponudi je još i žuti muškcat, a od crnih sorti frankovka i cabernet sauvignon. Također, proizvodi se i kupinovo vino. Od gastronomskih delicija nude se domaća slanina i kobasice, sir i vrhnje. Kapacitet je dovoljan za pružanje usluge jela i pića za 20 posjetitelja.

3.6.4. OPG „Šapić“

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Šapić svoju ponudu zasniva na četiri različita položaja male međusobne udaljenosti. Moguće je pješaćenje obroncima ili vožnja biciklima, te mogućnost korištenja zaprege. U ponudi je više vrsta vina, te posjet kušaonici. Tu je i edukacijska dvorana za organiziranje predavanja, kapaciteta 50 ljudi, te igraonica za djecu. Također, OPG nudi i uslugu noćenja.

3.6.5. OPG „Juranić“

OPG Juranić iz Višnjevca temelji svoju djelatnost na spoju poljoprivredne i stočarske proizvodnje, te tradicijske prerade mlijeka u vrhunske delicije. Napravljena je kušaonica u kojoj je moguća degustacija raznih vrsta sireva, napravljenih po tradicijskim receptima bez konzervansa. U degustacijskoj sali moguće je kušati i kupiti sve vrste sireva koje gospodarstvo proizvodi. Kapacitet iznosi 40 gostiju.

3.6.6. Izletišta „Dobrovita“

Izletišta Dobrovita u Višnjevcu pionir je seoskog turizma u Hrvatskoj. Pojavilo se kao seosko obiteljsko turističko gospodarstvo daleko prije svih drugih i stvorilo prepoznatljivu ponudu koja je prerasla uobičajene ugostiteljsko-hotelijerske sadržaje i ponudu tog vremena. Nije se sjedilo na tapeciranim foteljama, nego na hrastovim plankama, za stolovima od masivnog drveta, a jelo se po receptima iz bakine kuhinje. Dobrovita je bila eksperiment svog vremena koji je poslužio kao primjer mnogim danas poznatim seoskim turističkim gospodarstvima u Hrvatskoj. Seosko gospodarstvo „Dobrovita“ sadrži oko 40 ha livada, šuma, voćnjaka, vinograda i ribnjaka. Pružaju se raznolike mogućnosti za odmor i rekreaciju – na raspolaganju je sportski ribnjak bogat raznim vrstama ribe, zatim konji za rekreativno jahanje, teniski teren i uređene staze za šetnju. Također, u ponudi su i različiti gastronomski specijaliteti. Smještajni kapaciteti sastoje se od dvokrevetnih i trokrevetnih soba, ukupnog kapaciteta do 18 osoba.

3.6.7. Planinarski dom „Kamenitovac“

Planinarski dom „Kamenitovac“ je izletišta s najvećom i najdužom tradicijom na ovim prostorima. Objekt je u vlasništvu planinarskog društva „Bilogora“ Bjelovar. Izgrađen je 1951. godine, dograđen sedamdesetih godina, te je u novije vrijeme obnovljeno pokrovlje te dograđena planinarska soba kapaciteta 40 ljudi. Smješten je na 242 metra nadmorske visine i danas je u najmu tvrtke „Jelen“. Objekt raspolaže sa šest dvokrevetnih soba, malom salom za dvadeset i velikom za sedamdeset do osamdeset osoba. „Planinarac“ je poznat po svojim gastronomskim specijalitetima.

3.6.8. Galopski klub „Troja“, OPG Rebić

Klub se nalazi na brijegu, samo kilometar od središnjeg trga u Velikom Trojstvu. U ponudi je, osim tradicionalne gastronomske ponude, treniranje trkaćih konja, škola jahanja, rekreacijsko jahanje i pansion za konje. Klub u vlasništvu te na čuvanju ima oko desetak konja, te se bavi treniranjem konja za galopske utrke. Klub raspolaže sa stajom za smještaj konja, manježom za jahanje i etno – hižom i okućnicom u kojoj je moguć smještaj 4 do 6 osoba u tradicijski opremljenim sobama kakve su nekad postojale na Bilogori. Gostima je omogućeno razgledavanje etno izložbe u gospodarskoj zgradi i štaglju koja prikazuje stare zanate. U sklopu etno okućnice je i vrt u kojem se uzgaja povrće na ekološki način. Također se nude brojni gastronomski specijaliteti područja. Kapacitet iznosi 40 osoba.

Slika 10. Planinarski dom "Kamenitovac"

3.6.9. Konjički klub „Veliko Trojstvo“ OPG Pirin

Klub se nalazi na seoskom imanju u Velikom Trojstvu u vlasništvu obitelji Pirin. Imanjem dominira središnji objekt koji služi ta predah jahačima nakon jahanja u manježu ili po bilogorskoj konjičkoj stazi, te je omogućen vrhunski smještaj za konje, uključujući ograđeno jahalište i šetalište za konje. Tu su i dvije zaprege s kojima je turistima omogućena vožnja okolicom. Također, posjetiocima je omogućeno i jahanje konja uz nadzor. U ponudi su i gastronomski specijaliteta ovog kraja.

3.6.10. Romska etno kuća u Maglenči

Romska etno-kuća autohtonih hrvatskih Roma Lovara, jedne od osam skupina Roma koji danas žive u Hrvatskoj, nalazi se u selu Maglenča i jedinstveni je turističko - kulturni objekt koji istovremeno nudi atraktivnu i autentičnu ugostiteljsko - turističku uslugu s izvornim romskim jelima i pićima, ali omogućava i upoznavanje romske povijesti, tradicije, običaja i umjetnosti, kao i mnogih proizvoda po kojima su Romi nekada bili poznati kao što je npr. lavanda kao tradicijska romska poljoprivredna kultura. U prvoj romskoj kući u Hrvatskoj, ali i Europi, smještena je izložba o povijesti autohtonih hrvatskih Roma Lovara, kao i mala knjižnica s literaturom na romskom jeziku te suvenirnica sa suvenirima koje izrađuju sami Romi. Na ulazu u romsko imanje simboličan je putokaz na kojemu se mogu vidjeti pravci prema velikim europskim gradovima. Kapacitet je za grupu od tridesetak gostiju.

3.6.11. OPG Novotni

Osnovna djelatnost OPG-a Novotni u Maglenči je pčelarenje te proizvodnja meda i pripravaka od meda i drugih pčelinjih proizvoda. Najvažniji proizvod je bagremov med, što je i razumljivo, obzirom da takva vrsta paše dominira Bilogorom. U ponudi su i med od lipe i kestena, kao i cvjetni med od ostalog bilja, na ekološki potpuno čistim obroncima Bilogore, zatim propolis i cvjetni prah te medne mješavine. Osim ponude meda i mednih pripravaka, pažnja se posvećuje i edukaciji i usavršavanju iz područja pčelarstva, proizvodnje meda i mednih prerađevina, te apiterapiji. Na imanju je uređeno dječje igralište i ima dovoljno prostora za šetnju.

3.6.12. Etno park s etno okućnicom

Etno-park u središtu Velikog Trojstva jedinstveni je kompleks u sklopu kojeg se nalazi objekt u kojem se prije nalazio muzejski prostor i postava iz vremena kada je u toj kući boravio i radio Josip Broz Tito. U kući se danas nalazi zavičajna etno-zbirka s mnoštvom eksponata koji vjerno prikazuju život, kulturu i običaje iz prošlosti Bilogore s posebnim dijelom etno-zbirke Gordane i Juraja Matuncija. U pozadini muzeja smještene je etno-okučnica i tradicijski prikaz seoskog načina života i graditeljstva. Stara bilogorska hiša, tagalj, ambar, kokošinjac, krušna peč, kukuruzana, sve u ogradi od pletenog žiblja, sačuvani su do posljednjeg detalja kakvi su nekada bili. Ti objekti koji prikazuju povijest ruralnog graditeljstva s postavljenom etno-zbirkom čine posebnu kulturnu vrijednost bilogorskog kraja. Etno-park je mjesto gdje se održavaju prigodne priredbe folklora, starih zanata, upoznavanja s etno građom i druženja uz bilogorske specijalitete.

3.6.13. Bilogorski čardak

Bilogorski čardak vjerna je kopija drvene osmatračnice iz srednjeg vijeka, kakvih je bilo veći broj na području Bilogore. U čardacima su bile smještene vojne posade za obranu od turskih pljačkaških upada. S Vidikovca koji ima međusobno povezane četiri platforme na Borovom brijegu iznad Velikog Trojstva pogled „puca“ na pitome bilogorske obronke na jednoj strani, a na drugoj prema Kalniku i Zagrebačkoj gori. Vidikovac je izletnička točka s uređenim okolišem i dječjim igralištem koja se koristi kao odmorište za konje na bilogorskoj konjičkoj stazi i mjesto gdje turisti mogu organizirano ili samostalno dolaziti i uživati u pikniku, druženju i okupljanjima s različitim povodom uz organiziranu ili vlastitu pripremu roštilja i drugih jela. Pogodno mjesto za razne škole u prirodi i radionice na otvorenom.

3.6.14. Svijetle pruge

Pokraj šumske ceste, uz rub šume, u dužini četiri kilometra od Planinarskog doma „Kamenitovac“ prema Šandrovcu nalazi se park skulptura koji se zove „Svijetle pruge“. Skulpture su nastale posljednjih deset godina od stabala šume uz koju su postavljene. Izradili su ih studenti i profesori Kiparskog odsjeka Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu u sklopu kiparskih kolonija organiziranih u ambijentu iste te šume. Skulpture predstavljaju simbole šuma područja i jedinstvenog krajolika bilogorskog kraja, te su odraz unutrašnjeg umjetničkog doživljaja autora okoline u kojoj su nastale. Postavljene su u predjelu šume na najvišim točkama tog dijela Bilogore, a pojedinačno se nalaze još: u Bjelovaru, Velikom Trojstvu i Velikom Grđevcu. Posjetitelji mogu uživati u njihovoj neobičnosti i originalnosti vozeći se šumskom cestom motornim vozilima, biciklima ili pješaćenjem bez posebne najave ili uz prethodnu najavu sa stručnim vodičem na info-pultu „Bilogorskog turističkog puta“ u Velikom Trojstvu.

3.6.15. Marijansko svetište Paulovac

Od 3. do 8. kolovoza 1946. u šumi pokraj ciglane na kraju bilogorskog sela Paulovac ukazala se, prema riječima nekoliko još uvijek živih vidioca, Blažena Djeвица Marija tražeći da se na tom mjestu izgradi crkva gdje će Ona uslišavati ljudske patnje, suze i boli. Poznati trojšćanski aktivist civilnog društva, volonter i humanist Stjepan Šarkanj o ukazanju je napisao knjigu pod nazivom Gospina lipa. Od vremena Gospina ukazanja sve do komunističke zabrane i ometanja dolaska vjernicima iz cijele Hrvatske na mjestu ukazanja dogodila su se i mnoga čudesna ozdravljenja hodočasnika. Krajem pedesetih godina Marija Ded (od Vilima), uz pomoć mještana, izgradila je na mjestu gdje je Majka Božja i viđena drvenu kapelicu koju je krajem devedesetih godina oluja oštetila, ali je bosanski prognanik Ivan Tolić, također uz pomoć mještana, izgradio novu kapelicu u kojoj ima mjesta samo za oltar i svećenika. Danas se pokraj kapelice nalazi betonski stup s kipom Majke Božje na mjestu ukazanja. Staza do svetišta je uređena i moguć je pristup hodočasniciima preko cijele godine. Uz stazu do svetišta izgrađeno je i 14 postaja križnog puta, u obliku drvenih križeva. Na uređenom prostoru na mjestu ukazanja moguće je organizirati sve vrste duhovnih seminara i okupljanja hodočasnika.

Slika 11. Svijetle pruge

3.6.16. OPG Mišir

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Mišir registrirani je ekološki proizvođač povrća i voća s jednim posebnim dijelom prerade - usoljavanje povrća i sušenje začinskog bilja. Skupine turista mogu degustirati i kupiti takvo povrće koje ima poseban miris. OPG Mišir također su registrirani proizvođači koza i kozjeg mlijeka.

3.6.17. Sekcija „Blago bilogorskog turističkog puta“

Dio je udruge „Bilogorski turistički put“. Odnosi se na skupinu žena nazvanu „Zlatne ruke“ koja njeguje ručni rad kakvim su se bavile njihove bake, ali i ručni rad primjeren današnjim materijalima i tehnikama. Tu su i druge radionice, kao „Jela i pića naših starih“, koja uključuje proizvode od svega što nastaje na području Bilogore, zatim „Trojačka ruža“ za uzgoj tradicijskog cvijeća, grmlja i drveća, pa „Suvenir“ za izradu predmeta od drveta i ostalih materijala. Tu su još i Slikarska radionica i Radionica pisaca i pjesnika te glazbenika.

3.6.18. OPG Kovačić

Pčelinjak obitelji Kovačić smješten je u prirodnom ambijentu bilogorskog šumskog proplanka na lokaciji u Velikom Trojstvu, u predjelu vrlo bogatom cvjetovima bagrema i lipe. Otuda i osebujan miris i okus meda kojega skupljaju pčele mladoga pčelara Nine Kovačića. Uz degustaciju meda i proizvoda od meda, med se može i kupiti, a na lokaciji pčelinjaka zainteresiranim skupinama se nudi mogućnost različitih oblika apiterapije.

3.6.19. OPG Koler

Posebnost ovog OPG-a koji se bavi pčelarstvom je proizvodnja matične mliječi, koja predstavlja jedini pravi prirodni antibaktericidni i antivirusni pripravak za imunitet. Također, na OPG-u je moguća degustacija meda od bagrema i lipe, medovina i medena rakija.

3.6.20. Ruralna kuća Graber

Stotinjak metara od glavne prometnice kroz selo Višnjevac smještena je, u dnu jedne manje udoline u okruženju bilogorskih brežuljaka, obiteljska kuća za odmor. Drvena kuća ima dnevni boravak s kuhinjom i sanitarnim čvorom u prizemlju, te dvije dvokrevetne sobe s pomoćnim krevetima u potkrovlju. Drvenjara ima prostranu terasu i zidanu pečenjaru s krupnom peći smještene uz stari ribnjak bogat šaranom, amurom i deverikom. Gosti mogu sami pripremiti hranu ili je naručiti iz seoskih gospodarstava.

3.6.21. Izletišta „Vrata Bilogore“

Objekt izletišta star je više od 150 godina, te je sačuvan stari i autohtoni izričaj. Smješten je na jednoj od najviših točaka Bilogore, s koje pogled seže preko obronaka Bilogore, sve do Kalnika, Sljemena, Medvednice i Ivančice. U ponudi su gastronomske delicije kraja, te je izletišta pogodno za različite prigode i druženja.

3.6.22. Lovačka kuća "Pajdo"

Lovačka kuća "Pajdo" prostire se na 1,4 ha. Turistima nudi organizaciju raznovrsnog lova tijekom cijele kalendarske godine. Raznolikost terena omogućava obitavanje raznolike divljači: jelena, srneće divljači, zeca, fazana, divlje svinje, divljih pataka i sl. U lov se može s vlastitim psima (za koje možemo omogućiti smještaj), ali je isto tako moguće iznajmiti pse prije lova, a moguć je i najam puške, te nabava municije. U ponudi je i pucanje na glinene golubove. U lovačkoj kući moguće je organizirati različite događaje kao što su proslave rođendana, krstitke i sl., ali i druga događanja. U gastronomskoj ponudi su uža specijalnost različiti lovački specijaliteti.

3.6.23. Bilogorska kuća OPG Radovanović

Novoizgrađena kuća u starinskom stilu okružena vinogradima i zelenilom s posebnim naglaskom za ugodan i nesmetan boravak. Prigodno za bijeg od stresne gradske vreve u oazu mira i zelenila. U kući se nalazi kuhinja sa svim potrebnim aparatima, spavaća soba s velikim bračnim ležajem, kupaonica i otvorena galerija s tv-om i dva velika bračna ležaja. Uz kuću se nalazi veliko dvorište i vinogradi, pecana za roštilj, peku ili ražanj te dva velika stola u hladovini oraha za po petnaestak ljudi. Ispod kuće se nalazi vinski podrum u kojem se poslužuje domaće vino. Parking osiguran za desetak vozila.

3.7. Društvena i socijalna infrastruktura

3.7.1. Zdravstvo i socijalna skrb

Zdravstvena zaštita na području Općine organizirana je putem ambulante Doma zdravlja Bjelovar koja se nalazi u Velikom Trojstvu, a u kojima radi tim sastavljen od liječnika i medicinske sestre.

U Velikom Trojstvu se nalazi i stomatološka ordinacija s jednim timom.

Na području Općine djeluje i jedna ljekarna u privatnom vlasništvu, a nalazi se u Velikom Trojstvu.

U Općini je socijalna skrb organizirana putem ustanove socijalne skrbi - podružnice Centra za socijalnu skrb Bjelovar. Na području Općine djeluju i humanitarne organizacije Crveni križ i Caritas.

Slika 12. Zdravstvena stanica Veliko Trojstvo

Od 2008. godine Općina uspješno provodi program Pomoć u kući koji 2012. godine prerasta u istoimenu udruhu. Udruga zapošljava 12 djelatnika/ca (8 geronto domaćice, 2 pomoćna radnica, 1 medicinsku sestru, te voditeljicu udruge).

Temeljni cilj udruge je osiguranje što duljeg nastavka življenja starijih osoba u vlastitom okruženju, poboljšanja kvalitete života i aktivnog sudjelovanja u životu zajednice.

Djelatnosti udruge usmjerene su na nekoliko glavnih područja:

- organizaciju prehrane, pomoć u obavljanju kućanskih poslova i održavanju okućnice,
- pomoć u održavanju osobne higijene i brige o zdravlju,

- psihosocijalna podrška te
- usluge posredovanja između korisnika i društvenih institucija u cilju ostvarivanja različitih prava.

Korisnici usluga iz Programa su osobe starije od 65 godina života –članovi samačkih staračkih domaćinstava, osobe teškog materijalnog i socijalnog položaja, starije osobe sa smanjenim funkcionalnim sposobnostima i teže narušenog zdravlja.

Usluge iz Programa pružaju se u svih 11 naselja općine i obuhvaćaju oko 200 starijih osoba (korisnika). U naselju Veliko Trojstvo ima 100 korisnika, Grginac broji 13 korisnika, Maglenča 16, Vrbica 9, Paulovac 7, Malo Trojstvo 6, Kegljevac 2, Višnjevaca ima 13 korisnika, Martinac 14, Ćurlovac 19, a u naselju Dominkovica gerontodomaćica odlazi jednoj korisnici koja živi sama.

Rad udruge sufinanciran je sredstvima Općine Veliko Trojstvo, Županije Bjelovarsko-bilogorske, te sredstvima iz razvojnih projekata u kojima udruga sudjeluje.

U Velikom Trojstvu djeluje i veterinarska ambulanta.

Sve gore navedeno je organizirano i ustrojeno u skladu s Zakonom i pravilima struke, a u smjeru održanja duge tradicije kao dobar temelj suvremene, efikasne, sveobuhvatne i nadasve humane primarne zdravstvene zaštite.

3.7.2. Obrazovanje

Budući da na području Općine nema organiziranog rada predškolske ustanove, briga o djeci predškolske dobi ostvaruje se u sklopu organiziranog programa Mala škola (predškola) na dvije škole, u OŠ Šandrovac i u OŠ Veliko Trojstvo. Program Mala škola s radom je započeo 2011. godine.

Malu školu u PO Šandrovac pohađaju učenici s područja Jasenik, Pupelica i Šandrovac, dok u matičnoj školi malu školu pohađaju učenici s područja Maglenča, Martinac, Višnjevaca, Vrbica, Dominkovica, Malo Trojstvo, Ćurlovac i Veliko Trojstvo.

Osim ovoga, Općina Veliko Trojstvo sufinancira polazak svakog djeteta u bilo koji vrtić ili usluge dadilja.

Djelatnost osnovnog školstva provodi se u Osnovnoj školi Veliko Trojstvo (246 učenika) i u područnim školama u Ćurlovcu i Malom Trojstvu (11 učenika). Osnovna škola u Velikom Trojstvu je i matična škola za područnu školu u Šandrovcu koja se nalazi u drugoj općini.

Osnovnu školu u Velikom Trojstvu pohađaju djeca iz 17 mjesta, a to su: Veliko Trojstvo i Šandrovac – sjedišta općina, te Maglenča, Grginac, Martinac, Višnjevaca, Ćurlovac, Kegljevac, Malo Trojstvo, Dominkovica, Vrbica, Paulovac, Pupelica, Jasenik, Kupinovac, Letičani, Diklenica. Cijelo područje ima oko 1750 domaćinstava i 5000 stanovnika, od kojih je i 277 učenika ove škole.

Matičnu školu u V. Trojstvu pohađaju djeca od 1.-8. razreda i to iz mjesta: Maglenča, Grginac, Martinac, Višnjevaca, Kegljevac, Malo Trojstvo, Dominkovica, Vrbica, Paulovac, Pupelica i Šandrovac. Udaljenost

tih mjesta do škole iznosi od 3 km (Maglenča, Martinac), do najudaljenijih Pupelice (14 km) i Jasenika (14 km).

Područni školski odjel (PŠO) Malo Trojstvo čine učenici 1.- 4. razreda iz M. Trojstva, Višnjevca, Kegljeva i Dominkovice, a njihova je udaljenost od matične škole od 5 do 8 km.

PŠO Šandrovac pohađaju djeca iz Pupelice, također od 1.- 4. razr. sa područja od oko 400 domaćinstava i 1300 stanovnika.

U PŠO Ćurlovac dolaze u 1.- 4. razred još i učenici iz mjesta Kupinovac, Letičani i Diklenica.

Učenici škole sudjeluju u kulturnim djelatnostima u više sekcija – literarna, likovna, plesna i dramsko-scenska družina. U tehničkoj kulturi aktivni su u Klubu mladih tehničara, a u školi djeluje i učenička zadruga u kojoj su keramičarska, voćarska i cvjećarska sekcija. U sportu su aktivni kroz Školski sportski klub (nogomet, rukomet, stolni tenis).

Rad škole temelji se na službenim aktima škole, odnosno Školskom kurikulumu i Godišnjem planu i programu rada škole. Na temelju članka 28. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, škola utvrđuje svoj školski kurikulum u kojem iznosi planove i programe izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti, druge odgojno-obrazovne aktivnosti i projekte.

Školski kurikulum, za razliku od Godišnjeg plana i programa, ističe posebnosti škole i naglašava one aktivnosti po kojima je škola prepoznatljiva u pedagoškom, ali i u širem društvenom okružju.

Osnovna škola Veliko Trojstvo s geslom „Okolina ima odgovor na sve“, te projektima i aktivnostima koje provodi s učenicima opredijelila za principe koji su zacrtani u Nacionalnom kurikulumu i prije proklamirane orijentacije na kurikularni pristup u školskom sustavu.

Godišnji plan i program rada donosi se na osnovi nastavnog plana i programa i školskog kurikuluma, a donosi ga Školski odbor do 30. rujna tekuće školske godine.

Njime se utvrđuje mjesto, vrijeme, način i izvršitelji poslova, a sadrži u pravilu: podatke o uvjetima rada, podatke o izvršiteljima poslova, godišnji kalendar rada, podatke o dnevnoj i tjednoj organizaciji rada, tjedni i godišnji broj sati po razredima i oblicima odgojno-obrazovnog rada, planove rada ravnatelja, učitelja i stručnih suradnika, planove rada Školskog odbora i stručnih tijela, plan stručnog osposobljavanja i usavršavanja, u skladu s potrebama škole, podatke o ostalim aktivnostima u funkciji odgojno-obrazovnog rada i poslovanja školske ustanove.

Dodatno, u sklopu osnovne škole provodi se i program Produženog boravka.

Produženi boravak je kvalitetno osmišljen boravak djece u školi koji se ostvaruje tijekom dana od 12:15 do 16:30 sati. S učenicima u produženom boravku je učiteljica koja brine o sigurnosti i obvezama učenika.

U vrijeme boravka u školi učenicima je uz svladavanje nastavnog programa organizirano vrijeme za odmor i igru, obroke, odmor na zraku, kreativno provođenje slobodnog vremena, učenje i ponavljanje te rad na zadaći.

Na ovaj način, učenici sve školske obveze ispunjavaju u školi, a svoje torbe i radne materijale odnose petkom na uvid roditeljima. Učenici su sve vrijeme boravka u školi pod stalnim nadzorom učitelja.

Ključna područja razvoja na koje se utječe produženim boravkom su: skladan emotivan, kognitivan, socijalan i psihološki razvoj), lakoća procesa socijalizacije i komunikacije, razvoj komunikacijskih kompetencija, utemeljenje osnova matematičke, logičke i znanstveno-tehnološke pismenosti, kulturno-umjetničko područje razvoja, igra, sport i rekreacija, učeničko zadugarstvo.

Općina veliku pažnju posvećuje i obrazovanju odraslih. Obzirom na značajan udio poljoprivrednog stanovništva u ukupnom broju stanovnika Općine, programi obrazovanja su usmjereni na stjecanje znanja i osposobljavanje iz poljoprivrednih djelatnosti.

Predavanja za poljoprivrednike održavaju se u godišnjim ciklusima iz područja govedarstva, proizvodnje mlijeka, sjetve i zaštite usjeva. Konkretno, provode se slijedeći programi:

- zanimanje vinogradar-podrumar (32 polaznika)
- mljekar – sirar (35 polaznika)
- mesar – kobasičar (33 polaznika)

Stručno obrazovanje stanovništva provodi se u suradnji s Bjelovarsko – bilogorskom županijom i Hrvatskim zavodom za poljoprivrednu savjetodavnu službu.

Općina Veliko Trojstvo realizirala je izgradnju kapitalne investicije objekta školsko-sportske dvorane vrijedne 17 milijuna kuna. Općina je osigurala građevinsko zemljište, cjelokupnu komunalnu infrastrukturu i projektnu dokumentaciju, dok je izgradnju financirala Bjelovarsko-bilogorske županija.

Školsko-sportska dvorana je svečano otvorena 8. lipnja 2010. godine

Koriste ju učenici Osnovne škole Veliko Trojstvo u svom nastavnom programu, ali i poslije nastave uz stručno osoblje kroz škole rukometa, košarke, tekvando-a itd., što znači da imaju ispunjeno vrijeme uz nadzor odraslih do dolaska školskih autobusa.

3.7.3. Sport i rekreacija

Na području Općine postoji niz različitih oblika sportskih aktivnosti uključujući natjecateljski sport, te sport i rekreaciju, a također i sport kao izvannastavni program u osnovnoj školi.

Na području djeluju sportske udruge – nogometni klubovi “Bilogorac” i “Omladinac”, Ženski rukometni klub Veliko Trojstvo, Konjički klub “Veliko Trojstvo” te galopski klub „Troja“. Uz njih djeluje i Lovačka udruga “Veliko Trojstvo”, koja ima i sportsku sekciju.

Značajniji sportski objekti su sportska igrališta pri osnovnoj školi, nogometno igralište NK “Bilogorac” u Velikom Trojstvu, nogometno igralište u Ćurlovcu.

Tijekom godine na području općine održava se niz sportskih manifestacija – tradicionalni nogometni i rukometni turniri, turnir povodom Dana Općine, memorijalni nogometni turniri, međuzupanijski i međunarodni rukometni turnir, te konjički turnir.

Realiziran je infrastrukturni projekt izgradnje školsko – športske dvorane koja je s radom započela 2010. godine. Objekt osim učenika Osnovne škole Veliko Trojstvo koriste i brojne sportske udruge koje

ostvaruju vrhunske rezultate, te su im na ovaj način osigurani optimalni uvjeti za rad. Na ovaj način, brojne sportske udruge na području Općine koje okupljaju veliki broj djece i mladih, izgradnjom ove dvorane dobili su uvjete za bavljenje sportom na kvalitetniji način i u većem obujmu.

Dvorana je smještena u centru Velikog Trojstva uza samu školu. Kapacitet gledališta iznosi 300 mjesta. Prostor borilišta dvorane je dimenzija 27×45 metara, što omogućava igranje rukometa, košarke, tenisa, odbojke, badmintona, stolnog tenisa i drugih sportova.

Pomoću posebnih razdjelnih stijena koje se elektromotorima spuštaju sa stropa, veliki se prostor dijeli u tri borilišta veličine košarkaškog igrališta, dimenzija 15×27 metara. To omogućava ne samo podjelu borilišta, nego i njegovo istodobno korištenje u trodijelnom režimu rada - školske nastave, rekreacije i treninga, čime se iskoristivost prostora višestruko povećava. Jedan od zanimljivijih tehničkih detalja jesu košarkaški koševi koji se spuštaju pomoću elektromotora s krovne konstrukcije, te digitalni semafor koji ima mogućnost prikazivanja vremena i rezultata za sve sportove. U sklopu objekta nalazi se i mala dvorana veličine 100 m², kao i pripadajuće pomoćne prostorije (svlačionice, spremišta, kabineti, kotlovnica i dr.).

3.7.4. Vjerske zajednice

Katolička župa Veliko Trojstvo ima sjedište u Velikom Trojstvu. Od 11 naselja u Općini samo Ćurlovac pripada drugoj župi, a samo Grginac i Kegljevac nemaju vjerskih građevina.

U Velikom Trojstvu se nalazi župna crkva Presvetog Trojstva koja je zbog svojih izrazitih kvaliteta proglašena kulturnim dobrom nacionalnog i regionalnog značenja i stavljena pod zaštitu Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture. Crkva je sagrađena 1779. u baroknom stilu i obnavljana 1883., 1963. i 1995. godine. Jednobrodna je građevina većih dimenzija, pravokutnog tlocrta i užeg polukružno zaključenog svetišta, sa sakristijom južno uz svetište i zvonikom nad zapadnim pročeljem. Svodovi su oslikani likovima evanđelista, svetaca i biblijskim prizorima. Najraskošnije oblikovan dio crkve je glavno zapadno pročelje.

Orgulje koje se nalaze unutar ove crkve su također proglašene kulturnim dobrom. Orgulje imaju 11 registara, 1 manual i pedal, te spadaju pod opus Josipa Otoniča iz Maribora. Građene su početkom 19. st. Zbog izvorne uščuvanosti, kao najveće Otončevo djelo sačuvano u Hrvatskoj, predstavljaju znatnu organološku vrijednost. Na užem postolju i u neorganskoj vezi s njim, uzdiže se prospekt s dva visoka bočna, cilindrična tornja koji između sebe zatvaraju trodijelnu spojnicu. Dvije profilirane segmentne volute, nad spojnicom, uokviruju dekorativnu vazru. Vrlo lijepo je oblikovana rezbarena dekorativna zavjesa koja u spletovim zakašnjelog rokaja prekriva vrhove svirala.

Nasuprot župne crkve je i župni dvor.

Na području Općine nalazi se i 13 kapelica: Kapelica sv. Florijana u Maglenči, Kapelica Uznesenja Blažene Djevice Marije u Paulovcu, Kapelica ukazanja Blažene Djevice Marije u Paulovcu, Kapelica sv. Križa u Vrbici, Kapelica sv. Dominika u Dominkovici, Kapelica sv. Duha u Malom Trojstvu, Kapelica sv. Petra i Pavla u Višnjevcu, Kapelica Majke Božje Snježne u Martincu, Kapelica Majke Božje Žalosne, Kapelica sv. Ilije u Velikom Trojstvu, Kapelica Blažene Djevice Marije u Velikom Trojstvu, Kapelica sv. Vida u Ćurlovcu i Kapela sv. Josipa u Ćurlovcu.

3.7.5. Civilno društvo

Po općeprihvaćenoj definiciji, civilno društvo predstavlja skup građana koji se udružuju dobrovoljno radi zagovaranja svojih zajedničkih interesa. Podrazumijeva aktivno građanstvo koje želi i izaziva promjenu u svojoj lokalnoj zajednici i društvu.

Na području Općine djeluje veći broj udruga i društava iz različitih područja civilnog djelovanja.

3.7.5.1. *Kulturno umjetničko društvo Veliko Trojstvo*

Na području Općine kao osnovni nositelj aktivnosti u kulturi djeluje Kulturno-umjetničko društvo "Veliko Trojstvo". U društvu djeluju plesači, svirači - tamburaši, violinisti, dudaši, svirači na dvojnicama i jedinki, dječja skupina tamburaša, dječja plesna skupina, ženska pjevačka skupina "Lijepa Mare" i skupina za očuvanje i prikupljanje kulturne baštine. Društvo nema svoje prostorije nego za rad koristi neadekvatni prostor u zgradi općine.

KUD "Veliko Trojstvo" oživljava, obnavlja, istražuje i predstavlja običaje Bilogore i Velikog Trojstva. Tijekom vremena postalo je nezaobilazna točka u Hrvatskom kulturnom arealu. Dugogodišnjim radom su za budućnost, zapisali i uradili domaće narodne nošnje i običaje, pjesme, plesove, kola, dječje igre, priče, vjerovanja, zagonetke i poslovice. Obnovili su stare nošnje i oživjeli glazbala.

Neki od značajnijih nastupa su: Županijske smotre ZKUU, Vinkovačke jeseni i Međunarodna smotra folkloru u Zagrebu - odabrani kao najbolji izvorni KUD na Županiji, Đakovački vezovi, Smotre folkora u Novoj Gradiški, Brodsko kolo u Slavonskom Brodu, Đakovački bušari, Bušari u Starom Petrovom Selu, Poljoprivredni i gospodarski sajam u Gudovcu, Picokijada u Đurđevcu, Pod lipom u Gornjem Miklošu, hodočašće na Mariju Bisticu, Ivanje u Svetom Ivanu Žabno, Zagrebački velesajam, Dani Zrinskih u Zrinskom Topolovcu, Sajam sira u Grubišnom Polju, Kaj su jeli naši stari u Vrbovcu, Ljeto u Kukavici-Velika Pisanica, Dani Brestja u Brestju, Večer folkloru u Kloštru Podravskom, Dani češke kulture u Bjelovaru, Revija narodnih nošnji u Bjelovaru, Dan Općine Rovišće, Sveti Stjepan u Štefanju, Lijepom našom u Velikom Trojstvu i Garešnici, Proljeće u Velikom Trojstvu, Dan Općine Veliko Trojstvo, Mačkare u Velikom Trojstvu itd.

Također, KUD je stekao i međunarodnu prepoznatljivost nastupom na slijedećim događanjima: Edde i Kadarkut - Mađarska, Šentjanež - Austrija, Tuzla, Brčko, Tešanj i Gabela - Bosna i Hercegovina, Olesnice - Češka, Karaševo - Rumunjska, Ulm - Njemačka, Nimis - Italija.

3.7.5.2. *Bilogorska čarolija*

Bilogorska čarolija predstavlja serijal pisanih i ilustriranih bajki, koju su kreirali autorica Romana Kovačić te ilustrator Miroslav Vincelj. Prva u planiranom serijalu je ilustrirana bajka „Prinčeva staza“, koja na zanimljiv, bajkovit i posebno mlađoj populaciji zanimljiv način opisuje mitološko nasljeđe gore Bilogora. Ona je po svojoj visini najmanja, a po površini jedna od najvećih hrvatskih gora.

U bajci se pjevaju pjesmice, postavljaju zagonetke i nižu brojalice koje od davnina postoje na dječjoj Bilogori. Upotrijebljen je i tajni dječji jezik za brzalice-čaralice.

Bilogorska čarolija na posebno inovativan način promovira ovo područje, te je do sada postigla pozamašnu medijsku prepoznatljivost na lokalnoj ali i državnoj razini, kroz promociju bajke na raznim događanjima te kroz kazališno uprizorenje uz pomoć učenika Osnovne škole u Velikom Trojstvu.

U bajku su uključene i „Svijetle pruge“, odnosno galerija drvenih skulptura na otvorenom postavljenih na više lokacija u mjestu Veliko Trojstvo.

Prva predstava održana je 19.12.2014. u u školsko-sportskoj dvorani u Velikom Trojstvu u sklopu božićne priredbe, dok je prva promocija bajke održana 31.01.2015. u Društvenom domu u Velikom Trojstvu. Nakon toga uslijedio je niz kazališnih nastupa, između ostalog u Narodnoj knjižnici Petar Preradović u Bjelovaru, na Cvjetnom trgu u Zagrebu, u Gradskoj knjižnici Grada Zagreba, na Legendfestu u Lukavcu kraj Velike Gorice, najvećem domaćem festivalu legendi, mitova i priča, te u sklopu blagdana Jurjevo u Velikom Trojstvu.

Dodatno, ilustrirana bajka dobila je međunarodnu afirmaciju predstavljanjem knjige na uglednom međunarodnom sajmu knjiga u Bologni.

Slika 13. Predstava Bilogorska čarolija - Prinčeva staza

Na ovaj način, u značajnoj mjeri se potiče kreativnost djece na području Općine, te njihovo znanje o kulturnom nasljeđu Općine. Također, na zanimljiv način se promovira kulturno i mitološko nasljeđe ovog kraja, na lokalnoj, državnoj i međunarodnoj razini.

3.7.5.3. Udruga vinogradara, vinara i voćara „Trojstvo“

Udruga je osnovana 2001. godine na poticaj pojedinaca koji su htjeli unaprijediti vinogradarstvo i voćarstvo ovog kraja.

U razdoblju od osnivanja posađeno je 86.000 lozinih cjepova kvalitetnih vinskih sorata i to graševine oko 50%, a sve ostale sorte; chardonnay, bijeli pinot, sauvignon, moslavac, frankovka, zweigelt i crni pinot, čine ostalih 50%.

Udruga danas broji preko 200 aktivnih članova s područja općine i okolice.

Udruga godinama organizira izložbu vina i natjecanje u pripremi vinskog gulaša uz Dan općine Veliko Trojstvo.

Sudjelovala je na Vrbničkim danima vina na otoku Krku, gdje je 2006. godine predstavljala Bjelovarsko-bilogorsku županiju. Isto tako, sudjelovala je na mnogim izložbama vina, od kojih treba istaknuti Vinovitu u Zagrebu.

Članovi Udruge osvojili su više medalja za kvalitetu.

U suradnji s Bjelovarsko-bilogorskom županijom i općinom Veliko Trojstvo u 2007. godini je provedeno stručno obrazovanje za zanimanje vinar-podrumar, koje je uspješno završio 21 polaznik, od kojih 14 iz Općine Veliko Trojstvo.

3.7.5.4. Matica umirovljenika Općine Veliko Trojstvo

Krajem šezdesetih godina zatvara se rudnik ugljena u Mišulinovcu i veliki broj zaposlenih novim Zakonom odlaze u mirovinu.

Zapošljavanje se nastavlja u tvornici i ljevaonici „Tomo Vinković“ u Bjelovaru, no tijekom desetljeća dolazi do sve većeg broja umirovljenika.

Formiranjem općine stječu se uvjeti za ustroj Matice umirovljenika na području općine. Tijekom 1996. godine organizirana je osnivačka skupština podružnica s područja općine i za predsjednika Udruge izabran je Stjepan Korade.

Novim državnim ustrojem 2001. godine održana je skupština na kojoj je izabrano rukovodstvo, na čelu s predsjednikom Brankom Vicenskim, te od tada Udruga nosi ime Matica umirovljenika općine Veliko Trojstvo.

Matica broji preko 300 članova s područja 10 naselja Općine Veliko Trojstvo (osim Ćurlovca).

Programske aktivnosti Matice temelje se posebno kroz sljedeće zadaće: druženje i organizacija izleta u toplice i druga izletnička mjesta; pomoć starijim, bolesnim osobama; rad kase pogrebne pripomoći; nabava ogrijeva za potrebite uz pomoć Bjelovarsko-bilogorske županije i Općine Veliko Trojstvo; podjela prigodnih paketa povodom blagdana Uskrsa i Božića u suradnji s Općinom Veliko Trojstvo; u suradnji s općinom, podjela božićnice u iznosu 100,00 kuna umirovljenicima čija je mirovina manja od 1.000,00 kuna; osiguravanje liječenja u toplicama za najpotrebnije; posjeta bolesnima u bolnici; zdravstveni preventivni pregledi; susreti s drugim Maticama umirovljenika; obilježavanje obljetnica brakova; održavanje godišnje skupštine Matice; sudjelovanje u programima povodom Dana općine. Također, u sklopu Matice djeluje i pjevački zbor.

3.7.5.5. Vatrogasna zajednica Općine Veliko Trojstvo

Vatrogasna zajednica Općine Veliko Trojstvo, kao krovna vatrogasna organizacija u Općini, dobrovoljna je, stručna i humanitarna Udruga od posebnog interesa za Općinu Veliko Trojstvo, s temeljnom zadaćom ostvarivanja zajedničkih ciljeva dobrovoljnih vatrogasnih društava i interventne vatrogasne postrojbe, temeljem Zakona o vatrogastvu.

Osnovana je 1993. godine i objedinjuje sedam dobrovoljnih vatrogasnih društava: Malo Trojstvo, Veliko Trojstvo, Višnjevac, Martinac, Dominkovica, Ćurlovac i Grginac.

Zajednica broji više od 150 članova, dobrovoljnih vatrogasaca.

Višegodišnji programski zadaci temelje su se na pomlađivanju i školovanju, te je posebno vrijedan odnos prema pripadnicima vatrogasne mladeži čiji broj kroz godine raste. Nadalje, ulažu se naponi u opremanje društava u cilju povećanja mogućnosti operativnog djelovanja, gdje je postignut značajan napredak, posebice nabavom vatrogasne cisterne s vatrogasnom nadogradnjom donacijom Jadranskog naftovoda d.d.. Nabava je realizirana 2011. godine.

3.7.5.6. Tamburaški orkestar „Bilogora“ Veliko Trojstvo

Tamburaški orkestar osnovan je 13. listopada 2011. godine u prostoru Konjičkog kluba Veliko Trojstvo.

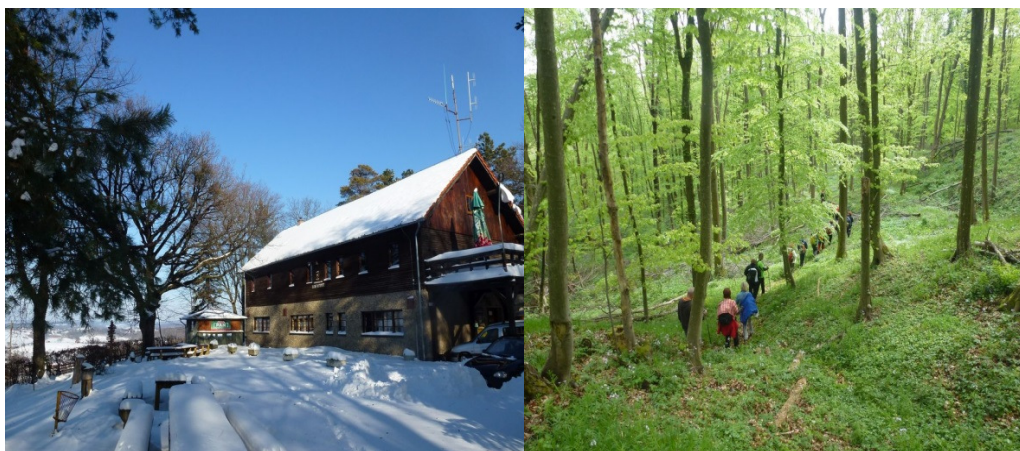
Orkestar je nastupao na svim događanjima za potrebe Općine, kao što su: „Proljeće u Velikom Trojstvu“ i „Božićnica“, zatim na Festivalu tamburaške glazbe Podravine i Podravlja u Pitomači 15. lipnja 2012. godine. Bilježe se i posjeti Mađarskoj, u mjestima s kojima Općina ima prijateljske veze i suradnju, a to su Kapošvar gdje je nastupao na „Danu hrvatske manjine“ te Kadarkutu na obljetnici Ženskog folklornog društva 19. studenoga . 2013. godine.

Na ovaj način, orkestar doprinosi očuvanju i promociji autohtonih bilogorskih plesova i pjesama.

3.7.5.7. Hrvatsko planinarsko društvo „Bilogora“

Hrvatsko planinarsko društvo „Bilogora“ osnovano je još 1924. godine. Sjedište mu je u planinarskom domu „Kamenitovac“.

U 2014. godini HPD „Bilogora“ je brojilo 137 članova. Organizirano je ukupno 40 izleta (552 sudionika), i to 33 jednodnevna, a 7 višednevnih izleta.

Slika 14. HPD Bilogora

3.7.5.8. „Lovačka udruga Veliko Trojstvo“

Udruga je osnovana još 1946. godine. Do 1998. godine nosi naziv Lovačko društvo, kada mijenja naziv u „Lovačka udruga Veliko Trojstvo“.

Lovište na kojem djeluje prostire se na 5.500 ha.

Lovci pridonose očuvanju brojnosti divljači kroz stalne radove u lovištu, promatranjem, izviđanjem i prebrojavanjem divljači.

Značaj „Lovačke udruge Veliko Trojstvo“ odražava se i u činjenici o sve većem broju lovaca koji posjećuju lokalna lovišta zbog visokokvalitetne srneće i jelenske divljači te divljih svinja od krupne divljači, kao i sitne divljači (fazani, zečevi, divlji golubovi, patke, šljuke i dr.).

Kao takva „Lovačka udruga Veliko Trojstvo“ može imati važnu ulogu u razvoju lovnog turizma na području Općine, kao i povezivanju turističko-ugostiteljskih sadržaja i ponude na području Općine s lovcima posjetiteljima lokalnih lovišta.

3.7.5.9. Udruga vjernika

„Udruga vjernika za izgradnju crkve Veliko Trojstvo“ osnovana je 14. lipnja 2009. godine.

Djelatnosti Udruge su slijedeće:

- Učešće u duhovnom životu cijele vjerske zajednice na području župe i Općine Veliko Trojstvo i pokretanje vjerskog turizma;
- Organizacija duhovnih seminara i hodočašća;
- Prikupljanje novčanih sredstava za izgradnju crkve i ostalih sadržaja
- Prikupljanje novčanih sredstava od mještana i lokalne zajednice za izgradnju kapelica u Grgincu i Kegljevcu;
- Skrb za stare, bolesne i socijalno ugrožene, u suradnji s lokalnom samoupravom.

Slika 15. Aktivnosti Udruge vjernika Veliko Trojstvo

U proteklom razdoblju članovi Udruge obojili su kapelicu ukazanja, i postavili drveni pano s kopijom slike ulja na platnu „Prvo ukazanje svjetla i Majke Božje“, kao i betonski stup s kipom Majke Božje na mjestu ukazanja.

Tijekom 2010. godine uređena je pristupna staza i cvjetnjak, te su postavljene klupe i kante za smeće. Posebno treba istaknuti izgradnju 14 postaja križnog puta u obliku drvenih križeva.

3.7.5.10. Udruga Bilogora-Papuk 1991.

Udruga Bilogora – Papuk 1991. osnovana je 2005. godine. Osnovali su je branitelji – jahači iz cijele sjeverozapadne Hrvatske, te pojedini saborski zastupnici, župani, gradonačelnici i načelnici općina Bjelovarsko – bilogorske i susjednih županija, kao i ratni zapovjednici mnogih postrojbi koje su sudjelovale u operaciji za oslobađanje Bilogore, Papuka i Psunja. Sjedište Udruge je u Velikom Trojstvu.

Cijevi udruge su:

- promicanje temeljnih vrijednosti Domovinskog rata
- borba za pravo vrednovanje prve uspješne oslobodilačke operacije Domovinskog rata u kojoj je u studenom i prosincu 1991. godine oslobođeno šire područje Bilogore, Papuka i Psunja, time i borba za pravo vrednovanje uloge zapadne Slavonije i sjeverozapadne Hrvatske u Domovinskom ratu
- popularizacija konjičkog sporta, posebice među braniteljima i omladinom
- popularizacija konjarstva i konjičkog sporta kao značajnog čimbenika za gospodarski i turistički razvoj ruralnih područja kontinentalne Hrvatske.

3.7.5.11. UDIVDR-a Veliko Trojstvo

Osnovana je Udruga dragovoljaca i veterana domovinskog rata, ogranak Veliko Trojstvo.

Udruga djeluje na temelju ustroja i programa rada sa sjedištem u Općini Veliko Trojstvo.

Dragovoljci s područja Općine Veliko Trojstvo, sudjelovali su u obrambenim akcijama na ratištima Grubišnog Polja, Daruvara, Pakraca, Lipika, Gline, Okučana, Siska, Slavenskog Broda, Kumletinaca, Zadra, Prevlake, Maslenice, Cavtata i ostalih dijelova domovine te vojno redarstvene akcije „Otkos 10“, „Maslenica“, „Bljesak“ i „Oluja“, bile su njihovi obrambeni zadaci, a danas sjećanja na poginule hrvatske branitelje s ovog područja. U spomen četrnaestorici poginulih dragovoljcima s područja Općine Veliko Trojstvo, podignut je i spomenik poginulim hrvatskim braniteljima.

3.8. Institucionalni okvir za upravljanje razvojem Općine

Za obavljanje poslova državne uprave na području Općine Veliko Trojstvo ustrojen je Matični ured u Velikom Trojstvu. Sve ostale poslove državne uprave obavlja Ured državne uprave BBŽ sa sjedištem u Bjelovaru.

U dijelu lokalne samouprave na području Općine Veliko Trojstvo djeluju slijedeća tijela :

- Općinsko vijeće Općine Veliko Trojstvo

Općinsko vijeće Općine Veliko Trojstvo je predstavničko tijelo koje donosi akte u okviru djelokruga jedinice lokalne samouprave, te obavlja druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom Općine Veliko Trojstvo. Broji trinaest (13) članova koje na izborima biraju građani Općine.

- Jedinstveni upravni odjel Općine Veliko Trojstvo.

Jedinstveni upravni odjel obavlja poslove iz samoupravnog djelokruga Općine Veliko Trojstvo na način utvrđen Zakonom, drugim propisima, Statutom i općim aktima Općine Veliko Trojstvo.

Poslovi u Jedinstvenom upravnom odjelu Općine Veliko Trojstvo jesu:

- upravno-pravni poslovi,
- analitičko-normativni, financijsko-planski i drugi stručni poslovi,
- informatički poslovi,
- opći i administrativni poslovi,
- materijalno financijski i računovodstveni poslovi,
- pomoćno-tehnički poslovi,
- ostali poslovi koji su Zakonom, drugim propisima i općim aktima stavljeni u nadležnost Općine Veliko Trojstvo kao jedinice lokalne samouprave.

3.9. Međunarodna suradnja

Zbog unapređivanja gospodarskog, društvenog i kulturnog razvitka i drugih zajedničkih interesa Općina Veliko Trojstvo i grad Kadarkút iz Mađarske u 2006. godini potpisali su Sporazum o suradnji i prijateljstvu.

Obje strane suglasno su ustvrdile da će promicati i podržavati prijateljske odnose, suradnju i uzajamno informiranje.

Razmjene i susreti ostvaruju se na godišnjoj razini iz područja kulture, sporta, obrazovanja, delegacija općine, vinara i vinogradara...

U rujnu 2008. godine potpisan je trajni sporazum o uspostavljanju partnerske i međusobne suradnje s gradom Kadarkútom iz Mađarske i gradom Voitsbergom iz Austrije.

Potpisnici sporazuma suglasno su ustvrdili da će promicati i podržavati prijateljske odnose, suradnju i uzajamno informiranje.

3.10. Analiza snaga, slabosti, prilika i opasnosti (SWOT analiza)

Na temelju analize svih aspekata postojeće situacije na području naselja Općine, načinjen je prijedlog SWOT analize, tj. analizirane su dobre i loše strane koje mogu predstavljati prednosti i nedostatke u razvoju Općine ili/i prioritetna pitanja za rješavanje.

Isto tako, analizirane su i prilike i opasnosti, tj. elementi i situacije koje se nalaze van utjecaja i kontrole jedinice lokalne samouprave i/ili lokalnog stanovništva, a koje su direktno vezane za elemente van teritorijalnih granica same Općine. Ovo su isto tako i elementi koji mogu pozitivno ili negativno utjecati na razvoj Općine u pozitivnom ili negativnom smislu, a kao takvi mogu se uključiti, ovisno o razini utjecaja, u projekte koji su prioritet za realizaciju.

Tabela 12. SWOT analiza Općine

SNAGE	SLABOSTI
Prirodni resursi – čist okoliš, bogate šumske površine, kvalitetno poljoprivredno zemljište, bogatstvo vodotocima i zalihe ugljena, lovišta	Postojeći prirodni resursi nisu dovoljno iskorišteni u gospodarske svrhe – poljoprivreda i turizam
Pogodni klimatski uvjeti za bavljenje različitim poljoprivrednim djelatnostima (ratarstvo, voćarstvo, stočarstvo, vinogradarstvo, ribnjačarstvo)	Pretežito tradicionalne poljoprivredne djelatnosti, usitnjenost domaćinstava i zemljišta, manja zainteresiranost mladih za poljoprivredne djelatnosti
Tradicija i iskustvo u bavljenju različitim poljoprivrednim proizvodnjama	Nedostatak poduzetničkih aktivnosti i inicijativa lokalnog stanovništva, posebice mladih Negativna percepcija poduzetništva na svim razinama
Postojeća turistička infrastruktura – planinarski domovi, etno kuća, obiteljska gospodarstva s turističkom ponudom, vinska cesta, etno kuća, lovački dom	Nerazvijenost poduzetničke infrastrukture bilo na lokalnoj ili razini Županije
Bogata kulturna, turistička i povijesna baština Općine	Smanjenje broja gospodarskih subjekata na području općine, smanjenje poduzetničkih aktivnosti
Dobar geografski položaj i dobra prometna povezanost s županijskim središtem i Zagrebom – prometna infrastruktura (ceste, autobusni i željeznički promet)	Nedovoljno iskorišteni i razvijeni proizvodni kapaciteti
Zadovoljavajuća plinska, električna, vodovodna i telefonska mreža	Nepostojanje <i>brandiranih</i> poljoprivrednih proizvoda
Razvijena poduzetnička zona (proizvodna) s infrastrukturom – 3 ha	Nedostatak informacija o mogućnostima razvoja poduzetničkih aktivnosti, garancijskih mogućnosti za pokretanje poduzetničkih aktivnosti
Razvijena socijalna infrastruktura – osnovna škola, vatrogasni dom, privatni domovi za stare i nemoćne (2), brojne udruge, organizirana pomoć u kući od strane Općine, veterinarska ambulanta, dom zdravlja	Divlja odlagališta otpada i nepostojanje svijesti o važnosti očuvanja okoliša Nedovoljno uređene lokalne i nerazvrstane ceste Neizgrađenost sustava odvodnje i kanalizacijskog sustava

<p>Aktivna jedinica lokalne samouprave i proaktivno stanovništvo</p> <p>Razvijen osjećaj pripadnosti kod lokalnog stanovništva – razvijen timski duh i odanost tradiciji i prepoznatljivoj ruralnoj kulturi</p> <p>Starosna i obrazovna struktura stanovništva iznad županijskog prosjeka</p> <p>Stanovništvo socijalno osjetljivo i angažirano u zajednici kroz aktivnosti brojnih udruga i lokalnih manifestacija</p> <p>Pripremljena dokumentacija za izgradnju kanalizacijskog sustava (Grginac i Maglenča, dio naselja Veliko Trojstvo); pokrenuta izrada za ostatak naselja Veliko Trojstvo; te kanalizacijskog sustava oborinskih voda za Veliko Trojstvo</p>	<p>Nedovoljna pokrivenost javnom rasvjetom</p> <p>Sva naselja općine nemaju u potpunosti riješenu komunalnu infrastrukturu</p> <p>Nedovoljna promocija turističkih sadržaja i potencijala</p> <p>Nema organiziranih dolazaka grupa turista</p> <p>Nedovoljno razvijeni smještajni kapaciteti za duži boravak turista, nepovezanost turističkih sadržaja u jedinstvenu i prepoznatljivu ponudu</p> <p>Jedinica lokalne samouprave nema dovoljno kapaciteta za realizaciju svih razvojnih projekata (jedan jedinstveni upravni odjel i svega 6 zaposlenih)</p> <p>Neraspoloživost površina u poduzetničkoj zoni</p> <p>Nedovoljni vlastiti fiskalni kapaciteti Općine za realizaciju projekata</p>
--	--

PRILIKE

OPASNOSTI

<p>Mogućnosti financiranja projekata iz fondova EU za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dovršetak komunalne infrastrukture - Poljoprivrednu proizvodnju i preradu - Turističke djelatnosti - Socijalnu i komunalnu infrastrukturu - Obnovu kulturne baštine u svrhu gospodarstva - Razvoj poduzetničke infrastrukture - Razvoj programa za zapošljavanje i samozapošljavanje stanovništva <p>Međunarodna suradnja kroz projekte s drugim županijama i JLS-ima</p> <p>Veće angažiranje Regionalne razvojne agencije u pripremi i provedbi projekata</p> <p>Daljnji razvoj poduzetničkih aktivnosti lokalnih gospodarstvenika i otvaranje novih poduzetničkih subjekata (trgovačkih društava, obrta, OPG-a)</p> <p>Blizina Zagreba i granice te mogućnost povezivanja s turističkim agencijama</p>	<p>Depopulacija stanovništva uslijed nedostatka mogućnosti zapošljavanja</p> <p>Neučinkovita birokracija na regionalnoj razini koči razvoj poduzetništva ; nedostatak informacija o mogućnostima financiranja projekata općenito</p> <p>Nejasna i nedosljedna zakonska regulativa kod ispunjavanja uvjeta za osnivanje gospodarskih subjekata; promjene zakonske regulative i uvjeta poslovanja poduzetnika</p> <p>Slaba koordinacija i strategija razvoja i provedbe projekata na regionalnoj razini; smanjenje fiskalnih kapaciteta Županije i nemogućnost sufinanciranja razvojnih projekata</p> <p>Centralizacija u regionalnim središtima</p> <p>Konkurencija okolnih općina i županija u ponudi turističkih sadržaja ili proizvoda gospodarskih subjekata</p> <p>Nefleksibilnost banaka kod kreditiranja razvojnih projekata – garancijski uvjeti za</p>
---	--

Povećana potražnja za ekološki uzgojenim poljoprivrednim proizvodima	odobrenje kreditnih sredstava nerealni za gospodarske subjekte, visoke kamatne stope
Povezivanje proizvođača hrane s potražnjom u urbanim središtima i na moru	
Trend razvoja seoskog, sportskog, lječilišnog i zdravstvenog turizma Mogućnosti razvoja socijalnog poduzetništva	
Blizina županijskog središta i Zagreba i mogućnost zadržavanja stanovništva na području općine	
Kreditne linije HBOR-a i banaka za realizaciju razvojnih projekata	

4. VIZIJA, CILJEVI I STRATEŠKI PRIORITETI RAZVOJA

4.1. Vizija razvoja

Vizija Općine Veliko Trojstvo je:

- ✓ Moderna smo i razvijena ruralna sredina sa osiguranom potrebnom infrastrukturom, bogata ljudskim i proizvodnim resursima, koja ulaže u kvalitetu života i održivi razvoj uz brigu za okoliš i očuvanje tradicionalnih vrijednosti

Vizija Općine odražava sliku Općine u budućnosti. Ona je odraz spremnosti jedinice lokalne samouprave i lokalnog stanovništva u realizaciji aktivnosti koje će pridonijeti ostvarivanju upravo te vizije.

4.2. Strateški ciljevi, prioriteti i mjere

Na temelju analize trenutnog stanja svih komponenti razvoja, te analize slabosti, snaga, prilika i opasnosti, definirana su tri strateška cilja razvoja Općine usmjerena ka razvoju potencijala za gospodarstvo i zapošljavanje, dovršetak komunalne infrastrukture na području Općine, te daljnji razvoj i unapređenje socijalne infrastrukture.

Strateški cilj 1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za minimalno 15% do 2020.
Strateški cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020
Strateški cilj 3.	Daljnji razvoj i unapređenje socijalne infrastrukture

Tabela 13. Strateški ciljevi Općine

Svaki od definiranih ciljeva dalje je razrađen na prioritetna pitanja.

Rbr	Strateški cilj	Prioritet razvoja
1	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za minimalno 15% do 2020.	1.1. Povećati broj poduzetničkih aktivnosti za 10% godišnje
		1.2. Povećati broj organiziranih poljoprivrednih aktivnosti stanovništva za minimalno 10% godišnje
		1.3. Povećati broj turističkih posjetitelja za minimalno 10% godišnje
2	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020	2.1. Dovršiti kanalizacijski sustav i sustav odvodnje oborinskih voda
		2.2. Unaprijediti prometnu infrastrukturu na području Općine
		2.3. Unapređenje kontrole zbrinjavanja otpada i zaštita okoliša

		2.4. Povećanje energetske učinkovitosti
3	Daljnji razvoj i unapređenje socijalne infrastrukture	3.1. Razvoj socijalnih usluga
		3.2. Razvoj i poticanje inicijativa socijalnog poduzetništva
		3.3. Daljnje unapređenje i jačanje kapaciteta postojećih i novih inicijativa građana

Tabela 14. Strateški ciljevi i prioriteta razvoja

S obzirom na važnost daljnjeg unapređenja gospodarskih aktivnosti koji su jedini realan generator prihoda, dohotka/dobiti i zapošljavanja, poticanje lokalnog stanovništva na poduzetničke inicijative, 1. strateški cilj razvoja je upravo povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja. Ovo će se postići kroz tri prioriteta segmentirana na razvoj poduzetništva općenito, na razvoj poljoprivrednih aktivnosti stanovništva te razvoj turizma.

Strateški cilj 1.	Prioritet razvoja	Mjera unutar prioriteta
Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za minimalno 15% do 2020.	1.1. Povećati broj poduzetničkih aktivnosti za 10% godišnje	Daljnji razvoj i realizacija programa razvoja poduzetništva
		Unaprijediti poduzetnička znanja i vještine stanovništva, postojećih i potencijalnih poduzetnika
		Organizirati mogućnost stručnog usavršavanja, prekvalifikacija za lokalno stanovništvo
		Promocija poduzetništva
		Priprema i realizacija projekata za razvoj poduzetništva iz nacionalnih i EU izvora
	1.2. Povećati broj organiziranih poljoprivrednih aktivnosti stanovništva za minimalno 10% godišnje	Unapređenje znanja poljoprivrednih proizvođača
		Daljnji razvoj i realizacija program razvoja poljoprivrede
		Organizirati promociju proizvoda malih proizvođača
Priprema i realizacija projekata iz nacionalnih i EU izvora		

<p>1.3. Povećati broj turističkih posjetitelja za minimalno 10% godišnje</p>	Unapređenje rada turističkog informativnog centra
	Stvaranje jedinstvene ponude sadržaja i smještaja
	Povezivanje s turističkim agencijama u urbanim središtima
	Razvoj i realizacija manjih turist.-infrastrukturnih projekata
	Očuvanje, razvoj i njegovanje kulturne i prirodne baštine
	Priprema i realizacija projekata (nacionalni i EU)

Tabela 15. Mjere razvoja za strateški cilj 1.

Iz analize prethodnih strateških dokumenata, vidljivo je da se s razvojem i/ili unapređenjem infrastrukturne komponente započelo još u prethodnim razdobljima te da je to komponenta koja iziskuje i najveća financijska sredstva koja je potrebno tražiti i u drugim izvorima s obzirom na fiskalne kapacitete same Općine. I u ovom strateškom dokumentu, sukladno tome, naglasak je stavljen prvenstveno na rješavanje pitanja kanalizacijskog sustava te sustava odvodnje oborinskih voda. Isto tako, u ovom dijelu su naglašene i komponente uređenja nerazvrstanih cesta te ostalih dijelova prometne infrastrukture (nogostupi, signalizacija).

Sastavni dio komunalne infrastrukture su i pitanja unapređenja kontrole zbrinjavanja otpada, njegovo zbrinjavanje te uređenje okoliša, pitanja povećanja energetske učinkovitosti te učinkovitije upravljanje zapuštenim i/ili neuređenim objektima u državnom vlasništvu za koje je potrebno vidjeti mogu li se privesti svrsi.

Strateški cilj 2.	Prioritet razvoja	Mjera unutar prioriteta
Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine	2.1. Dovršiti kanalizacijski sustav i sustav odvodnje oborinske vode na području Općine	Izgradnja sanitarno fekalne kanalizacijske mreže u naselju Grginac
		Dovršenje izgradnje kanalizacijskog sustava na području naselja Veliko Trojstvo
		Izgradnja kanalizacijskog sustava odvodnje oborinske vode naselja Veliko Trojstvo
		Unapređenje i izgradnja kanalizacijskog sustava u ostalim naseljima Općine
		Unapređenje i izgradnja sustava odvodnje oborinske vode u ostalim naseljima Općine
		Realizacija projekata za razvoj iz nacionalnih i EU izvora
	2.2. Unaprediti prometnu infrastrukturu na području Općine	Izgradnja i uređenje nerazvrstanih cesta
		Uređenje i/ili obnova nogostupa
		Osiguranje horizontalne i vertikalne signalizacije
		Uvođenje smeđe signalizacije
		Priprema i realizacija projekata iz nacionalnih i EU izvora
	2.3. Unapređenje kontrole zbrinjavanja otpada i zaštite okoliša	Osnivanje i pokretanje rada komunalnog poduzeća
		Povećati broj zelenih otoka
		Smanjenje broja divljih odlagališta
		Uspostava rada reciklažnog dvorišta
		Organizacija akcija zaštite okoliša, promocija i edukacija lokalnog stanovništva
		Priprema i realizacija projekata (nacionalni i EU)

	2.4. Povećanje energetske učinkovitosti na području Općine	Realizacija projekata javne rasvjete
		Poticanje projekata energetske učinkovitosti lokalnog stanovništva i javnih institucija
		Poticanje razvoja projekata obnovljivih izvora energije
	2.5. Učinkovitije upravljanje objektima od javnog interesa	Valorizacija i privođenje namjeni napuštenih objekata od javnog interesa
		Realizacija manjih komunalno-infrastrukturnih projekata

Tabela 16. Mjere razvoja za strateški cilj 2.

Strateški cilj 3. obuhvaća razvoj socijalne infrastrukture koja u ovom segmentu uključuje razvoj socijalnih usluga na području Općine za što posebno u segmentu skrbi za stare i nemoćne postoje vrlo dobri preduvjeti, kao i razvoj aktivnosti i projekata za mlade i djecu. Ovaj strateški cilj temelji se na vrlo aktivnoj lokalnoj zajednici, organiziranoj u veći broj udruga građana koje se bave različitim djelatnostima. Posebno iz tog razloga je definiran i prioritet vezan za razvoj i poticanje inicijativa socijalnog poduzetništva što bi omogućilo daljnji razvoj postojećih inicijativa građana.

Strateški cilj 3.

Prioritet razvoja

Mjera unutar prioriteta

Poticati razvoj socijalne infrastrukture na području Općine	3.1. Razvoj socijalnih usluga	Daljnji razvoj i realizacija projekata Pomoć u kući
		Razvoj projekata i aktivnosti za mlade i djecu
		Priprema i realizacija projekata (nacionalni i EU)
	3.2. Razvoj i poticanje inicijativa socijalnog poduzetništva	Promocija i edukacija na temu socijalnog poduzetništva
		Priprema i realizacija projekata iz nacionalnih i EU izvora
	3.3. Razvoj civilnog društva	3.3.1. Daljnje unapređenje i poticanje rada lokalnih udruga i njihovih projekata

Tabela 17. Mjere razvoja za strateški cilj 3.

4.3. Razrada mjera razvoja po strateškim ciljevima i prioritetima – definiranje razvojnih projekata

Na temelju definiranih strateških ciljeva, kao i određenih prioriteta razvoja unutar svakog cilja, definirani su i prioritetni projekti, tj. mjere razvoja. Za svaku mjeru su definirane i ključne odrednice vezano za nositelja provedbe, krajnje korisnike, očekivane pokazatelje uspjeha provedbe pojedine mjere, te preduvjeta kao i razloga za provedbu pojedinih mjera .

Ovakav pristup razradi pojedinih projekata, tj. definiranih mjera, olakšat će svima uključenima u provedbu strateškog programa razvoja, pripremu projekata za kandidiranje na otvorene natječaje za njihovo sufinanciranje.

U nastavku su prikazane razrađene projektne ideje prema ciljevima, prioritetima ovog strateškog dokumenta.

Cilj 1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za 15% godišnje
Prioritet 1.1.	Povećati broj poduzetničkih aktivnosti na području Općine za 10% godišnje
Mjera 1.1.1.	Daljnji razvoj i realizacija programa razvoja poduzetništva
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Izraditi analizu i anketirati poduzetnike kako bi se prikupile informacije o stvarnim potrebama za subvencije – svrha i iznos - Izraditi prijedlog Programa i prezentirati Općinskom Vijeću - Informirati poduzetnika o mogućnostima ostvarivanja subvencija iz Programa razvoja poduzetništva – putem web stranice Općine, javnog glasila Općine, javne tribine organizirane u tu svrhu
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo, postojeći i budući poduzetnici
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađena analiza postojećeg stanja poduzetništva i prikupljeni podaci o potrebama poduzetnika - Program razvoja poduzetništva dostupan na web-u - Održana tribina za prezentaciju Programa razvoja - minimalno 10 poduzetnika godišnje realiziralo subvencije - procjena mogućnosti aktiviranja objekata u vlasništvu općine u poduzetničke svrhe
Preduvjeti	Lokalno stanovništvo prepoznaje poduzetništvo kao mogućnost zapošljavanja i samozapošljavanja; postoji podrška i poticaj s lokalne, regionalne i nacionalne razine za razvoj poduzetništva;
Obrazloženje	Sektor malog i srednjeg poduzetništva je svugdje u svijetu generator zapošljavanja, povećanja BDP-a i izvoza. O njegovoj aktivnosti kao i aktivnosti industrijskih grana, ili većih gospodarskih subjekata ovise i fiskalni kapaciteti javnog sektora budući se porezima na dohodak i dobit, osiguravaju proračunska sredstva javnog sektora koji onda osigurava organizaciju i provedbu aktivnosti vezane za zdravstvo, obrazovanje, kulturu, funkcioniranje samog javnog sektora, i sl. Iz tog razloga, neophodna je sva moguća podrška sa svih razina koja može doprinijeti razvoju sektora prvenstveno malog i srednjeg poduzetništva. Dodatno, poduzetnički način razmišljanja proširuje i razvija mogućnosti kako pojedina aktivno uključenih u svijet poduzetništva, tako i cijele zajednice u kojoj djeluju. S obzirom na negativne konotacije i percepciju koja postoji u društvu, pojedinci se rijetko odlučuju na pokretanje svojih

	<p>poduzetničkih aktivnosti. Uz to, ne postoji na lokalnoj ili regionalnoj razini kvalitetni programi koji bi realno procijenili i educirali pojedince za ulazak u svijet poduzetništva. Iz tog razloga, malen je broj onih koji u poduzetništvo ulaze zbog kvalitete razvijenih poslovnih ideja, a veći broj onih koji u poduzetništvo ulaze iz nužde, ako i to. Rezultat svega toga je gospodarsko-socijalno stanje društva u kojemu živimo na svim razinama: visoka stopa nezaposlenosti, odlazak mladog stanovništva iz lokalnih zajednica u potrazi za poslom, nizak životni standard, opća apatija stanovništva, daljnja degradacija fiskalnih kapaciteta jedinica lokalne/regionalne samouprave i nemogućnost ili slabe mogućnosti financiranja i osiguranja sredstava za njihove osnovne funkcije, i sl.</p>
--	--

Cilj 1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za 15% godišnje
Prioritet 1.1.	Povećati broj poduzetničkih aktivnosti na području Općine za 10% godišnje
Mjera 1.1.2.	Unaprijediti poduzetnička znanja i vještine stanovništva, postojećih i potencijalnih poduzetnika
Aktivnosti	– u sklopu ljetnih manifestacija održati minimalno 1 edukativnu radionicu godišnje na teme poput: razvoj kreativnosti, razvoj poduzetničke ideje i pothvata, mogućnosti samozapošljavanja
Nositelji	Jedinstveni upravni odjel
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo, potencijalni novi poduzetnici
Indikatori	Održana minimalno 1 edukacija na teme iz poduzetništva Minimalno 10-15 osoba godišnje sudjelovalo na edukaciji
Preduvjeti	Djelatnici lokalne samouprave i općinski čelnici prepoznaju potrebu razvoja poduzetništva; na nacionalnoj razini postoji mogućnost subvencije aktivnosti razvoja poduzetništva
Obrazloženje	Realno predstavljanje poduzetništva, kao i organiziranje edukacija na teme poduzetništva osiguravaju povećanje znanja i informacija građana o mogućnostima zapošljavanja i samozapošljavanja. Isto tako, u sklopu edukacija, odabirom različitih tema potiče se i kreativan razvoj pojedinaca, moguće je potaknuti razvoj novih ideja, te osigurati pojedincima koji sudjeluju i dovoljan nivo znanja za vlastitu procjenu o ulasku u poduzetništvo, te mogućnostima zapošljavanja i samozapošljavanja.

Cilj 1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za 15% godišnje
Prioritet 1.1.	Povećati broj poduzetničkih aktivnosti na području Općine za 10% godišnje
Mjera 1.1.3.	Organizirati mogućnosti stručnog usavršavanja, prekvalifikacija za lokalno stanovništvo
Aktivnosti	Kontaktirati lokalne i regionalne ustanove za obrazovanje i prikupiti informacije o mogućim edukacijama Prezentirati i informirati lokalno stanovništvo o mogućnostima edukacija ⁷ Objava rasporeda i ponude edukacija na web stranici općine
Nositelji	Jedinica lokalne samouprave; HZZ; organizacije i ustanove koje se bave organiziranjem stručnih usavršavanja, prekvalifikacija
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo

Indikatori	Informacije o mogućnostima prekvalifikacija, stručnog usavršavanja promovirane i objavljene na lokalnoj razini
Preduvjeti	Djelatnici lokalne samouprave i općinski čelnici prepoznaju potrebu razvoja poduzetništva; na nacionalnoj razini postoji mogućnost subvencije aktivnosti razvoja poduzetništva
Obrazloženje	Na području Općine su ograničene mogućnosti za pohađanje ove vrste edukacije na lokalnoj razini. Bez obzira na to, potrebno je osigurati mogućnost informiranja na lokalnoj razini o mogućnostima participiranja u edukacijama iz više razloga. Jedan je nedvojbeno i mogućnost unapređenja znanja, proširenja znanja lokalnog stanovništva što u konačnici može doprinijeti razvoju mogućnosti zapošljavanja ili samozapošljavanja. Dodatno, informiranje lokalnog stanovništva o mogućnostima edukacija osigurava i povećanje kvalitete života na lokalnoj razini.

Cilj 1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za 15% godišnje
Prioritet 1.1.	Povećati broj poduzetničkih aktivnosti na području Općine za 10% godišnje
Mjera 1.1.4.	Promocija poduzetništva
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - na web stranici Općine postaviti informacije o poduzetništvu s informacijama o načinima registracije, mogućnostima kreditiranja, bazi poslovnih ideja, primjerima dobre prakse - uspostaviti info pult o ovim informacijama dostupan građanima - prikupiti informacije o broju poslovnih subjekata po spolu, dobi, i djelatnostima
Nositelji	Jedinica lokalne samouprave
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - informacije o poduzetništvu dostupne na web stranici Općine; - info pult (postojeći o turizmu), nadograđen s informacijama o poduzetništvu - ažurirani podaci o broju poslovnih subjekata - povećan broj novo osnovanih poslovnih subjekata za minimalno 5 godišnje - povećan broj novih poslovnih subjekata kojima su vlasnici osobe mlađe od 40 godina
Preduvjeti	Djelatnici lokalne samouprave i općinski čelnici prepoznaju potrebu razvoja poduzetništva; na nacionalnoj razini postoji mogućnost subvencije aktivnosti razvoja poduzetništva
Obrazloženje	O percepciji javnog mnijenja o poduzetništvu i poduzetnicima, ovisi i odluka o ulasku u svijet poduzetništva pojedinaca te razvoj poduzetničke kulture. Prema podacima CEPOR-a ¹ , u 2013. godini mala poduzeća su zapošljavala 49,9% ukupno zaposlenih, srednja 18,10%, a velika 32%. Isto tako, mala poduzeća su ostvarivala 32,7% ukupnog prihoda, srednja 18,3%, a velika 48,9%, dok je udio u izvozu malih poduzeća nešto niži (22,3%) u odnosu na srednja (25,9%), a velika 51,8%. Bitno je naglasiti da su svi pokazatelji kod malih poduzeća porasli u 2012/2013, dok su manja smanjenja pokazatelja vidljiva kod srednjih i velikih poduzeća. Iz svega ovoga vidljiva je važnost poduzetništva, te posebice malih

¹ <http://www.cepor.hr/>

	poduzeća koji su istinski generatori zapošljavanja i prihoda. Iz tog razloga, neophodno je kreirati i provoditi lokalne, regionalne i nacionalne politike usmjerene ka jačanju ovog sektora. Promjene u percepciji, te realna promocija poduzetništva, utječe na osnaživanje pojedinaca za ulazak u poduzetništvo.
--	--

Cilj 1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za 15% godišnje
Prioritet 1.1.	Povećati broj poduzetničkih aktivnosti na području Općine za 10% godišnje
Mjera 1.1.5.	Priprema i realizacija projekata razvoja poduzetništva iz nacionalnih i sredstava EU fondova za Općinu
Aktivnosti	- analiza dostupnih natječaja i prikupljanje informacija - razvoj projekata, apliciranje i realizacija
Nositelji	Jedinstveni upravni odjel
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo
Indikatori	- minimalno 1 projekt godišnje na temu poduzetništva razvijen i odobren - povećan broj osoba uključenih u poduzetničke aktivnosti - povećan broj osoba s pozitivnim stavom o poduzetništvu
Preduvjeti	Djelatnici lokalne samouprave i općinski čelnici prepoznaju potrebu razvoja poduzetništva; na nacionalnoj razini postoji mogućnost subvencije aktivnosti razvoja poduzetništva
Obrazloženje	Daljnji razvoj Programa poticanja poduzetništva, kao i aktivnosti navedene kroz prije obrazložene mjere u sklopu prioriteta 1.1., moguće je financirati iz nacionalnih sredstava <i>Ministarstva poduzetništva i obrta</i> koja su dostupna na godišnjoj razini te na taj način „osnažiti“ dosadašnji Program razvoja poduzetništva. Ove vrste aktivnosti mogu se financirati ili sufinancirati i sredstvima EU, npr. projektima iz prekogranične suradnje Mađarska-RH, i sl.

Cilj 1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za 15% godišnje
Prioritet 1.2.	Povećati broj organiziranih poljoprivrednih aktivnosti stanovništva za minimalno 10% godišnje
Mjera 1.2.1.	Unapređenje znanja postojećih i potencijalnih poljoprivrednih proizvođača
Aktivnosti	- analiza dostupnih edukacija - provesti anketu potreba lokalnih poljoprivrednih proizvođača o interesu i potrebama - organizirati edukacije
Nositelji	Upravni odjel, Regionalna razvojna agencija, Agencija za plaćanje BBŽ-a
Krajnji korisnici	Lokalni poljoprivredni proizvođači, potencijalni proizvođača
Indikatori	- provedeno minimalno 3 edukacije godišnje na različite teme iz poljoprivrede, npr. o mogućnostima financiranja i ostvarivanja poticajnih mjera; mogućnostima umrežavanja i povezivanja proizvođača; poticanje prerađivačkih aktivnosti i razvoj proizvoda; prezentirati primjere dobre prakse razvoja proizvoda, proizvodnji, umrežavanja poljoprivrednih poduzetnika i sl.

	- povećan broj poljoprivrednih proizvođača koji su ostvarili poticajna sredstva za razvoj svojih poljoprivrednih djelatnosti za minimalno 5% godišnje
Preduvjeti	Jedinica lokalne samouprave prepoznaje potencijal razvoja poduzetništva u poljoprivredi; Regionalna razvojna agencija BBŽ-a i Agencija za plaćanje BBŽ-a zainteresirane za suradnju
Obrazloženje	Na području svih naselja Općine registrirano je 310 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i ona ukupno broje 494 članova. Najveći je broj OPG-a s dva člana (nositelj OPG-a i jedan član), a slijede ga oni samo s jedinim članom. S obzirom da je 18% stanovništva Općine čine stanovnici koji su bilo nositelji i/ili članovi OPG-a, i kao takvi imaju registrirane poljoprivredne djelatnosti. Nadalje, 38% registriranih kućanstava nema poljoprivrednih površina, dok čak 62% ima. Iako je najveći broj kućanstava onih s malim površinama (1-2,99ha), čak je 163 kućanstava s površinama od 3-7,99ha. Iz svega ovoga, vidljivo je da postoje značajni potencijali za bavljenje poljoprivrednim djelatnostima na području Općine. Intenziviranjem aktivnosti na jačanju ovog sektora, bilo da se radi o promotivnim, informativnim ili konkretnim aktivnostima jačanja ovih poduzetničkih inicijativa, osigurat će se i doprinos njihovom razvoju.

Cilj 1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za 15% godišnje
Prioritet 1.2.	Povećati broj organiziranih poljoprivrednih aktivnosti stanovništva za minimalno 10% godišnje
Mjera 1.2.2.	Daljnji razvoj i realizacija programa razvoja poljoprivrede
Aktivnosti	- priprema i usvajanje <i>Programa razvoja poljoprivrede</i> - informiranje lokalnih poljoprivrednih proizvođača o mogućnostima realizacije
Nositelji	Jedinstveni upravni odjel
Krajnji korisnici	Lokalni poljoprivredni proizvođači
Indikatori	- minimalno 15 poljoprivrednih proizvođača i prerađivača godišnje ostvarilo poticaj kroz Program razvoja poljoprivrede - povećan broj i kvaliteta stočnog fonda na području Općine – minimalno 4 subvencije/godišnje - povećan broj nasada s certificiranim sadnicama – minimalno 4 subvencije/godišnje - povećan broj OPG-a u ekološkoj proizvodnji – minimalno 3 subvencije/godišnje
Preduvjeti	Dovoljni fiskalni kapaciteti Općine za pripremu i realizaciju Programa razvoja poljoprivrede; lokalni poljoprivrednici zainteresirani za daljnja ulaganja i razvoj svojih OPG-a
Obrazloženje	S obzirom da područje Općine ima ruralni karakter, u isto takvom okruženju, uz činjenicu da se gotovo 23% stanovništva Općine bavi nekih oblikom poljoprivredne proizvodnje i/ili prerade, kao i uz činjenicu da je najveći broj organiziranih gospodarskih subjekata upravo organiziran u obliku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, neupitna je potreba za daljnjim poticanjem ove vrste djelatnosti. Isto tako, potencijali koje područje Općine ima u obliku čistog poljoprivrednog zemljišta, šumskih površina, pašnjaka i livada, kao i blizina Bjelovara kao i administrativnog i gospodarskog središta Županije, govori dodatno u prilog daljnjeg razvoja poljoprivredne proizvodnje kao i kapaciteta za

	preradu poljoprivrednih proizvoda.
--	------------------------------------

Cilj 1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za 15% godišnje
Prioritet 1.2.	Povećati broj organiziranih poljoprivrednih aktivnosti stanovništva za minimalno 10% godišnje
Mjera 1.2.3.	Organizirati promociju proizvoda malih proizvođača u sklopu ljetnih manifestacija – štandovi, primjeri dobre prakse staviti na web
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - organizacija promotivnih štandova u sklopu ljetnih manifestacija - obavijest zainteresiranim poljoprivrednim proizvođačima i prerađivačima o mogućnostima promocije u sklopu ljetnih manifestacija
Nositelji	Jedinstveni upravni odjel
Krajnji korisnici	Lokalni poljoprivredni proizvođači
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - minimalno 3 proizvoda lokalnih proizvođača promovirano na štandovima - promovirano minimalno 3 proizvoda lokalnih proizvođača na web stranici - osmišljena i prezentirana minimalno 3 poljoprivredna proizvođača/prerađivača na web stranici kao primjeri dobre prakse
Preduvjeti	Registrirani poljoprivredni proizvođači imaju proizvode prikladne za prezentaciju i zainteresirani su za sudjelovanje na lokalnim manifestacijama
Obrazloženje	Na području Općine postoji veći broj manifestacija koje se tijekom godine organiziraju. Isto tako, Općina ima razvijenu dobru suradnju s drugim jedinicama lokalne samouprave, kao i s jedinicama lokalne samouprave u drugim državama. Sve ovo može poslužiti kao dobar marketinški kanal za promociju proizvoda malih lokalnih poljoprivrednih proizvođača i prerađivača.

Cilj 1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za 15% godišnje
Prioritet 1.2.	Povećati broj organiziranih poljoprivrednih aktivnosti stanovništva za minimalno 10% godišnje
Mjera 1.2.4.	Priprema i realizacija projekata razvoja poljoprivrednih aktivnosti lokalnih proizvođača iz nacionalnih i sredstava EU
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - informiranje potencijalnih proizvođača i prerađivača o mogućnostima sudjelovanja u realizaciji sredstava kroz EU projekte - izrada baze podataka potencijalnih proizvođača i prerađivača za sudjelovanje na natječajima - analiza potreba i mogućnosti potencijalnih proizvođača i prerađivača za sudjelovanje na natječajima
Nositelji	Jedinstveni upravni odjel; Regionalna razvojna agencija BBŽ-a
Krajnji korisnici	Poljoprivredni proizvođači i prerađivači
Indikatori	- minimalno 3 prijave godišnje na mjere ruralnog razvoja za poljoprivredne proizvođače i prerađivače
Preduvjeti	Postojeći poljoprivredni proizvođači zainteresirani i imaju dovoljno kapaciteta za prijavu na natječaje; mjere iz Programa ruralnog razvoja se

	realiziraju sukladno predviđenim planovima Ministarstva poljoprivrede i Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ruralnom razvoju i ribarstvu.
Obrazloženje	Na području Općine registrirano je 334 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava te 5 društava s ograničenom odgovornošću registriranima za bavljenje poljoprivrednom proizvodnjom. S obzirom na mogućnosti realizacije financijskih sredstava iz Programa ruralnog razvoja, potrebno je poticati prijavu lokalnih poljoprivrednih proizvođača i prerađivača na ove natječaja, budući da realizacijom ove vrste projekata, svi oni s dugoročnom vizijom razvoja svojeg poslovanja, imaju mogućnost osigurati 50% povrata uloženi sredstava.

Cilj 1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za 15% godišnje
Prioritet 1.3.	Povećati broj turističkih posjetitelja na području Općine za minimalno 10% godišnje
Mjera 1.3.1.	Unapređenje rada turističkog informativnog centra
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - ažurirati informacije na info pultu - izrada programa rada turističkog informativnog centra i njegovo usvajanje - na polugodišnjoj i godišnjoj razini ažurirati informacije o posjetiteljima, broju noćenja i organiziranih posjeta na područje Općine
Nositelji	Jedinstveni upravni odjel; predstavnici TZ-a
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo, nositelji i vlasnici gospodarskih subjekata u turizmu
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - minimalno 4 puta godišnje se mijenjaju i/ili nadopunjavaju informacije na info pultu - evidentirane i ažurirane informacije o broju posjetitelja, broju noćenja, njihovom zadržavanju na području općine i ostale informacije važne za razvoj turističke ponude
Preduvjeti	Postoji osnovna infrastruktura turističkog informativnog centra – info pult; županijska turistička zajednica zainteresirana za suradnju
Obrazloženje	S obzirom na prirodne potencijale Općine za razvoj turističke ponude, kao i činjenice da na području Općine već i postoje više gospodarskih subjekata koji se bave turističkim djelatnostima u obliku ponude smještaja, sportsko-rekreativnih aktivnosti i degustacije proizvoda lokalnih proizvođača, unapređenje rada turističkog info centra predstavlja mogućnost za daljnje unapređenje turističkih aktivnosti na području Općine u svrhu razvoja dodatne ponude, zapošljavanja. Na području Općine upravo organiziran je i rad vrlo aktivne udruge građana „Bilogorski put“ koji prednjače u brizi za daljnje unapređenje turističkih aktivnosti na području Općine. Kako se radi o neprofitnoj udruzi građana te kako na stranicama Turističke zajednice Županije ne postoji zasebna promocija turističkih sadržaja i ponude Općine, postoji potreba za unapređenjem organizacije i koordinacije aktivnosti vezano za turističku ponudu i potražnju ili razvoj istih. Osim informativnog pulta u obliku info kioska na ulazu u zgradu Općine, te informacije na web stranici, ne postoji druga prezentacija postojećih sadržaja i ponude. Isto tako, postojeći info pult je potrebno kontinuirano i redovito ažurirati, te tehnički nadograditi kako bi se osigurala kvalitetna prezentacija ponude i sadržaja što postoje na području Općine.

Cilj 1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za 15% godišnje
Prioritet 1.3.	Povećati broj turističkih posjetitelja na području Općine za minimalno 10% godišnje
Mjera 1.3.2.	Stvaranje jedinstvene ponude sadržaja i smještaja na području Općine
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - ažurirati informacije o turističkim sadržajima i ponudi - evidentirati i ažurirati podatke o smještajnim kapacitetima (noćenja, zadržavanja, ugostiteljskim uslugama) - osmisliti minimalno 2 paketa ponude sadržaja i smještaja lokalnih turističkih kapaciteta - osmisliti minimalno 2 paket aranžmana s ponudom turističkih sadržaja s područja općine (jednodnevne posjete, noćenja i sl.) - promovirati i uključiti definirane pakete ponude na info pult - na promotivne materijale uključiti definirane i razvijene pakete turističke ponude - ažurirati promotivne materijale i web stranicu s turističkim atrakcijama i sadržajima Općine
Nositelji	Jedinstveni upravni odjel, gospodarski subjekti s turističkim potencijalima
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo, posjetitelji
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - redovita ažuriranja informacija (minimalno 3 puta godišnje) na info pultu - osmišljena jedinstvena ponuda turističkih sadržaja i smještaja na području Općine - povećan broj sadržaja i ponude na području Općine - povećan broj individualnih posjetitelja za minimalno 3% godišnje - povećan broj organiziranih grupa posjetitelja za minimalno 3% godišnje - povećan broj zadržavanja i noćenja posjetitelja za minimalno 3% godišnje
Preduvjeti	Na području Općine postoji dovoljno turističkih sadržaja i atrakcija za osmišljavanje jedinstvene ponude, te paketa ponude;
Obrazloženje	Kao što je već navedeno, na području Općine su se u nekoliko proteklih godina razvili manji smještajno-ugostiteljski kapaciteti kao rezultat pojedinačnih poduzetničkih inicijativa. S obzirom da na području Općine postoji veći broj neprofitnih udruga sportsko-rekreativnog karaktera kao i onih angažiranih u očuvanju tradicije i kulturne baštine, razvili su se i brojni sadržaji ovog tipa. Dodatno, s obzirom na izostanak službenih suvenira, proizvodi lokalnih proizvođača koriste se povremeno u promotivne svrhe same općine. Iz svega navedenog, vidljivo je da na području općine postoji veći broj sadržaja i ponude koji se, međutim prezentiraju i promoviraju najvećim dijelom pojedinačno. Interes i zahtjevi turističke potražnje, međutim idu u smjeru objedinjavanja sadržaja i ponude nekog područja kako bi se olakšao boravak posjetitelja i turista u organizacijskom smislu. Iz tog razloga javlja se potreba za ozbiljnijim pristupom u organizaciji promocije turističkih sadržaja i ponude koji će odgovoriti upravo na ove zahtjeve tržišta, osigurati dodanu vrijednost ponude i sadržaja, te olakšati daljnji razvoj i provedbu aktivnosti u organizacijskom smislu, kako za turiste tako i za pružatelje usluga, a u konačnici i za cijelu Općinu kao i njeno stanovništvo.

Cilj 1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za 15% godišnje
Prioritet 1.3.	Povećati broj turističkih posjetitelja na području Općine za minimalno 10% godišnje
Mjera 1.3.3.	Povezivanje s turističkim agencijama u urbanim središtima
Aktivnosti	Kontaktirati turističke agencije u većim urbanim centrima i ponuditi im razvijene pakete ponude
Nositelji	Jedinstveni upravni odjel, TZ, turističke agencije
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo, gospodarski subjekti s turističkom ponudom, lokalna samouprava
Indikatori	Kontaktiranje minimalno 6 turističkih agencija u urbanim centrima RH (Zagreb, Varaždin, Rijeka, Pula, Osijek i sl.) Realizirano minimalno 2 ugovora o suradnji s turističkim agencijama godišnje Povećan broj organiziranih turističkih posjeta na područje Općine Povećan broj pojedinačnih turističkih posjeta i noćenja
Preduvjeti	Na području Općine postoji dovoljno turističkih sadržaja i atrakcija; osmišljena je jedinstvena turistička ponuda te paket aranžmani koji se mogu ponuditi i turističkim agencijama; na području Općine postoji dovoljno kapaciteta za smještaj minimalno autobusa posjetitelja; agencije u urbanim središtima zainteresirane za nove destinacije i novu ponudu
Obrazloženje	S obzirom na blizinu većih urbanih središta (Zagreb, Varaždin), za kvalitetniju promociju turističke ponude i sadržaja Općine moguće je realizirati suradnju s turističkim agencijama u tim urbanim središtima u cilju povećanja broja organiziranih dolazaka posjetitelja te turista.

Cilj 1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za 15% godišnje
Prioritet 1.3.	Povećati broj turističkih posjetitelja na području Općine za minimalno 10% godišnje
Mjera 1.3.4.	Razvoj i realizacija manjih turističko-infrastrukturnih projekata – kulturni centar, biciklističke staze, tematski park ili put, uređenje javnih zelenih površina, pješačke staze i sl.
Aktivnosti	- definirati prioritete razvoja manjih turističko-infrastrukturnih projekata po godinama
Nositelji	Načelnik, djelatnici TZ-a, predstavnici LAG-a, djelatnici jedinstvenog upravnog odjela
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo, posjetitelji
Indikatori	- razvijeno i realizirano minimalno 1 projekt turističke infrastrukture godišnje
Preduvjeti	Na području Općine postoji dovoljan broj sadržaja i atrakcija koje se mogu uključiti u projekte razvoja turističke infrastrukture; Općina ima dovoljno fiskalnih kapaciteta za razvoj projekte dokumentacije neophodne za realizaciju projekata turističke infrastrukture
Obrazloženje	Ministarstvo turizma, te Hrvatska turistička zajednica svake godine osigurava sredstva za jedinice lokalne samouprave, kao i privatne poduzetnike koji se bave turističkim djelatnostima radi realizacije svojih manjih infrastrukturnih projekata, a u cilju unapređenja turističke ponude i sadržaja. Isto tako, mjere Ruralnog razvoja će osigurati i

	dodatna sredstva za ovu namjenu.
--	----------------------------------

Cilj 1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za 15% godišnje
Prioritet 1.3.	Povećati broj turističkih posjetitelja na području Općine za minimalno 10% godišnje
Mjera 1.3.5.	Očuvanje, razvoj i njegovanje kulturne i prirodne baštine u svrhu razvoja turizma; organizacija kulturno-turističkih manifestacija
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - definirati potencijale kulturne i prirodne baštine - razvoj koncepata projekata za definirane potencijale kulturne i prirodne baštine - organizirano xy manifestacija godišnje - prijava i realizacija projekata
Nositelji	Djelatnici Općine; Županijska turistička zajednica; lokalne udruge;
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo; lokalni i regionalni gospodarski subjekti
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - definirani potencijali kulturne i prirodne baštine koji se mogu koristiti u turističke svrhe - definirani prioriteti kulturne i prirodne baštine koji će se koristiti u turističke svrhe te razvijeni projekti (minimalno 2 godišnje) - razvijeni koncepti projekata te provjerene mogućnosti financiranja - broj organiziranih manifestacija - broj organiziranih posjetitelja na područje Općine - broj pojedinačnih posjeta na području Općine - broj posjetitelja lokaliteta i manifestacija
Preduvjeti	Općina Veliko Trojstvo ima nekoliko lokaliteta kulturno-povijesne baštine kao i prirodne baštine koje je moguće bolje koristiti u turističke svrhe. Kako bi se to osiguralo potrebno je jasno definirati ove sadržaje, te po mogućnosti osigurati njihov daljnji razvoj (npr. osmišljavanje priče za svaki takav lokalitete, mogućnost boljeg korištenja potencijala za razvoj lovnog turizma kroz povezivanje lovačke udruge s postojećim ugostiteljsko-turističkim sadržajima i ponudom) te na taj način osigurati njihova atraktivnost te povećati interes posjetitelja za te lokacije. S druge strane, povećanim brojem posjetitelja, njihovim zadržavanjem na području Općine, povećava se i mogućnost osiguranja većih prihoda lokalnog stanovništva, ali i proračuna JLS-a te daljnje povećanje mogućnosti ulaganja u očuvanje ovih dobara, ali i njihovo privođenje svrsi.
Obrazloženje	Kao i privatni kapaciteti turističke ponude, tako i sadržaji kulturne i prirodne baštine predstavljaju zasebne i pojedinačne cjeline. Ipak za razliku od privatnih inicijativa, sadržaji prirodne i kulturne baštine nisu turistički valorizirane i najvećim dijelom predstavljaju neiskorišteni potencijal. Iz tog razloga, predlaže se jasnije definiranje prioriternih sadržaja prirodne i kulturne baštine, njen daljnji razvoj u smislu definiranja potreba za njihovo uvrštavanje u stvorene jedinstvene pakete turističkih sadržaja i ponude Općine, te njihova komercijalizacija u turističke svrhe.

Cilj 1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za 15% godišnje
Prioritet 1.3.	Povećati broj turističkih posjetitelja na području Općine za minimalno 10% godišnje

Mjera 1.3.6.	Razvoj i realizacija projekata za financiranje sredstvima EU
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - identifikacija prioriternih projekata i natječaja - priprema i razrada projekata - prijava i realizacija
Nositelji	Jedinstveni upravni odjel, Razvojna agencija BBŽ-a, TZ BBŽ
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - minimalno 1 projekt godišnje pripremljen i prijavljen za financiranje sredstvima iz fondova EU
Preduvjeti	Na lokalnoj i regionalnoj razini postoje kapaciteti za razvoj i pripremu projekata za prijavu na fondove EU; isto tako, postoje potencijali za prijavu na natječaje u smislu kulturne, prirodne baštine ili/i aktivnosti koje bi se mogle financirati, a u svrhu razvoja turističkih sadržaja i aktivnosti.
Obrazloženje	S obzirom na mogućnost financiranja razvojnih projekata i u segmentu turizma iz fondova EU i nacionalnih izvora, jasno definiranje i sustavno planiranje ove vrste projekata treba se naći u planu rada svih lokalnih subjekata zainteresiranih za razvoj općine temeljeno na svih prirodnim i potencijalima kulturne baštine područja općine.

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.1.	Dovršiti kanalizacijski sustav i sustav odvodnje oborinske vode na području Općine
Mjera 2.1.1.	Izgradnja sanitarno fekalne kanalizacijske mreže u naselju Grginac
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - izrada projektne dokumentacije - izrada prijavne dokumentacije za natječaj i prijava - realizacija projekta
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo Općine, naselje Grginac
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - tehnička dokumentacija pripremljena - pripremljen projekt za prijavu na moguće natječaje za financiranje - projekt odobren i realiziran - dovršeno xy km sanitarno fekalne kanalizacijske mreže naselja Grginac - ishodaena uporabna dozvola - broj kućanstava priključen na sanitarno fekalnu kanalizacijsku mrežu – općina i naselje
Preduvjeti	Postoji projektna dokumentacija; postoje dostupni natječaji za financiranje projekta izgradnje sanitarno fekalne kanalizacijske mreže na području jedinica lokalne samouprave; Općina ima dostatna proračunska sredstva za sufinanciranje projekta evidentirana u proračunu
Obrazloženje	Izgradnja sanitarno fekalne kanalizacijske mreže naselja Grginac predstavlja dovršenje izgradnje sanitarno fekalne kanalizacijske mreže na području Općine. Osim utjecaja na zaštitu okoliša, pitanje izgradnje sanitarno fekalne kanalizacijske mreže te mogućnost priključenja je i pitanje poboljšanja kvalitete života na području same Općine.
Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.

Prioritet 2.1.	Dovršiti kanalizacijski sustav i sustav odvodnje oborinske vode na području Općine
Mjera 2.1.2.	Dovršetak izgradnje kanalizacijskog sustava na području naselja Veliko Trojstvo
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - izrada projektne dokumentacije - priprema projekta i prijava na natječaj - realizacija natječaja i projekta
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo
Krajnji korisnici	Stanovništvo Općine
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - izgrađeno xy km kanalizacijskog sustava u naselju Veliko Trojstvo - broj kućanstava priključeno na izgrađeni kanalizacijski sustav - % izgrađenosti kanalizacijskog sustava na području Općine
Preduvjeti	Postoji projektna dokumentacija; postoje dostupni natječajni za financiranje projekta izgradnje kanalizacijskog sustava na području jedinica lokalne samouprave; Općina ima dostatna proračunska sredstva za sufinanciranje projekta evidentirana u proračunu
Obrazloženje	Dovršenje izgradnje kanalizacijskog sustava na području Općine, osim utjecaja na zaštitu okoliša, značajan utjecaj ima i na osiguranje, tj. povećanje kvalitete života lokalnog stanovništva. Dovršenjem i izgradnjom kanalizacijskog sustava na području naselja Veliko Trojstvo, osigurava se u potpunosti izgrađenost kanalizacijskog sustava na području najvećeg naselja Općine.

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.1.	Dovršiti kanalizacijski sustav i sustav odvodnje oborinske vode na području Općine
Mjera 2.1.3.	Izgradnja kanalizacijskog sustava odvodnje oborinskih voda naselja Veliko Trojstvo
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - izrada projektne dokumentacije - izrada projekta i prijava na natječaj za financiranje iz fondova EU - realizacija natječaja i projekta
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo
Krajnji korisnici	Stanovništvo Općine, stanovništvo naselja Veliko Trojstvo
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - izgrađeno xy km sustava odvodnje oborinskih voda u naselju Veliko Trojstvo - izgrađenost sustava odvodnje oborinskih voda na području Općine povećan za xy% - povećana količina oborinskih voda koje se odvede sustavom, a ne ispuštaju u prirodu
Preduvjeti	Postoji projektna dokumentacija; postoje dostupni natječajni za financiranje projekta izgradnje kanalizacijskog sustava na području jedinica lokalne samouprave; Općina ima dostatna proračunska sredstva za sufinanciranje projekta evidentirana u proračunu
Obrazloženje	Za ovaj projekt Općina ima pripremljenu svu potrebnu tehničku dokumentaciju te se očekuje i konkretizacija kroz natječaje iz Programa ruralnog razvoja.

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
---------	--

Prioritet 2.1.	Dovršiti kanalizacijski sustav i sustav odvodnje oborinske vode na području Općine
Mjera 2.1.4.	Unapređenje i izgradnja kanalizacijskog sustava u ostalim naseljima Općine
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - definiranje prioriteta i dionica za izgradnju kanalizacijskog sustava u ostalim naseljima do 2020. - Izrada projektne dokumentacije - Izrada projekta i prijava na natječaj za sufinanciranje - Realizacija natječaja i projekta
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo
Krajnji korisnici	Stanovništvo Općine
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - definiran plan izgradnje kanalizacijskog sustava po naseljima do 2020. - prijava minimalno 1 natječaja godišnje za izgradnju kanalizacijskog sustava prema definiranom planu - izgrađeno xxx km kanalizacijskog sustava do 2020. godine - izgrađeno 95% kanalizacijskog sustava na području Općine do 2020. godine - povećan broj kućanstava priključen na kanalizacijski sustav
Preduvjeti	Postoje dostatna proračunska sredstva za izradu potrebne projektne dokumentacije te sufinanciranje realizacije projekata, kao i dostupni natječaji za sufinanciranje realizacije projekata sredstvima iz fondova EU.
Obrazloženje	Kako bi se osigurala mogućnost realizacije sustava odvodnje oborinskih voda na području ostalih naselja Općine, definirana je mjera unutar prioriteta 2.1. koja će omogućiti izradu i realizaciju ovih projekata. Ovom dijelu prethodi definiranje prioriteta ostalih naselja kako bi se sustavno mogla planirati sredstva za izradu natječajne dokumentacije, planiranje sredstava u proračunu Općine, te realizaciju projekata kroz dostupne natječaje.

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.1.	Dovršiti kanalizacijski sustav i sustav odvodnje oborinske vode na području Općine
Mjera 2.1.5.	Unapređenje i izgradnja sustava odvodnje oborinske vode u ostalim naseljima Općine
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - definiranje prioriteta i dionica za izgradnju sustava odvodnje oborinske vode u ostalim naseljima do 2020. - Izrada projektne dokumentacije - Izrada projekta i prijava na natječaj za sufinanciranje - Realizacija natječaja i projekta
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo
Krajnji korisnici	Stanovništvo Općine
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - xy km sustava oborinske vode izgrađeno - postotak (%) izgrađenosti sustava oborinske vode svih naselja Općine (ili cijele općine)
Preduvjeti	Postoje dostatna proračunska sredstva za izradu potrebne projektne dokumentacije te sufinanciranje realizacije projekata, kao i dostupni natječaji za sufinanciranje realizacije projekata sredstvima iz fondova EU.
Obrazloženje	U skladu s potrebama i mogućnostima potrebno je osigurati dovršetak

	komunalne infrastrukture.
--	---------------------------

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.1.	Dovršiti kanalizacijski sustav i sustav odvodnje oborinske vode na području Općine
Mjera 2.1.6.	Prijava i realizacija projekata za financiranje iz nacionalnih i EU izvora
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Definiranje prioriteta za izgradnju sustava kanalizacijske mreže ili sustava odvodnje oborinskih voda - Izrada potrebne projektne dokumentacije i prijava na natječaj - Realizacija natječaja i projekta
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo; RERA BBŽ
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo Općine
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - minimalno 1 projekt prijavljen i realiziran godišnje iz vanjskih izvora (nacionalni i/ili fondovi EU) vezano za unapređenje komunalne infrastrukture - povećan broj prijavi i realizacija projekata iz vanjskih izvora financiranja - povećano financiranje proračunskih aktivnosti iz vanjskih izvora za 30% minimalno do 2020. godine - ojačani kapaciteti djelatnika Općine i lokalnog stanovništva za pripremu i realizaciju projekata financiranih sredstvima EU
Preduvjeti	Postoje dostatni fiskalni kapaciteti na području Općine za sufinanciranje projekta; definirani su prioriteti i izrađena dokumentacija po godinama
Obrazloženje	S obzirom na ograničene kapacitete same Općine za samostalnu realizaciju cjelokupnih projekata, a s obzirom na mogućnost osiguranja dijela sredstava za realizaciju projekata kroz natječaje EU, posebice mjere Programa ruralnog razvoja, ali i natječaja Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, potrebno je osigurati pravovremeno praćenje te pripremu natječajne dokumentacije i realizaciju projekata iz ovih izvora.

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.2.	Unaprediti prometnu infrastrukturu na području Općine
Mjera 2.2.1.	Izraditi projektnu dokumentaciju – nerazvrstane ceste
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - definiranje prioriteta i izrada tehničke dokumentacije za trase i naselja: Malo Trojstvo-Kepevac; Bilogorsko naselje; Krupski brijeg; Ulovac; Lipe-Ošćenik; Lipe-Dubišće; Vošćenik; Vošćenik; Višnjevac vinogradi; Lipovac
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo; RERA BBŽ
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo Općine
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - izrađena projektna dokumentacija - ishođene potrebe dozvole za izgradnju - definiran terminski plan za prijavu kao i mogućnosti vanjskog financiranja
Preduvjeti	Dovoljni fiskalni kapaciteti za izradu projektne dokumentacije za definirane prioritetne projekte nerazvrstanih cesta.
Obrazloženje	S obzirom na potrebe uređenja nerazvrstanih cesta na području Općine, te mogućnosti osiguranja sredstava kroz neke od natječaja iz Programa ruralnog razvoja, kao preduvjet prijave na natječaj je postojanje

	cjelokupne projektne dokumentacije za definirane trase nerazvrstanih cesta.
--	---

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.2.	Unaprediti prometnu infrastrukturu na području Općine
Mjera 2.2.2.	Uređenje i/ili obnova nogostupa
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - izrada projektne dokumentacije za zamjenu nogostupa u naseljima Veliko Trojstvo, Maglenča, Grginac, Čulovac - priprema projekata i realizacija
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo; RERA BBŽ
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo Općine
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - izrađena projektna dokumentacija za 4 naselja Općine (Veliko Trojstvo, Maglenča, Grginac, Čulovac) - pripremljeni projekti
Preduvjeti	Dovoljni fiskalni kapaciteti za izradu projektne dokumentacije
Obrazloženje	U cilju poboljšanja kvalitete života i sigurnosti stanovništva, Općina je definirala prioritetne projekte prometne infrastrukture vezano za zamjenu nogostupa u navedenim naseljima Općine.

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.2.	Unaprediti prometnu infrastrukturu na području Općine
Mjera 2.2.3.	Osiguranje horizontalne i vertikalne signalizacije u naseljima Općine
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - definiranje prometnica za uvođenje vertikalne i horizontalne signalizacije - izrada projektne dokumentacije za uvođenje horizontalne i vertikalne signalizacije - priprema projekata i realizacija
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo; RERA BBŽ
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo Općine
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - definirani prioriteti za izradu horizontalne i vertikalne signalizacije (željeznički prelazi Grginac; Trojstvo-Malo Trojstvo; Šulinovac i Palovac; Trojstvo Martinac) - izrađena projektna dokumentacija za definirane prometnice - pripremljeni projekti
Preduvjeti	Dovoljni fiskalni kapaciteti za izradu projektne dokumentacije
Obrazloženje	U cilju poboljšanja kvalitete života i sigurnosti stanovništva i posjetitelja posebice na željezničkim prijelazima, neophodno je na definiranim trasama i prometnicama na području Općine uvesti horizontalnu i vertikalnu signalizaciju.

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.2.	Unaprediti prometnu infrastrukturu na području Općine
Mjera 2.2.3.	Uvođenje smeđe signalizacije
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - definiranje lokacija za uvođenje smeđe signalizacije - Izrada tehničke dokumentacije za postavljanje smeđe signalizacije
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo; RERA BBŽ

Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo Općine; privatni poduzetnici u turizmu; posjetitelji i turisti
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - osigurana smeđa signalizacija za minimalno 3 objekta kulturne i povijesne baštine - osigurana smeđa signalizacija za minimalno 3 subjekta turističko-ugostiteljske ponude na području Općine
Preduvjeti	Dovoljni fiskalni kapaciteti za izradu projektne dokumentacije
Obrazloženje	S obzirom na činjenicu da općina obiluje nizom objekata kulturne baštine, sportsko-rekreativnih sadržaja kao i objekata s kvalitetnom turističko-ugostiteljskom ponudom, osiguranje smeđe signalizacije može pridonijeti dodatnoj atraktivnosti ovih lokacija kao i boljem snalaženju posjetitelja i turista.

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.2.	Unaprediti prometnu infrastrukturu na području Općine
Mjera 2.2.4.	Priprema i realizirati projekte iz nacionalnih i EU izvora
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Definiranje projekata i prioriteta na godišnjoj razini - Priprema natječajne dokumentacije i realizacija projekata
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo; RERA BBŽ; TZ BBŽ
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo; lokalni poduzetnici; posjetitelji i turisti
Indikatori	- Realizirano minimalno 2 projekta godišnje
Preduvjeti	Lokalni poduzetnici i stanovništvo, te TZ BBŽ-a podržavaju projekte
Obrazloženje	Za potrebe uređenja, razvoja i dovršenja komunalne i prometne infrastrukture prema najavama, bit će moguće realizirati sredstva iz europskih fondova. Isto tako, na godišnjoj razini otvaraju se i mogućnosti realizacije projekata sredstvima Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU. Iz tog razloga, neophodna je priprema i definiranje prioriteta projekata kako bi se prijave za realizaciju tih projekata mogle i poslati.

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.3.	Unapređenje kontrole zbrinjavanja otpada na području Općine i zaštita okoliša
Mjera 2.3.1.	Osnivanje i pokretanje rada komunalnog poduzeća
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - odluka o osnivanju i izrada plana/programa rada - zapošljavanje djelatnika i opremanje
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo; poduzetnici
Indikatori	- registrirana tvrtka, zaposleni djelatnici, donesen plan/program rada
Preduvjeti	Provedena analiza ekonomske opravdanosti osnivanja vlastitog komunalnog poduzeća; odluka Općinskog vijeća za osnivanje tvrtke
Obrazloženje	Trenutno Općina nema vlastito komunalno poduzeće već je ova djelatnost organizirana u sklopu bjelovarskog Komunalca d.o.o. Ova tvrtka djelatnost obavlja za područja više općina i područje cijelog Bjelovara. Kako se javila potreba unapređenja komunalnih aktivnosti na području Općine, osnivanje vlastitog komunalnog poduzeća javila se kao opravdana opcija u tom smislu. Osim bolje kontrole i kvalitetnije provedbe aktivnosti iz domene komunalnih djelatnosti, osigurat će se i

	<p>dodatno zapošljavanje djelatnika, daljnji razvoj komunalnih usluga i infrastrukture na lokalnoj razini. Isto tako, vlastito komunalno poduzeće bit će u mogućnosti samostalno aplicirati kroz nacionalne i natječaje iz fondova EU te dalje unapređivati komunalnu infrastrukturu na lokalnoj razini.</p>
--	--

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.3.	Unapređenje kontrole zbrinjavanja otpada na području Općine i zaštita okoliša
Mjera 2.3.2.	Povećati broj zelenih otoka na području Općine
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - identificiranje lokacija za smještaj - nabava i smještaj opreme
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - smanjeno nekontrolirano odlaganje otpada - povećano količina otpada koji se odvaja za minimalno 10%
Preduvjeti	Aktivnost usklađena sa nacionalnom Strategijom gospodarenja otpada, Planom gospodarenja otpada Općine Veliko Trojstvo
Obrazloženje	Zeleni otoci su skupine raznovrsnih posuda – kontejnera u kojima se odvojeno skupljaju otpadni papir, plastična, staklena i metalna ambalaža na jednoj lokaciji. Na području Općine sukladno Planom gospodarenja otpadom Općine Veliko Trojstvo, do sada je uspostavljeno 13 zelenih otoka (Veliko Trojstvo kod trgovine „Špar“, kod osnovne škole, kod trgovine „Jurić“, Maglenča kod društvenog doma, Ćurlovac kod kapelice). Provedbom navedene mjere osigurat će se daljnje unapređenje i kontrola zbrinjavanja otpada.

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.3.	Unapređenje kontrole zbrinjavanja otpada na području Općine i zaštita okoliša
Mjera 2.3.3.	Smanjiti broj divljih odlagališta
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - identificiranje divljih odlagališta po naseljima Općine/analiza postojećeg stanja svih lokacija divljih odlagališta na području Općine - izrada plana sanacije s listom prioriteta sanacije - organiziranje lokalnih akcija čišćenja - postavljanje tabli zabrane odlaganja otpada - informiranje i oglašavanje akcija odvoza glomaznog otpada - uspostava učinkovitog nadzora lokacije od strane komunalnog redara - revitalizacija saniranih površina (dovoz humusa i sijanje trave) - uključivanje građana, tvrtki i udruga u organizirane akcije čišćenja otpadom onečišćenog okoliša
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo; komunalno poduzeće; udruge i lokalno stanovništvo
Krajnji korisnici	Stanovništvo općine
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - sanirano minimalno 1 divlje odlagalište godišnje - sprečavanje nekontroliranog odlaganja otpada u prirodu - provedene minimalno 2 akcije čišćenja godišnje

	- minimalno 2 puta godišnje organiziran odvoz glomaznog otpada iz domaćinstava
Preduvjeti	Uspostavljen rad komunalnog poduzeća koje ima opremu za odvoz glomaznog otpada
Obrazloženje	Na području Općine identificirano je sedam divljih odlagališta otpada. Sukladno Planu gospodarenja otpadom 2010.-2018., definirane su aktivnosti za sanaciju postojećih divljih odlagališta otpada na području Općine te sprečavanje nastajanja novih.

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.3.	Unapređenje kontrole zbrinjavanja otpada na području Općine i zaštita okoliša
Mjera 2.3.4.	Uspostava rada reciklažnog dvorišta
Aktivnosti	- definirati zakonsku osnovu i preduvjete
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo; novoosnovano komunalno poduzeće
Krajnji korisnici	Stanovništvo općine
Indikatori	- reciklažno dvorište u funkciji - povećana količina otpada koje se odvaja - povećana količina vrijednih svojstava pojedinih vrsta otpada
Preduvjeti	Postoji prostor na području Općine u skladu s tehničkim uvjetima za smještaj reciklažnog dvorišta (prostor uz pročistač u naselju Veliko Trojstvo).
Obrazloženje	Uspostava rada reciklažnog dvorišta u skladu je s Planom gospodarenja otpada te planom za uspostavu sustava za odvojeno sakupljanje otpada.

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.3.	Unapređenje kontrole zbrinjavanja otpada na području Općine i zaštita okoliša
Mjera 2.3.5.	Organizirati akcije zaštite okoliša – promocija i edukacija lokalnog stanovništva
Aktivnosti	- organiziranje akcija sakupljanja otpada - organiziranje okruglih stolova i predavanja na temu zaštite okoliša
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo; RERA BBŽ; lokalno komunalno poduzeće
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo; udruge
Indikatori	- minimalno 2 akcije sakupljanja otpada organizirane - minimalno 15 ljudi sudjelovalo u akcijama zbrinjavanja otpada - minimalno 2 okrugla stola/predavanja godišnje - minimalno 20 ljudi sudjelovalo na okruglim stolovima/predavanjima
Preduvjeti	U sklopu ljetnih manifestacija planirano organiziranje okruglih stolova/predavanja na temu zaštite okoliša
Obrazloženje	U cilju podizanja svijesti lokalnog stanovništva o potrebi očuvanja i zaštite prirode i okoliša te aktivnijeg uključivanja u konkretne aktivnosti, potrebno je provoditi predavanja i okrugle stolove.

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020
---------	---

Prioritet 2.3.	Unapređenje kontrole zbrinjavanja otpada na području Općine i zaštita okoliša
Mjera 2.3.6.	Priprema i realizacija projekata (nacionalni i EU izvori)
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - definiranje prioriteta projekata za realizaciju po godinama - priprema natječajne dokumentacije - prijava i realizacija projekata
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo; RERA BBŽ
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo
Indikatori	- minimalno 1 projekt pripremljen i odobren godišnje
Preduvjeti	Osnovni preduvjeti su jasno definirani projekti za realizaciju te provjera potrebne tehničke dokumentacije te njeno ishodište vezano za pojedine projekte izgradnje komunalne infrastrukture vezano za zaštitu okoliša i zbrinjavanje otpada. Isto tako, preduvjet je i postojanje mogućnosti realizacije razvijenih projekata od strane Fonda za zaštitu okoliša, relevantnih ministarstava, kao i natječaji iz fondova EU.
Obrazloženje	Osim dostupnih sredstava za realizaciju projekata iz sredstava Fonda za zaštitu okoliša, Ministarstava kao i europskih strukturnih i kohezijskih fondova, u obzir treba uzeti i ostale mogućnosti za realizaciju projekata kroz europski LIFE program, te prekogranične programe suradnje u kojima je predviđena realizacija konkretnih projekata kao i onih za podizanje svijesti lokalnih zajednica, njihovo informiranje i animiranje vezano za zaštitu okoliša.

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.4.	Povećanje energetske učinkovitosti na području Općine
Mjera 2.4.1.	Realizacija projekata javne rasvjete
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - izrada dokumentacije - prijava i realizacija projekata javne rasvjete
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo
Indikatori	- minimalno 2 projekta zamjene javne rasvjete pripremljena i realizirana
Preduvjeti	Ovisno o raspoloživosti sredstava Fonda za zaštitu okoliša, potrebno je napraviti plan realizacije zamjene javne rasvjete što uključuje definiranje trasa kao i izradu potrebne tehničke dokumentacije. Ukoliko ove informacije nisu dostupne, a vezano za visinu sufinanciranja projekata od strane Fonda za zaštitu okoliša, potrebno je pripremiti minimalno 2 projekta za realizaciju prema definiranim prioritetima te ekonomskoj, kao i opravdanosti s obzirom na zaštitu okoliša.
Obrazloženje	Na javnu rasvjetu otpada oko 3% ukupne potrošnje energije u Hrvatskoj. Javna rasvjeta obično je u vlasništvu lokalnih jedinica i njeno održavanje odnosno unaprjeđivanje financira se i lokalnog proračuna. Samo drugačijom regulacijom (smanjenjem intenziteta) javne rasvjete može se uštedjeti i do 50% energije, a sustavom daljinskog upravljanja i nadzora značajno smanjiti troškove održavanja. S druge strane, zamjena svjetiljki i prilagodba rasvjetnih tijela također može osigurati značajne uštede. Na područjima gdje sustavi javne rasvjete nisu dovoljno razvijeni odnosno ne postoji pristup elektroenergetskoj mreži, moguće je kombinirati javnu rasvjetu s obnovljivim izvorima energije. Fond financira energetske preglede, projektnu dokumentaciju (kod izgradnje nove javne rasvjete ili proširenja) s troškovnikom opreme i

	radova, demontažu neučinkovite i ekološki neprihvatljive opreme, nabavu i ugradnju odgovarajuće opreme i materijala, rasvjetna tijela (svjetiljke) u zasjenjenoj izvedbi sa svom potrebnom opremom, visokotlačne natrijeve žarulje (izvori svjetlosti), sustav upravljanja javnom rasvjetom (paljenje i gašenje cijelo-noćno, polu-noćno, prepolovljivanje izvora svjetlosti, smanjenje i povećanje intenziteta svjetla...) sa svom potrebnom opremom, sustave za nezavisno mjerenje utroška električne energije sa svom potrebnom opremom, samostojeće razdjelne ormariće, ispitivanje i primopredaju te ostalu opremu u funkciji priznatih dijelova instalacije.
--	--

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.4.	Povećanje energetske učinkovitosti na području Općine
Mjera 2.4.2.	Poticanje projekata energetske učinkovitosti lokalnog stanovništva i javnih institucija
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - informiranje javnosti o mogućnostima sufinanciranja projekata povećanja energetske učinkovitosti stambenih i poslovnih objekata, korištenje obnovljivih izvora energije - sufinanciranje energetskih pregleda i certificiranja objekata
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - održane informativne radionice za lokalno stanovništvo - obavijesti i informacije osigurane na web stranici Općine - sufinancirano minimalno 5 projekata za stambene objekte godišnje - sufinancirano minimalno 2 projekata za poslovne subjekte godišnje
Preduvjeti	Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (FZOEU) i dalje potiče sufinanciranje ove vrste projekata kroz svoje godišnje Programe javnih natječaja.
Obrazloženje	Obiteljske kuće čine 65% stambenog fonda u Hrvatskoj koji je odgovoran za 40% od ukupne potrošnje energije na nacionalnoj razini. Najviše obiteljskih kuća u Hrvatskoj je izgrađeno prije 1987. godine te nemaju gotovo nikakvu ili samo minimalnu toplinsku izolaciju (energetski razred E i lošiji). Takve kuće troše 70% energije za grijanje, hlađenje i pripremu potrošne tople vode, a mjere energetske učinkovitosti mogu značajno smanjiti njihovu potrošnju, u nekim slučajevima i do 60% u odnosu na trenutnu. Kroz Program energetske obnove obiteljskih kuća što ga Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost sustavno provodi u protekle 3 godine, osigurano je sufinanciranje izrade toplinske zaštitne ovojnice, zamjena vanjske stolarije, ugradnja plinskih kondenzacijskih kotlova, ugradnja sustava za korištenje obnovljivih izvora energije.

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.4.	Povećanje energetske učinkovitosti na području Općine
Mjera 2.4.3.	Poticanje razvoja projekata obnovljivih izvora energije
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - definiranje potencijala na području Općine - razvoj tehničke dokumentacije za potencijalnih projekata

	- prijava i realizacija projekata iz nacionalnih i EU izvora
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo; RERA BBŽ
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo
Indikatori	- izraditi analizu postojećih potencijala za razvoj obnovljivih izvora energije
Preduvjeti	Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (FZOEU) i dalje potiče sufinanciranje ove vrste projekata kroz svoje godišnje Programe javnih natječaja.
Obrazloženje	<p>Obnovljivi izvori energije u hrvatskom se Zakonu o energiji definiraju kao: „izvori energije koji su sačuvani u prirodi i obnavljaju se u cijelosti ili djelomično, posebno energija vodotoka, vjetra, neakumulirana sunčeva energija, biodizel, biomasa, bioplin, geotermalna energija itd.”</p> <p>Obnovljivi izvori energije su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kinetička energija vjetra (energija vjetra) - Sunčeva energija - biomasa - toplinska energija Zemljine unutrašnjosti i vrući izvori (geotermalna energija) - potencijalna energija vodotoka (vodne snage) - potencijalna energija plime i oseke i morskih valova - toplinska energija mora <p>Republika Hrvatska se, kao članica Europske unije, obvezala na prihvaćanje europskog klimatsko-energetskog paketa koji podrazumijeva i Direktivu 2009/28/EZ o poticanju uporabe energije iz obnovljivih izvora. Prihvaćanjem direktive, Hrvatska je preuzela obvezu povećanja uporabe energije iz obnovljivih izvora, pri čemu bi u 2020. godini udio energije iz obnovljivih izvora u bruto neposrednoj potrošnji trebao iznositi najmanje 20%, promatrano na razini EU.</p> <p>Do sada su je FZOEU-a sufinancirao projekte nabava, ugradnja, mjerenje, ispitivanje, podešavanje i puštanje u pogon sustava za suproizvodnju energije, za proizvodnju električne ili toplinske energije te sustava za proizvodnju čvrstih biogoriva. Javni natječaji su bili namijenjeni trgovačkim društvima, obrtnicima i pravnim osobama iz javnog sektora.</p> <p>Na području Općine Veliko Trojstvo postoje nalazišta mineralnih sirovina (nafta, plin) te opekarska glina. Eksploataciju mineralnih sirovina (nafte i plin) vrši INA, Naftaplin d.d., Zagreb u obliku koncesije. Kako prema nekim istraživanjima postoji velika vjerojatnost za iskorištavanje topline u sklopu postojećih eksploatacijskih polja nafte i plina, neophodno je izvršiti detaljno ispitivanje ove mogućnosti kroz izradu cjelovite studije izvedivosti kao preduvjeta za daljnje mogućnosti korištenja ovog oblika energije. Isto tako, kako na području Općine postoje velike šumske površine, postoji mogućnost i razvoja i realizacije projekata korištenja biomase.</p>

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.5.	Učinkovitije upravljanje objektima od javnog interesa
Mjera 2.5.1.	Valorizacija i privođenje namjeni napuštenih objekata i objekata od javnog interesa
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - analize stanja objekata na području Općine koji se ne koriste – privatno ili državno vlasništvo - valorizacija i privođenje namjeni postojećih objekata koji se

	trenutno ne koriste – hostelski smještaj, prostor za rad udruga, posebice udruga mladih i djece; prostor za rad mladih poduzetnika i poduzetničkih inicijativa; smještaj starih i nemoćnih; prezentacija turističke ponude-suvenirnica i sl.
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - identificirani objekti koji se mogu privesti svrsi - razvijen jasan plan namjene - izrađeni poslovni planovi i studije izvodivosti za objekte i projekte za koje je to potrebno (npr. hostel, poduzetnički inkubator, dom za stare i nemoćne, i sl.) - realizirano minimalno 2 projekta do 2020.
Preduvjeti	Na području Općine postoje neiskorišteni objekti koji se mogu privesti svrsi; Agencija za upravljanje državnom imovinom u funkciji
Obrazloženje	U samom središtu Općine postoji nekoliko objekata koji trenutno nisu u funkciji, a koji svojim trenutnim izgledom i stanjem narušavaju opći dojam. Ovi objekti bi se mogli privesti svrsi uz prethodno rješavanje imovinsko-pravnih statusa.

Cilj 2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine do 2020.
Prioritet 2.5.	Učinkovitije upravljanje objektima od javnog interesa
Mjera 2.5.2.	Realizacija manjih komunalno-infrastrukturnih projekata
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - analize i definiranje projekata manje komunalne infrastrukture - definiranje zahtjeva vezano za potrebnu tehničku dokumentaciju - izrada dokumentacije
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - - realizirano minimalno 2 projekta do 2020.
Preduvjeti	Na području Općine postoje neiskorišteni objekti koji se mogu privesti svrsi; Agencija za upravljanje državnom imovinom u funkciji
Obrazloženje	U samom središtu Općine postoji nekoliko objekata koji trenutno nisu u funkciji, a koji svojim trenutnim izgledom i stanjem narušavaju opći dojam. Ovi objekti bi se mogli privesti svrsi uz prethodno rješavanje imovinsko-pravnih statusa.

Cilj 3.	Poticati razvoj socijalne infrastrukture na području Općine
Prioritet 3.1.	Razvoj socijalnih usluga na području Općine
Mjera 3.1.1.	Daljnji razvoj i realizacija projekata Pomoći u kući
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - razvoj projektnih ideja i definiranje potencijalnih partnera - razvoj projekata, prijava na natječaje i realizacija
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo, Pomoć u kući, RERA BBŽ
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - broj realiziranih projekata - broj korisnika koji primaju pomoć povećan
Preduvjeti	Fiskalni kapaciteti Općine i dalje omogućavaju sufinanciranje aktivnosti i projekata; natječaj iz Europskog socijalnog fonda su objavljeni i omogućavaju prijavu projekata
Obrazloženje	Pomoć u kući je udruga građana koja od već duži niz godine organizira usluge dnevnog boravka za starije stanovnike s područja Općine. Svojim

	<p>aktivnostima obuhvaća 200 korisnika. U sklopu svojih aktivnosti udruga organizira radionice, druženja, osigurava odlazak kod liječnika, brigu u kućanstvu (osnovna higijena, uređenje okućnica, odlazak u nabavu, sitne kućanske popravke i sl.).</p> <p>Udruga se kao takva pokazala izuzetno kvalitetnim rješenjem za osiguranje primarnih socijalnih usluga za osobe starije životne dobi s obzirom da broj osoba s ovom vrstom potreba raste. Isto tako, aktivnosti su se pokazale kao izuzetno kvalitetnima u smislu i razvoja daljnjih kapaciteta što je prepoznato i kroz realizaciju već drugog projekta (Pletenica I i Pletenica II, financirano kroz IPA i ESF natječaje).</p> <p>S obzirom na otvorene mogućnosti daljnjeg razvoja aktivnosti udruge, njene kapacitete, kao i realnu potrebu na području Općine, postoji realna potreba kao i mogućnost za daljnji razvoj ove vrste aktivnosti u svim segmentima te dodatnog zapošljavanja djelatnica/ka.</p>
--	---

Cilj 3.	Poticati razvoj socijalne infrastrukture na području Općine
Prioritet 3.1.	Razvoj socijalnih usluga na području Općine
Mjera 3.1.2.	Razvoj projekata i aktivnosti za mlade i djecu – uređenje prostora i opremanje društvenog doma/kulturnog centra; uređenje i organiziranje odgojno-obrazovnog programa rada s djecom predškolske i osnovnoškolske dobi;
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - definiranje potreba i razvojnih potencijala - razvoj projekata - prijava na natječaj i realizacija
Nositelji	Općina Veliko Trojstvo; postojeće udruge za djecu i mlade; Osnovna škola
Krajnji korisnici	Djeca i mladi s područja Općine
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - broj razvijenih projektnih koncepata - broj razvijenih projektnih prijava - broj realiziranih natječaja - broj djece i mladih uključenih u pripremu projekata - broj djece i mladih uključenih u realizaciju projekata
Preduvjeti	Na području Općine postoje udruge zainteresirane za provedbu aktivnosti za djecu i/ili mlade; postoji interes među krajnjim korisnicima i nositeljima te financijskih mogućnosti za realizaciju projekata.
Obrazloženje	Na području Općine je i veći broj mladih i djece koji su aktivno uključeni u razne sportsko-rekreativne aktivnosti, organizaciju kulturnih događanja i sl. Bez obzira na ovo, prostor za daljnji razvoj aktivnosti posebice inovativnih edukacijskih projekata postoji.

Cilj 3.	Poticati razvoj socijalne infrastrukture na području Općine
Prioritet 3.1.	Razvoj socijalnih usluga na području Općine
Mjera 3.1.3.	Priprema i realizacija projekata za financiranje iz nacionalnih i EU izvora - ESF, ruralni razvoj (mjera 7.)
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - definiranje prioriteta - izrada potrebne dokumentacije - prijava i realizacija
Nositelji	Jedinica lokalne samouprave, RRBBŽ
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo, udruge
Indikatori	- prijavljeno minimalno 1 projekt godišnje
Preduvjeti	Postoje natječaji i mogućnosti financiranja iz Programa ruralnog razvoja

	i Europskog socijalnog fonda
Obrazloženje	S obzirom na prezentirane mogućnosti financiranja razvojnih projekata bilo iz domene pružanja socijalnih usluga za stare i nemoćne, ili mlade i djecu, postoji kroz više natječaja Ministarstva, donatora te natječaja Europskog socijalnog fonda, definiranje kvalitetnih projektnih ideja, pronalazak partnera, razvoj projekata te prijava na natječaje i realizacija su osnovni preduvjeti za realizaciju projekata iz domene pružanja socijalnih usluga.

Cilj 3.	Poticati razvoj socijalne infrastrukture na području Općine
Prioritet 3.2.	Razvoj i poticanje inicijativa socijalnog poduzetništva
Mjera 3.2.1.	Promocija i edukacija na temu socijalnog poduzetništva
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - kontaktiranje s potencijalnim izvođačima edukacija - animiranje lokalnih udruga - organizacija i provedba edukacija - razvoj inicijativa socijalnog poduzetništva - razrada projekata i realizacija
Nositelji	Jedinica lokalne samouprave; RERABBŽ; lokalne udruge
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo, udruge
Indikatori	<ul style="list-style-type: none"> - minimalno 2 edukacije godišnje - minimalno 20 polaznika godišnje upoznato s mogućnostima socijalnog poduzetništva - realizirano minimalno 1 inicijativa socijalnog poduzetništva lokalnih udruga godišnje – razvoj ideje, poslovnog plana, razrada projekta, prijava za moguća financiranja i realizacija
Preduvjeti	Stanovništvo, postojeće udruge kao i Općina prepoznaje interes i mogućnost za daljnji razvoj postojećih usluga i/ili aktivnosti te njihovu tržišnu valorizaciju kroz razvoj socijalnog poduzetništva.; za postojeće inicijative i projekte, izrađeni poslovni planovi
Obrazloženje	U RH je 2015. godine usvojena Strategija razvoja društvenog poduzetništva u RH za razdoblje 2015.-2020. godine. Osnovne odrednice ove strategije vođene su činjenicama da je to učinkovit oblik stvaranja socijalne kohezije te uključivanje marginaliziranih grupa stanovništva u gospodarske i društvene aktivnosti. Kao važnost se ističe i mogućnost stvaranja dodatnog zapošljavanja te osiguranja socijalnih usluga u zajednicama. S obzirom na ove činjenice, a temeljeno na postojećim inicijativama i mogućnostima, moguće je realizirati ili dalje razvijati nove i postojeće inicijative na području Općine.

Cilj 3.	Poticati razvoj socijalne infrastrukture na području Općine
Prioritet 3.2.	Razvoj i poticanje inicijativa socijalnog poduzetništva
Mjera 3.2.2.	Priprema i realizacija projekata za financiranje iz nacionalnih i EU izvora - ESF, ruralni razvoj (mjera 7.)
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - definiranje prioriteta - izrada potrebne dokumentacije - prijava i realizacija
Nositelji	Jedinica lokalne samouprave, RRBBŽ
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo, udruge
Indikatori	- prijavljeno minimalno 1 projekt godišnje
Preduvjeti	Postoje natječaji i mogućnosti financiranja iz Programa ruralnog razvoja i Europskog socijalnog fonda

Obrazloženje	Mjere i aktivnosti Strategije su uključene u Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. (Europski socijalni fond) pod specifičnim ciljem 9.v.1 Povećanje broja i održivosti društvenih poduzeća i njihovih zaposlenika, s alokacijom od 32.000.000 EUR, odnosno 37.647.058,82 EUR kad se uključi i nacionalno sufinanciranje. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava je posredničko tijelo razine 1 za navedeni specifični cilj te nositelj cijele Strategije, što jamči potpunu usklađenost Strategije s planiranim ulaganjima iz Europskog socijalnog fonda.
--------------	---

Cilj 3.	Poticati razvoj socijalne infrastrukture na području Općine
Prioritet 3.3.	Razvoj civilnog društva
Mjera 3.3.1.	Daljnje unapređenje i poticanje rada lokalnih udruga i njihovih projekata
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - definiranje prioriteta - izrada potrebne dokumentacije - prijava i realizacija
Nositelji	Jedinica lokalne samouprave, udruge
Krajnji korisnici	Lokalno stanovništvo, udruge
Indikatori	- prijavljeno minimalno 1 projekt godišnje
Preduvjeti	Postoje natječaji i mogućnosti financiranja iz Programa ruralnog razvoja i Europskog socijalnog fonda
Obrazloženje	Na području Općine postoji velik broj udruga s različitim inicijativama lokalnog stanovništva koje svojim radom doprinose kvaliteti života lokalne zajednice. Za realizaciju svojih projekata osiguravaju potrebna sredstva iz proračuna JLS-a, te ostalih dostupnih izvora. Za potrebe njihova daljnjeg razvoja i unapređenja rada, potrebno je osigurati adekvatnu podršku.

5. Povezanost i usklađenost razvojnih ciljeva, prioriteta i mjera s ciljevima na županijskoj, nacionalnoj i EU razini

5.1. Usklađenost s Županijskom razvojnom strategijom

Županijska razvojna strategija Bjelovarsko-bilogorske županije 2011-2013, definira tri strateška cilja razvoja za područje cijele Županija, a koji obuhvaćaju:

1. Strateški cilj: Povećanje konkurentnosti gospodarstva Županije

Prioritet 1.1. Ruralni razvoj;

Prioritet 1.2. Razvoj turizma;

Prioritet 1.3. Razvoj prerađivačke industrije, MSP i obrtništva.

2. Strateški cilj: Unapređenje društvene infrastrukture i povećanje kvalitete života

Prioritet 2.1. Zaštita okoliša;

Prioritet 2.2. Razvoj zdravstvene, sportske, kulturne i socijalne infrastrukture;

Prioritet 2.3. Razvoj civilnog društva.

3. Strateški cilj: Razvoj komunalne infrastrukture

Prioritet 3.1. Unapređenje sustava vodoopskrbe i odvodnje;

Prioritet 3.2. Prometna infrastruktura;

Prioritet 3.3. Uređenje prostora.

Unutar svakog od navedenih strateških ciljeva definirani su i prioriteti razvoja koji obuhvaćaju sve prioritetne segmente za unapređenje prema razvojnim potencijalima i postojećem stanju.

Strateške odrednice i prioriteti razvoja usklađene su sa razvojnim odrednicama Županije u svim segmentima budući da će se Općina u narednom periodu fokusirati na:

- Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine kroz povećanje poduzetničkih aktivnosti, povećanje organiziranih poljoprivrednih aktivnosti, te povećanje aktivnosti za razvoj turizma usmjerenih na povećanje broja posjetitelja na području Općine;
- Osiguranje dovršenja i uređenja komunalne infrastrukture;
- Poticanje razvoja socijalne infrastrukture na području Općine.

5.2. Usklađenost sa Strategijom Lokalne akcijske grupe Sjeverna Bilogora

Strateške odrednice razvoja Lokalne akcijske grupe Sjeverna Bilogora definiraju slijedeće prioritete razvoja:

Strateški cilj 1. Ravnomjeran gospodarski razvoj i povećanje konkurentnosti gospodarstva

Prioritet 1.1. Potpora razvoju poljoprivrednih gospodarstava na području LAG-a;

Mjera 1.1.1. Potpora za novo sudjelovanje poljoprivrednika u sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode;

Mjera 1.1.2. Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava;

Mjera 1.1.3. Povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima;

Mjera 1.1.4. Korištenje obnovljivih izvora energije;

Mjera 1.1.5. Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava.

Strateški cilj 2. Razvoj očuvanja, revitalizacije i održivog korištenja razvojne resursne osnove LAG-a jačanjem nepoljoprivrednih i neproizvodnih ulaganja i djelatnosti

Prioritet 2.1. Razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti na PG-ima;

Mjera 2.1.1. Ulaganje u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnom području;

Prioritet 2.2. Potpora održivom korištenju prirodne baštine i njezinoj revitalizaciji;

Mjera 2.2.1. Neproizvodna ulaganja vezana za očuvanje okoliša.

Strateški cilj 3. Razvoj i jačanje umrežavanja, partnerstava i suradnje u svrhu jačanja socijalne inkluzije te stvaranja uvjeta jednakih razvojnih mogućnosti uz razvoj društvene infrastrukture

Prioritet 3.1. Potpora razvoju društvene infrastrukture;

Mjera 3.1.1. Razvoj opće društvene infrastrukture u svrhu podizanja kvalitete života stanovnika LAG-a/Ulaganje u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo;

Prioritet 3.2. Razvoj i jačanje umrežavanja, partnerstava i suradnje u svrhu jačanja socijalne inkluzije te stvaranja uvjeta jednakih razvojnih mogućnosti uz razvoj društvene infrastrukture;

Mjera 3.2.1. Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a;

Mjera 3.2.2. jačanje kapaciteta LAG-a i lokalnih dionika za provedbu LRS-a provedbom operacija unutar CLLD strategije;

Kako je vidljivo iz definiranih ciljeva, prioriteta i mjera, razvojna strategija Općine Veliko Trojstvo usklađena je i s ovim razvojnim ciljevima, prioritetima i mjerama. Strategija definira konkretne aktivnosti za razvoj gospodarstva u pojedinim definiranim segmentima (poduzetništvo, poljoprivreda,

turizam), razvoj socijalne infrastrukture što uključuje zapravo nepoljoprivredne i neproizvodne aktivnosti te razvoj komunalne, prometne infrastrukture te sustava za zaštitu okoliša, kao i kvalitetniju valorizaciju prirodne i kulturne baštine.

5.3. Usklađenost s nacionalnim razvojnim strategijama

Kao što je već ranije navedeno, razvojne strategije od one na županijskoj razini, do strategije razvoja lokalne akcijske grupe, usklađene su sa strategijama razvoja na nacionalnoj razini, a s druge strane, predstavljaju smjernice jedinicama lokalne samouprave u definiranju njihovih strateških odrednica.

Osim *Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske 2011.-2013.*, kao polazišnog dokumenta za izradu *Županijske razvojne strategije 2011.-2013.*, te *Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske* na koji je vezana Strategija razvoja LAG-a Sjeverna Bilogora, dokumenti s kojima ova razvojna strategija ima poveznice su i:

- **Strategija razvoja poduzetništva RH 2013.-2020.** kojoj opći cilj definira **povećanje konkurentnosti malog gospodarstva u Hrvatskoj**. Nadalje definirani su prioriteti:
 - ★ *Poboljšanje ekonomske uspješnosti* - Unapređenje ekonomske uspješnosti malog gospodarstva u sektorima proizvođačkih i uslužnih djelatnosti većim ulaganjem u R&D, većim stupnjem inovacija, porastom izvoza i daljnjim razvojem poslovnih mreža i povezanosti;
 - ★ *Poboljšan pristup informacijama* - Razvijanje raznih financijskih mogućnosti za subjekte malog gospodarstva te uklanjanje financijskog jaza za malo gospodarstvo;
 - ★ *Promocija poduzetništva* - Pružanje potpore osnivanju novih poduzeća, povećanje broja aktivnih poduzeća i jačanje institucija koje pružaju podršku poduzetnicima kako bi se na taj način doprinijelo ravnomjernijem i uravnoteženom razvoju hrvatskih regija;
 - ★ *Poboljšanje poduzetničkih vještina* - Pružanje podrške većem razvoju subjekata malog gospodarstva kroz jačanje njihove uprave, uvođenje i korištenje većeg broja visokokvalificiranih zaposlenika te pružanje podrške cjeloživotnom učenju zaposlenih u subjektima malog gospodarstva;
 - ★ *Poboljšano poslovno okruženje* - Nadgradnja ostvarenog napretka uklanjanjem preostalih administrativnih opterećenja i olakšavanjem poslovanja u Hrvatskoj.

Kako je vidljivo, razvojna strategija Općine se direktno vezuje i na tri prioriteta razvoja poduzetništva: promocija poduzetništva, poboljšanje poduzetničkih vještina te poboljšano poslovno okruženje, a indirektno i na ostale prioritete, tj. poboljšanje ekonomske učinkovitosti i poboljšan pristup financiranju.

- **Strategija razvoja turizma RH do 2020.** kao glavni cilj razvoja turizma definira povećanje atraktivnosti i konkurentnosti hrvatskog turizma, što treba rezultirati:

- * poboljšanjem strukture i kvalitete smještaja;
- * novim zapošljavanjem;
- * povećanjem investicija u turističke djelatnosti;
- * povećanje turističke potrošnje.

S obzirom na sve segmente koji čine turistički potencijal na području Općine (prirodna i kulturna baština, razvijena gastro i s njom povezani razvijeni smještajni potencijali, itd.), prepoznata je važnost i mogućnosti za daljnjim unapređenjem turističke ponude na području Općine što je i definirano u sklopu strateškog cilja 1., prioriteta 1.1.

Usklađenost strategije razvoja Općine sa **Strategijom razvoja poljoprivrede 2015.-2017.**, očituje se u komplementarnosti sa slijedećim definiranim strateškim ciljevima i prioritetima:

Strateški cilj 1. Podizanje razine konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog i ribarskog sektora razini EU kako bi se smanjile razlike u negativnim pokazateljima proizvodnje u sektoru u odnosu na EU:

Prioritet 1.4. Modernizacija proizvodnih sustava poljoprivredne proizvodnje i ribarstva standardima EU vezano za higijenu, javno zdravstvo, dobrobit životinja, sigurnost na radu, uvjeta zaštite okoliša te restrukturiranje proizvodnje;

Prioritet 1.5. Poboljšanje tržišnih mehanizama za prodaju poljoprivredno-prehrambenih i ribarskih proizvoda.

Strateški cilj 3. Poboljšanje uvjeta života na ruralnom prostoru:

Prioritet 3.1. Gospodarski razvoj ruralnih područja;

Prioritet 3.2. Jačanje lokalnog partnerstva.

Svi definirani strateški ciljevi i prioriteti imaju svoje poveznice u Programu ruralnog razvoja RH iz kojeg se očekuju i konkretne mjere za financiranje definiranih razvojnih prioriteta.

Strategije za razvoj društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2015. do 2020., ima za cilj uspostavu poticajnog okruženja za promicanje i razvoj društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj budući je ono prepoznato kao dodatna mogućnost za **smanjenje regionalnih razlika te osigurano povećanje razine zaposlenosti, i pravedniju raspodjelu i upravljanje društvenim bogatstvom**. Prioriteti s kojima je i strategija razvoja Općine Veliko Trojstvo direktno vezana su:

Prioritet 3. Promicanje važnosti i uloge društvenog poduzetništva kroz sve oblike obrazovanja;

Prioritet 4. Osiguranje vidljivosti uloge i mogućnosti društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj te informiranje opće javnosti o temama u vezi s društvenim poduzetništvom.

Strategija za razvoj društvenog poduzetništva u RH do 2020., uspostavlja i mehanizme te financijske okvire za financiranje inicijativa za razvoj ovog oblika društvenog angažmana. Iz svih gore navedenih razloga, a vezano za aktivnosti većeg broja udruga građana na neprofitnoj bazi na području Općine, podizanje razine aktivnosti tih udruga, moglo bi predstavljati i daljnje unapređenje i razvoj aktivnosti tih udruga kao i stvaranje dodanih vrijednosti za lokalnu zajednicu (posebice se ovo odnosi na segmente turizma, aktivnosti za mlade i djecu, stare i nemoćne).

Sukladno **Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske** za postupno umanjivanje pritiska otpada na okoliš i ljudsko zdravlje i ostvarivanje održivosti moraju se stvoriti uvjeti koji će:

- ★ smanjiti nastajanje otpada, što će voditi boljem korištenju i zaštiti resursa,
- ★ smanjiti količine koje se odlažu (ili neodgovorno odbacuju) i
- ★ smanjiti rizike od otpada.

Strategijom se utvrđuju sljedeći strateški ciljevi gospodarenja otpadom:

1. Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na izvoru te otpada kojega se mora odložiti, uz materijalnu i energetska oporabu otpada:

- izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na mjestu nastanka čistijom proizvodnjom, odgojem i obrazovanjem, ekonomskim instrumentima, planovima gospodarenja otpadom, primjenom pozitivnih propisa, Direktive o integriranom sprečavanju i nadzoru onečišćenja (IPPC direktiva), ulaganjem u moderne tehnologije i sl.,
- odvojeno skupljanje otpada na izvoru,
- gradnja podsustava odvojenog skupljanja i iskorištavanja, odnosno zbrinjavanja važnijih vrsta otpada (ambalažni otpad, stari automobili, kućanski aparati, e-otpad, itd.).

2. Razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom IVO (stvaranje uvjeta za učinkovito funkcioniranje sustava):

- usklađivanje hrvatske regulative i informacijskog sustava s EU-om,
- gradnja infrastrukturnih građevina i postrojenja (regionalna odlagališta, energane na otpad i spalionice, postrojenja za mehaničko-biološku obradu, biokompostane, odlagališta),
- gradnja kapaciteta servisnih službi sustava gospodarenja otpadom,
- jačanje kapaciteta, uključivo edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti.

3. Smanjivanje rizika od otpada:

- sanacija postojećih odlagališta uz zatvaranje ili produživanje rada,
- korištenje postojećih energetskih i industrijskih kapaciteta za zbrinjavanje opasnog otpada.
- primjena prihvatljivih metoda i načina gospodarenja otpadom rukovodeći se najboljom praksom.

4. Doprinos zaposlenosti u Hrvatskoj

- razvoj domaće industrije i poduzetništva,
- usavršavanje organiziranosti domaće industrije,
- proizvodnja komunalne opreme.

5. Edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema gospodarenja otpadom - Učinkovito gospodarenje otpadom složen je proces koji zahtijeva usklađeno djelovanje državne uprave, regionalne (područne) i lokalne samouprave, znanstvenika, stručnjaka, udruga, gospodarstvenika, sredstava javnog priopćavanja, mjesnog pučanstva, ukupne javnosti i pravo građana na zdrav okoliš, informaciju, sudjelovanje u odlučivanju i pristup pravosuđu. Izazovu će se lakše

odgovoriti ako svi (građani, javnost) budu osposobljeni i potaknuti na sudjelovanje u procesima odlučivanja glede upravljanja i gospodarenja otpadom. Za to je potrebno:

- primjenjivati stav da obrazovanje traje cijeli život,
- stvoriti osjećaj odgovornosti za zbrinjavanje otpada od lokalnih do globalnih razina,
- osigurati prepoznavanje problema zbrinjavanja otpada kao svojih problema i poticati poduzimanje pravih mjera,
- osigurati točne, potpune i pravodobne informacije,
- promicati načela i prioritete u gospodarenju otpadom,
- promicati partnerstvo svih čimbenika i koristiti sve raspoložive izvore,
- utvrditi nov pristup u odgoju i obrazovanju o zbrinjavanju otpada,
- promicati poticajne mjere.

Sukladno navedenim strateškim odrednicama, Općina Veliko Trojstvo je u svojoj strategiji definirala prioritetne ciljeve i mjere vezano za zaštitu okoliša i gospodarenje otpadom koje obuhvaćaju od aktivnosti čišćenja, zbrinjavanja do edukacije relevantnih dionika zajednice.

5.4. Usklađenost s EU strategijama

Glavni okvir za planiranje svih nacionalnih razvojnih strateških dokumenata je strategija **EUROPA 2020** koja definira prioritetne ciljeve razvoja na razini čitave Europske unije, te stvara okvir za razvoj politika i aktivnosti, ali i izvore financiranja za pojedine strateške odrednice na razini pojedinih zemalja članica, kao i čitave Europske unije.

Strategija **EUROPA 2020** definira tako tri prioriteta razvoja:

- *Pametan rast*: razvijanjem ekonomije utemeljene na znanju i inovacijama;
- *Održiv rast*: promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija;
- *Uključiv rast*: njegovanje ekonomije s visokom stopom zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost.

Strateška odrednica „*pametan rast*“ usmjerena je na razvoj inovacija i ulaganja u razvoj i inovacije na svim razinama; ulaganja u obrazovanje, formalno i neformalno, te u cjeloživotno učenje; te digitalizaciju i tržište digitalnih tehnologija.

„*Održiv rast*“ usmjeren je na povećanje konkurentnosti gospodarstva unutar i van granica EU; borbu s klimatskim promjenama prvenstveno vezano za smanjenje emisije CO₂; te povećanje upotrebe čiste energije te povećanje energetske efikasnosti.

„*Uključiv rast*“ definira povećanje mogućnosti zapošljavanja, razvoj vještina te borbu protiv siromaštva.

Na operativnoj razini Republike Hrvatske, usklađenost s navedenom strategijom EUROPA 2020., definirana je osim kroz navedene strategije, konkretnije kroz:

- **Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.**
- **Operativni program Upravljanje ljudskim potencijalima 2014.-2020.**

Važnost ova dva dokumenta očituje se u činjenicama da su to referentni okviri za razvoj pojedinačnih strateških dokumenata od strane relevantnih Ministarstava, s jedne strane, a kao drugo, to su okviri za definiranje strateških/tematskih područja za financiranje kroz Europski fond za regionalni razvoj (EFRR), te Kohezijskog fonda (KF), kao i Europskog socijalnog fonda (ESF).

Razvijen Strateški razvojni program Općine Veliko Trojstvo usklađen je i sa slijedećim tematskim cjelinama, te investicijskim prioritetima iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.

Tematska cjelina	Investicijski prioriteti
<i>03 - Poboljšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora (za EPFRR) i sektora za ribarstvo i akvakulturu (za EFPR)</i>	3D – Podupiranje kapaciteta MSp-ova za rast na regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima i inovacijske procese
<i>04 - Podržavanje prelaska na nisko ugljično gospodarstvo u svim sektorima</i>	4c – Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade te u stambenom sektoru
<i>06 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija učinkovitosti resursa</i>	6c – Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine
<i>09 - Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije</i>	6i – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
<i>10 - Ulaganje u obrazovanje, izobrazbu i strukovno osposobljavanje te cjeloživotno učenje</i>	9a – Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakost u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici
<i>10 - Ulaganje u obrazovanje, izobrazbu i strukovno osposobljavanje te cjeloživotno učenje</i>	9b – Pružanje podrške za fizički, ekonomski i socijalni oporavak ugroženih područja u urbanim i ruralnim područjima
<i>10 - Ulaganje u obrazovanje, izobrazbu i strukovno osposobljavanje te cjeloživotno učenje</i>	10a – Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje kroz razvoj infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje

Tabela 18. Usklađenost sa Operativnim programom Konkurentnost i kohezija, 2014.-2020.

Usklađenost Strateškog razvojnog programa s tematskim cjelinama i investicijskim prioritetima Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.

Tematska cjelina	Investicijski prioriteti
<p><i>08 – Promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage</i></p> <p><i>09 – Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svake diskriminacije</i></p> <p><i>10 – Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje</i></p>	<p>8i – Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage</p>
	<p>9i – Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti</p>
	<p>9iv – Poboljšanje pristupa pristupačnim, održivim i visokokvalitetnim uslugama, uključujući usluge zdravstvene skrbi i socijalne usluge od općeg interesa</p>
	<p>9v – Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te društvene ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju</p>
	<p>10ii – Poboljšanje kvalitete i učinkovitosti tercijarnog i ekvivalentnog obrazovanja te pristupa njemu radi povećanja sudjelovanja u njemu i njegova stjecanja, posebno za skupine u nepovoljnom položaju</p>
	<p>10iii – Povećanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju za sve dobne skupine u formalnom, neformalnom i informalnom okruženju, unapređenje znanja, vještina i kompetencija radne snage, promicanje fleksibilnih načina učenja, između ostalog profesionalnim savjetovanjem i potvrđivanjem kompetencija</p>

Tabela 19. Usklađenost sa Operativnim programom Upravljanje ljudskim potencijalima 2014.-2020.

6. IZVORI FINANCIRANJA PROJEKATA

6.1. Lokalni fiskalni kapaciteti i razvojni programi

Lokalni fiskalni kapaciteti svake jedinice lokalne samouprave temelje se na prihodima koje ove ostvaruju po različitim osnovama, a što je regulirano **Zakonom o financiranju jedinica lokalne/regionalne samouprave** (Narodne novine, br. 117/93; 92/94; 69/97; 33/00; 73/00; 127/00; 59/01; 107/01; 117/01, 150/02; 147/03; 132/06; 26/07 - odluka Ustavnog suda RH, 73/08).

Izvori prihoda jedinica lokalne samouprave čine:

Prihodi jedinica lokalne samouprave

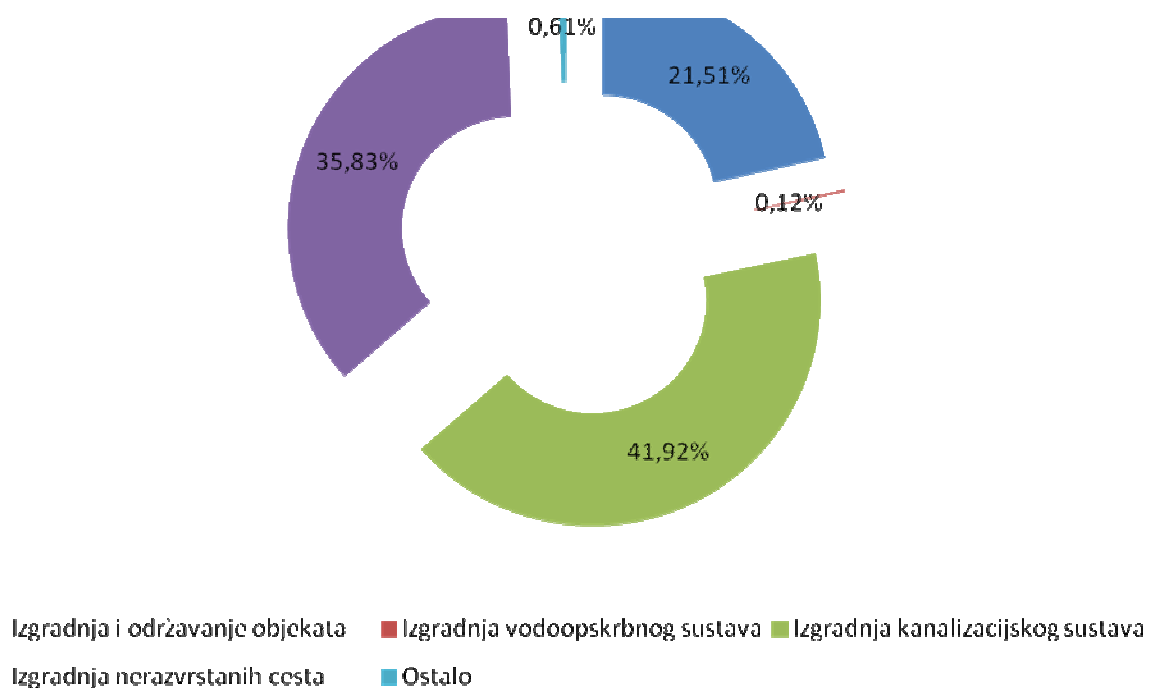
VLASTITI PRIHODI	
1.	Prihodi od imovine <ul style="list-style-type: none">• <i>Prihodi od nekretnina i vlasničko-imovinskih prava</i>• <i>Prihodi od tvrtki i drugih pravnih osoba u vlasništvu ili suvlasništvu grada ili općine</i>• <i>Naknade za koncesije dodijeljene od strane gradskog ili općinskog vijeća</i>
2.	Gradski i općinski porezi <ul style="list-style-type: none">• <i>Prerez porezu na dohodak</i> Općina do 10% Grad s manje od 30.000 stanovnika do 12%, Grad s više od 30.000 stanovnika do 15%, <ul style="list-style-type: none">• <i>Porez na potrošnju alkoholnih napitaka u ugostiteljskim objektima</i>• <i>Porez na kuće za odmor</i>• <i>Porez na tvrtku ili naziv</i>• <i>Porez na korištenje javnih površina</i>
3.	Prihodi od kazni i imovine stečene ovrhom zbog prekršaja na razini općine ili grada
4.	Upravne pristojbe u skladu s posebnim zakonima
5.	Boravišna pristojba u skladu s posebnim zakonima
6.	Komunalne naknade, doprinosi i druge pristojbe određeni posebnim zakonom
7.	Naknade za korištenje javnih površina
8.	Drugi prihodi određeni posebnim zakonom
ZAJEDNIČKI PRIHODI	
9.	Porez na dohodak <ul style="list-style-type: none">• <i>55,00% svi gradovi i općine</i>• <i>Dodatnih 12,00% općinama i gradovima koji su preuzeli decentralizirane funkcije</i> Osnovnoškolsko obrazovanje (3,10%) Srednjoškolsko obrazovanje (2,20%) Centri za socijalnu skrb (0,50%) Domovi za stare i nemoćne (1,70%) Javne vatrogasne postrojbe (1,30%)
10.	Porez na promet nekretnina - 60,00%
11.	Prihodi od zajedničkih koncesija <ul style="list-style-type: none">• <i>Koncesija za korištenje mineralnih i termalnih voda (50,00%)</i>• <i>Koncesija za osiguravanje vode za javnu vodoopskrbu (30,00%)</i>
POTPORE	
12.	Potpore iz županijskog proračuna za gradove i općine koje ostvaruju prihod po glavi stanovnika niži od hrvatskog prosjeka (do iznosa koji je jednak 75,00% od prosječnog

	županijskog prihoda po glavi stanovnika)
13.	Potpora države za područja stradala tijekom rata
14.	Potpora resornih ministarstava za provedbu projekata od posebnog značaja (npr. izgradnja infrastrukture i gospodarski razvoj)

Tabela 20. Prihodi JLS-a

Prema dostupnim podacima, proračun Općine Veliko Trojstvo za 2016. godinu kreće se na razini od 13.280.000 kn, te je u projekcijama za 2017. i 2018. planirano njegovo povećanje za cca 1,3% godišnje.

Prema Planu razvojnih programa za period 2016. - 2018. godine, prosječno 61,4% prihoda jedinice lokalne samouprave raspodijeljeno je na planiranje razvojnih projekata, a njihova struktura prikazana je u niže navedenom dijagramu.

Grafikon 30. Plan ulaganja kroz razvojne programe 2016.-2018.

Kao što je vidljivo iz dijagrama, najveći dio planiranih sredstava otpada na izgradnju kanalizacijskog sustava, izgradnju nerazvrstanih cesta te izgradnju i održavanje objekata. Najmanji dio sredstava (0,12%) otpada na izgradnju vodoopskrbnog sustava, a na ostalo otpada 0,61% planiranih sredstava (opremanje jedinstvenog upravnog odjela, te upravljanje grobljima).

6.2. EU fondovi i nacionalni izvori financiranja

Mogućnosti financiranja kroz Program ruralnog razvoja i plan otvaranja pojedinih natječaja u 2016. godini.

Naziv mjere	Šifra	Vrsta operacije	Mjesec/2016
Mjera 05 - Obnavljanje poljoprivrednog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti	5.2.2.	Razminiranje poljoprivrednog zemljišta	V
Mjera 03 - Sustavi kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode	3.1.1.	Potpورا za sudjelovanje poljoprivrednika u sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode i u sustavu ekološke poljoprivredne proizvodnje	V
Mjera 04 - Ulaganja u fizičku imovinu	4.1.3.	Korištenje obnovljivih izvora energije	V
Mjera 04 - Ulaganja u fizičku imovinu	4.2.1.	Povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima	?
Mjera 04 - Ulaganja u fizičku imovinu	4.2.2.	Korištenje obnovljivih izvora energije	V
Mjera 07 - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima	7.4.1.	Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezano infrastrukturu	V
Mjera 08 - Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma	8.6.1.	Modernizacija tehnologija, strojeva, alata i opreme u pripremi drvene mase i šumo-uzgojnim radovima	V
Mjera 19 - LEADER - CLLD	19.2.1.	Potpورا za provedbu operacija u okviru strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice	V
Mjera 04 - Ulaganja u fizičku imovinu	4.3.1.	Investicije u osnovnu infrastrukturu javnog navodnjavanja	VI
Mjera 08 - Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma	8.6.2.	Modernizacija tehnologija, strojeva, alata i opreme u predindustrijskoj preradi drva	VI
Mjera 03 - Sustavi kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode	3.2.1.	Potpورا za troškove informiranja i promoviranja	VII
Mjera 06 - Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja	6.2.1.	Potpورا ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti	VII

Mjera 07 - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima	7.2.1.	Ulaganje u građenje javnih sustava za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda	VII
Mjera 07 - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima	7.2.2.	Ulaganja u građenje nerazvrstanih cesta	VIII
Mjera 16 - Suradnja	16.1.1.	Potpora za osnivanje operativnih skupina	VIII
Mjera 16 - Suradnja	16.1.2.	Operativne skupine	VIII
Mjera 08 - Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma	8.5.1.	Konverzija degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura	IX
Mjera 09 - Uspostavljanje skupina proizvođača i organizacija	9.1.1.	Uspostavljanje proizvođačkih grupa i organizacija	IX
Mjera 01 - Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja	1.1.3.	Strukovno osposobljavanje za mlade poljoprivrednike	X
Mjera 01 - Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja	1.1.4.	Radionice za subjekte koji su uključeni u kratke lance opskrbe i proizvođačke grupe i organizacije	X
Mjera 01 - Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja	1.2.1.	Demonstracijske aktivnosti	X
Mjera 06 - Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja	6.1.1.	Potpora mladim poljoprivrednicima	X
Mjera 06 - Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja	6.3.1.	Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava	X
Mjera 08 - Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma	8.6.3.	Marketing drvnih i nedravnih šumskih proizvoda	X
Mjera 08 - Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma	8.5.2.	Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture	XI
Mjera 16 - Suradnja	16.2.1.	Pilot projekti i razvoj novih proizvoda, projekata, procesa i tehnologija	XI
Mjera 19 - LEADER - CLLD	19.3.1.	Kratki lanci opskrbe i lokalna tržišta	XI
Mjera 19 - LEADER - CLLD	19.3.2.	Provedba aktivnosti sudjelovanja lokalne akcijske skupine	XI
Mjera 04 - Ulaganja u fizičku imovinu	4.1.1.	Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava	XII

Mjera 04 - Ulaganja u fizičku imovinu	4.1.2.	Zbrinjavanje, rukovanje i korištenje stajskog gnojiva u cilju smanjenja štetnog utjecaja na okoliš	XII
Mjera 04 - Ulaganja u fizičku imovinu	4.2.1.	Povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima	XII
Mjera 04 - Ulaganja u fizičku imovinu	4.3.2.	Komasacija poljoprivrednog zemljišta	XII
Mjera 04 - Ulaganja u fizičku imovinu	4.4.1.	Neproizvodna ulaganja vezana uz očuvanje okoliša	XII

Tabela 21. Plan objave natječaja iz Programa ruralnog razvoja, www.apprrr.hr

Niže navedeni su natječaji Ministarstva poduzetništva i obrta, te natječaji iz Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali. Očekivana objava natječaja Ministarstva poduzetništva i obrta je lipanj, 2016. godine, a po istim programskim područjima objavljivat će se u sličnim oblicima u periodu do 2020. godine.

Rbr	Naziv natječaja	Vrsta prijavitelja	Prihvatljive aktivnosti	Iznos potpore	Intenzitet
1.	PROMIDŽBA PODUZETNIŠTVA	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Mala i srednja poduzeća, Udruge, Instituti, Ustanove; organizatori gospodarskih događanja i manifestacija, sajmovi i drugih oblika promidžbe malog i srednjeg poduzetništva i obrta	<ul style="list-style-type: none"> Promidžba poduzetništva 	10.000-50.000 kn za znanstveno-stručne skupove; Od 20.000-140.000 kn za gospodarske manifestacije	/
2.	RAZVOJ POSLOVNE INFRASTRUKTURE	Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Mala i srednja poduzeća, Razvojne agencije, Poduzetnički inkubatori	<ul style="list-style-type: none"> ulaganja za poboljšanje (obnovu) postojeće poslovne infrastrukture, opreme i povezanih poslovnih usluga koje se pružaju poduzetnicima; ulaganja za stvaranje nove poslovne infrastrukture, opreme i povezanih poslovnih usluga koje se pružaju poduzetnicima; razvoj osnovne poduzetničke infrastrukture (energije, vodoopskrbe, odvodnje, prometa i veza) unutar postojećih poslovnih / poduzetničkih zona, gdje je manjak takve infrastrukture prepreka razvoju malog i srednjeg poduzetništva. 	500.000-25.000.000 kn	/

3.	Razvoj mreže poduzetničkih potpornih institucija (PPI) za pružanje visokokvalitetnih usluga za MSP	Razvojne agencije, Poduzetnički inkubatori	<ul style="list-style-type: none"> • stvaranje i razvoj mreže PPI-a, koordinacija i povezivanje sudionika mreže i definiranje usluga i standarda kao i nadzor nad pruženim uslugama te edukacija djelatnika PPI-a; • pružanje usluga za MSP-e od mreže PPI-a; • podizanje razine vještina i znanja zaposlenih u PPI-ima kako bi mogli pružati visokokvalitetne usluge MSP-ima; • organiziranje i koordinacija mentorstva za MSP-e koje će pružati iskusniji poduzetnici kako bi se ubrzalo savladavanje poteškoća s kojima su poduzetnici suočeni; • promocija savjetodavnih usluga poduzetnicima; • podrška za pred-inkubacijske usluge koje će biti pružane od pro-inovativnih PPI-a (poput akceleratora) s prikladnom infrastrukturom i uslugama za potragu i odabir inovativnih ideja; • podrška u osnivanju start-up i spin-off tvrtki na temelju inovativnih ideja, što uključuje analizu inovativnog rješenja i njegovog tržišnog potencijala (analiza tržišta, poslovni plan i studija izvedljivosti). 	500.000-1.500.000 kn	85%
4.	JAČANJE KONKURENTNOSTI MIKRO I MALIH PODUZETNIKA	mikro i mali poduzetnički subjekti	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaganje u dugotrajnu imovinu koja služi unaprjeđenju obavljanja djelatnosti • Ulaganje u ekološki prihvatljiviju i energetske učinkovitiju proizvodnju i usluge • Uvođenje sustava za unaprjeđenje poslovanja i modernizaciju procesa • Ulaganje u dugotrajnu imovinu koja služi za unapređenje obavljanja djelatnosti • Ulaganje u energetske učinkovitiju proizvodnju i usluge • Prilagodba poslovnog prostora za osobe s invaliditetom • Upravljanje i zaštita intelektualnog vlasništva • Uvođenje sustava upravljanja kvalitetom, normi i znakova kvalitete • Stručno osposobljavanje i obrazovanje • Marketinške aktivnosti 	30.000-500.000 kn	75% mikro, 60% mala i srednja

5.	<p>PODUZETNIŠTVO ŽENA</p>	<p>mikro, mali i srednji poduzetnički subjekti u kojima jedna ili više žena</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaganje u poslovne projekte sa svrhom jačanja konkurentnosti i povećanja zaposlenosti • Ulaganje u razvoj i nabavu novih tehnologija • Ulaganje u povećanje postojećih proizvodnih kapaciteta i usluga • Ulaganje u ekološki prihvatljiviju i energetske učinkovitiju proizvodnju i pružanje usluga • Uvođenje sustava za unaprjeđenje poslovanja i modernizaciju procesa, inoviranje postojećih i stvaranje novih proizvoda i usluga te provedba organizacijskih ili marketinških inovacija • Uređenje poslovnog prostora/radionice • Upravljanje i zaštita intelektualnog vlasništva, uvođenje sustava upravljanja kvalitetom, normi i znakova kvalitete • Stručno osposobljavanje i obrazovanje • Marketinške aktivnosti • Usluge čuvanja djece za žene poduzetnice 	<p>20.000-400.000 kn</p>	<p>85% mikro subjekti, 70% mali subjekti, 60% srednji subjekt</p>
6.	<p>PODUZETNIŠTVO HRVATSKIH BRANITELJA</p>	<p>poduzetnici, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata, mikro, mali i srednji poduzetnički subjekti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacija i proširenje postojeće djelatnosti • Uvođenje sustava za unaprjeđenje poslovanja i modernizaciju procesa, inoviranje postojećih i stvaranje novih proizvoda i usluga te provedba organizacijskih ili marketinških inovacija • Uređenje poslovnog prostora/radionice • Stručno osposobljavanje i obrazovanje • Marketinške aktivnosti • Stručno usavršavanje • Troškovi plaća izravno vezanih uz provođenje projekta • Ostale aktivnosti sukladno Poslovnom planu 	<p>50.000-500.000 kn</p>	<p>85% mikro subjekti, 70% mali subjekti, 60% srednji subjekti</p>

7.	PODUZETNIŠTVO CILJNIH SKUPINA MLADI, POČETNICI, OSOBE SA INVALIDITETOM	mikro, mali i srednji poduzetnički subjekti (u dobi do 32 godine - mladi, koji su započeli poslovnu djelatnost od 1.1. 2015. – početnici, subjekti u vlasništvu osoba s invaliditetom (civilni i vojni invalidi uz rješenje nadležne ustanove)	<ul style="list-style-type: none"> • Nabava opreme, alata i inventara (ne uključuje potrošni materijal, trgovačku robu i vozila) • Uređenje unutarnjeg poslovnog prostora/radionice • Izrada poslovnog plana i konzultantske usluge za financiranje poslovanja • Poduzetnička i informatička izobrazba, osim troškova studija • Troškovi izrade web stranica i promidžbenog materijala za e-poslovanje • Troškovi osnivanja (ne uključuje osnivački kapital) • Nabava patenta, licenci, posebnih znanja i vještina – know-how ili nepatentiranog tehničkog znanja • Savjetodavne usluge , tj. intelektualne usluge koje obavljaju vanjski savjetnici, a koje nisu povezane s redovitim tekućim troškovima te nemaju stalni ili periodički karakter troška 	20.000-100.000 kn	100%
8.	POTICANJE START – UP –ova	mikro, mali ili srednji poduzetnički subjekti koja su registrirani unutar razdoblja od 5 godina od datuma podnošenja prijave i nisu isplaćivala dobit vlasnicima	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaganje u daljnji razvoj i/ili komercijalizaciju inovativnog proizvoda ili usluge 	do 200.000 kn	
9.	ZADRUŽNO PODUZETNIŠTVO	zadruge, socijalne zadruge (umanjena radna sposobnost, nepovoljne okolnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • nove tehnologije • povećanje proizvodnih kapaciteta, ulaganje u ekološki prihvatljiviju i energetski učinkovitiju proizvodnju zadruga; • prilagodba poslovnog prostora za osobe s invaliditetom • jačanje marketinških aktivnosti • unaprjeđenje i primjena novih znanja • uvođenje sustava upravljanja kvalitetom, normi i znakova kvalitetom 	20.000 - 250.000 kn	75%

10.	PODUZETNIŠTVO KLASTERA	klasteri (udruženi subjekti malog gospodarstva – gospodarsko interesna društva, obrti, zadruge, društva s ograničenom odgovornošću, dionička društva)	<ul style="list-style-type: none"> • nove tehnologije • povećanje proizvodnih kapaciteta, energetska učinkovitost i ekološku proizvodnju • Prilagodba poslovnog prostora za osobe s invaliditetom • R&D • upravljanje i zaštita intelekt. vlasništva • uvođenje sustava upravljanja kvalitetom, normi i znakova kvalitete • stručno osposobljavanje, izobrazba i posebno obrazovanje klaster - menadžera • marketinške aktivnosti • studije opravdanosti osnivanja klastera • priprema i izradu projektnih prijedloga (SF EU) 	do 250.000 kn za klaster u osnivanju; do 450.000 kn za operativne klaster	/
	TRADICIJSKI I UMJETNIČKI OBRTI	Mala i srednja poduzeća, Udruge, Zadruge	<ul style="list-style-type: none"> • Nabava alata i opreme potrebnih za unaprjeđenje proizvodnog procesa, osim nabave repromaterijala i prijevoznih sredstava • Poboljšanje uvjeta rada u radionici • Usluge korištenja vanjskih subjekata u razvoju proizvoda (ispitivanje i testiranje proizvoda, troškovi stjecanja znaka tradicijskog odnosno umjetničkog obrta, inovacije u dizajnu proizvoda, izrada ambalaže i dr.) • Edukacija/stručno osposobljavanje zaposlenih u svrhu obogaćivanja znanja i vještina u tradicijskim obrtima 	10.000-100.000 KN	100%
	REVITALIZACIJA POSLOVNIH PROSTORA	mikro i mali poduzetnički subjekti	<ul style="list-style-type: none"> • Uređenje i opremanje poslovnog prostora u dugoročnom najmu (poslovni prostori u državnom vlasništvu i vlasništvu JLPS) • Prilagodba, prenamjena i proširenje poslovnog prostora • Prilagodba poslovnog prostora za osobe s invaliditetom 	25.000-75.000 kn	/

Tabela 22. Najavljeni natječaji Ministarstva poduzetništva i obrta za 2016.

Niže navedeni podaci odnose se na najavu natječaja, vrste aktivnosti, potencijalne prijavitelje te okvirne iznose projekata koji će se sufinancirati, a vezani su za razvoj socijalnih komponenti.

Rbr	Šifra i naziv operacije/ projekta	Naziv prioritetne osi	Kratak opis vrsta aktivnosti	Potencijalni prijavitelji	Indikativni plan objave natječaja	Indikativni iznos bespovratnih sredstava koji se može dodijeliti**
1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage	1. Financiranje projekata koji doprinose provedbi Strategija razvoja ljudskih potencijala 2. Jačanje kapaciteta Lokalnih partnerstava za zapošljavanje	Dionici lokalnog tržišta rada, lokalna partnerstva za zapošljavanje	III. kvartal 2016.	150.000 - 1.500.000
2	Socijalne inovacije u aktivaciji mladih osoba	Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage	1. Upravljanje projektom i administracija 2. Analiza stanja mladih socijalno ugroženih skupina na tržištu rada 3. Izrada paketa preporuka za povećanu aktivaciju mladih socijalno ugroženih skupina na tržištu rada 4. Razvoj novih mjera za aktivaciju spomenute skupine kroz "youth-coaching" programe 5. Vidljivost projekta	OCD, javna tijela (HZZ, CZSS), institucije za obrazovanje odraslih, centri za profesionalnu rehabilitaciju	III. kvartal 2016.	/
3	Izgradnja kapaciteta dionika za pružanje kvalitetnih informacija i provedba informiranja o mogućnostima, pravima i obvezama poslodavaca i mladih	Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage	1. Povećati informiranost mladih koji pristupaju tržištu rada 2. Podići javnu svijest o mogućnostima, pravima i obvezama mladih koje proizlaze iz radnog odnosa i drugih oblika rada 3. Povećati broj mladih koji ulaze u zaposlenost ili obrazovanje/usavršavanje	socijalni partneri, OCD, HZZ, javne i privatne obrazovne ustanove	III. kvartal 2016.	/
4	Podrška mladima u izboru karijere sukladno potrebama tržišta rada	Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage	1. Poboljšati podršku poslodavcima i pružateljima obrazovanja u organizaciji kvalitetnih programa učenja na radnom mjestu 2. Povećati interes poslodavaca i mladih za mogućnosti stažiranja, naukovanja i pripravništva	OCD, javna tijela (HZZ, CISOK, CZSS), institucije za obrazovanje odraslih, centri za profesionalnu rehabilitaciju	III. kvartal 2016.	/
5	Pružanje podrške sustavu mentorstva izvan redovnog obrazovanja - faza I	Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage	1. Upravljanje projektom i administracija 2. Izrada baze mentora i evaluacija rada mentora 3. Izrada programa stručne i pedagoške naobrazbe mentora, 4. Izrada mjera financijske podrške mentorima 5. Uvođenje godišnje nagrade za mentore 6. Vidljivost i promidžba projekta	poslodavci (privatni i javni sektor), ustanove za obrazovanje odraslih, HZZ, strukovna i komorska udruženja	III. kvartal 2016.	/

6	Umjetnost i kultura za mlade (I.FAZA)	Socijalno uključivanje	Organizacija i provedba radionica iz područja kulture i umjetnosti za mlade u srednjim školama posebno u manje razvijenim područjima u RH; organizacija i provedba radionica iz područja kulture i umjetnosti za mlade u nepovoljnom položaju; razvijanje interaktivnih umjetničkih programa ustanova i organizacija civilnog društva kojima će se povećati mogućnost sudjelovanja mladih u kulturnom životu	organizacije civilnog društva; ustanove u području kulture; jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	III. kvartal 2016.	/
7	Umjetnost i kultura 54+ (I.FAZA)	Socijalno uključivanje	Organizacija i provedba radionica iz područja kulture i umjetnosti za korisnike domova za starije i nemoćne; organizacija i provedba radionica iz područja kulture i umjetnosti u lokalnoj zajednici, namijenjenih umirovljenim, starijim i nezaposlenim osobama preko 54 godine starosti; razvijanje interaktivnih umjetničkih programa ustanova i organizacija civilnog društva, namijenjenih umirovljenim, starijim i nezaposlenim osobama preko 54 godine starosti;	Organizacije civilnog društva; ustanove u području kulture; jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	III. kvartal 2016.	/
8	Uključivanje marginaliziranih skupina na tržište rada	Socijalno uključivanje	Razvoj i provedba programa obrazovanja odraslih; razvoj i provedba ciljanih programa za osnaživanje marginaliziranih skupina, poboljšanje socijalnih vještina i unapređenje zapošljivosti; aktivnosti koje pridonose većoj zapošljivosti, socijalnoj uključenosti te integraciji marginaliziranih skupina na tržište rada	Područni i regionalni uredi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, organizacije civilnog društva, privatne/javne institucije (isključujući ministarstva i Vladine urede), zadruga, lokalna i regionalna tijela, privatna poduzeća, lokalne i regionalne razvojne agencije, međunarodne i međuvladine organizacije.	II. kvartal 2016.	/
9	Socijalno uključivanje mladih faza I	Socijalno uključivanje	Aktivnosti usmjerene organiziranju slobodnog vremena, informiranja i savjetovanja, razvoja socijalnih vještina i kompetencija koje pridonose konkurentnosti na tržištu rada, aktivnosti usmjerene mladima u riziku od socijalne isključenosti, poticanju aktivnog sudjelovanja u zajednici, prevenciji nasilja među mladima npr. (osiguravanje neposrednog individualnog i grupnog rada s korisnicima, prikupljanje i distribucija informacija od interesa za mlade, osiguravanje mrežnih stranica ili portala za informiranje mladih, osposobljavanje voditelja kluba/centra/lokalnog info centra, voditelja projekta, organizacija promotivnih aktivnosti, podizanje svijesti javnosti o potrebi usklađenosti obrazovanja i kompetencija s potrebama tržišta rada, osnaživanje mladih za angažiranost u različitim aktivnostima organizacija civilnog društva, neformalno obrazovanje mladih o političkim procesima i mogućnostima uključivanja u donošenje odluka, poticanje rješavanja društvenih/lokalnih problema kroz aktivističko i volontersko djelovanje, organizacija i poticanje javno zagovaračkih aktivnosti, razvoj poduzetničkih inicijativa, poticanje samozapošljavanja mladih, osiguravanje savjetovanja mladih, osiguravanje psihosocijalne podrške za mlade žrtve nasilja, provedba programa usmjerenih jačanju vršnjačke podrške, provedba kampanja prevencije vršnjačkog nasilja, osiguravanje supervizije i evaluacije i dr.) i ostale aktivnosti koje pridonose socijalnom uključivanju mladih.	Organizacije civilnog društva; ustanove u području socijalne skrbi; jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	III. kvartal 2016.	/

10	Promocija zdravlja i prevencija bolesti - Faza I	Socijalno uključivanje	<p>Element 1: Promicanje zdravlja usmjereno prema građanima Pod-elementi: 1.1. Izrada metodologija i pripremnih studija 1.2. Osmišljavanje i realizacija medijskih kampanja 1.3. Održavanje radionica, okruglih stolova, javnih tribina i manifestacija javnog karaktera, izrada edukativnih pisanih materijala 1.4. Organizacija mobilnih timova za prevenciju 1.5. Organizacija i održavanje Dana otvorenih vrata Element 2: Stjecanje znanja zdravstvenih djelatnika u promicanju zdravlja (kroz dodatno obrazovanje, osposobljavanje, studentske posjete itd. kao pod-elemente) Pod-elementi: 2.1. Studentska putovanja u svrhu prijenosa znanja i dobre prakse (u inozemstvu i tuzemstvu) 2.2. Održavanje radionica, okruglih stolova, javnih tribina i manifestacija javnog karaktera, izrada edukativnih pisanih materijala 2.3. Edukacije za zdravstvene radnike („train-the-trainer“ model)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizacije civilnog društva, • javne ustanove i institucije u zdravstvenom sektoru, • jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, • ustanove na polju zaštite zdravlja i sigurnosti na radu 	II. kvartal 2016	459.000 - 1.530.000
11	Podrška procesu deinstitutionalizacije osoba s invaliditetom - faza 1	Socijalno uključivanje	<p>Kroz natječaj će se financirati aktivnosti koje doprinose poboljšanju pristupa visokokvalitetnim socijalnim uslugama, u svrhu sprječavanja institucionalizacije i podrške procesu deinstitutionalizacije; aktivnosti jačanja kapaciteta stručnjaka u pružanju usluga alternativnih oblika skrbi i socijalnih usluga i osiguravanju njihove održivosti; aktivnosti podizanja svijesti javnosti o procesu deinstitutionalizacije</p>	<p>18 državnih domova koji pružaju uslugu smještaja za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom (tjelesnim, intelektualnim osjetilnim i mentalnim oštećenjima). Potencijalni partneri: organizacije civilnog društva, javne ustanove, jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave i dr.</p>	/	765.000 - 11.475.000
12	Poboljšanje pristupa ranjivih skupina tržištu rada u sektoru turizma i ugostiteljstva	Socijalno uključivanje	<p>Kroz natječaj će se financirati aktivnosti povezane s odabirom i motivacijom ciljane skupine (odabir pripadnika ranjivih skupina, odabir nastavnika, predavača i mentora) i procjenu potreba za usavršavanjem/osposobljavanjem u sektoru turizma i ugostiteljstva; aktivnosti povezane s razvojem i provedbom Programa osposobljavanja i usavršavanja u stručnim kompetencijama u sektoru turizma i ugostiteljstva, kao i u razvoju socijalno-interpersonalnih vještina, prilagođenog ranjivim skupinama i temeljenog na inovativnom pristupu, s naglaskom na praktičnu obuku; aktivnosti povezane s razvojem i provedbom programa usavršavanja predavača i mentora sa stručnim znanjima i pedagoškim vještinama; aktivnosti razmjene dobre prakse; aktivnosti upravljanja projektom i aktivnosti promidžbe i vidljivosti o financijskom doprinosu EU.</p>	<p>Strukovne udruge u turizmu i ugostiteljstvu, obrazovne ustanove koje provode programe osposobljavanja i usavršavanja odraslih</p>	II. kvartal 2016.	500.000 – 2.000.000

13	Podrška procesu deinstucionalizacije djece i mladih - faza 1	Socijalno uključivanje	Kroz natječaj će se financirati aktivnosti koje doprinose jačanju kapaciteta stručnjaka za organiziranje i pružanje izvaninstitucionalnih usluga, te osiguranje održivosti usluga; - razvoj i pružanje odnosno proširivanje usluga za djecu, mlade i obitelji te koordinacija s drugim relevantnim pružateljima socijalnih usluga u zajednici; - aktivnosti usmjerene na senzibilizaciju i osvještavanje šire javnosti o potrebama djece i mladih te važnosti izvaninstitucionalnih usluga	13 državnih domova socijalne skrbi (7 za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i 6 za djecu i mlade s problemima u ponašanju). Potencijalni partneri: organizacije civilnog društva, javne ustanove, jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave i dr.	II. kvartal 2016.	100.000 - 6.000.000
14	Razvoj usluga osobne asistencije za osobe s invaliditetom - faza 1	Socijalno uključivanje	Analiza potreba osoba s invaliditeta, identifikacija i odabir korisnika i osoba koje će biti zaposlene kao osobni asistenti; edukacije osobnih asistenata i korisnika usluga; zapošljavanje i koordinacija osobnih asistenata; pružanje usluge osobne asistencije; supervizija i evaluacija rada osobnih asistenata	Organizacije civilnog društva	II. kvartal 2016.	230.000 - 2.500.000
15	Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici - faza I	Socijalno uključivanje	Razvoj i pružanje socijalnih usluga u zajednici (npr. dnevni boravci, organizirano stanovanje); organiziranje pomoći u kući za starije osobe, organiziranje i rad multidisciplinarnih i mobilnih timova; pružanje usluga koje omogućavaju pomirenje obiteljskog i poslovnog života obitelji s ovisnim članom	Organizacije civilnog društva; javne i privatne ustanove jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave zadruge regionalne i lokalne razvojne agencije međunarodne organizacije	IV. kvartal 2016.	300.000 - 3.000.000
16	Društveno poduzetništvo - faza 1	Socijalno uključivanje	Podrška osnivanju društvenih poduzeća; potpora radu društvenih poduzeća; promicanje društvenih poduzeća; podrška specijaliziranim poduzećima za osobe s invaliditetom	Organizacije civilnog društva javne i privatne ustanove privatne firme jedinice lokalne i regionalne samouprave	IV. kvartal 2016.	100.000 - 2.000.000
17	Jačanje poslovanja društvenih poduzetnika I	Socijalno uključivanje	<ul style="list-style-type: none"> • Upravljanje projektom • Unapređenje i stjecanje stručnih i poslovnih sposobnosti i vještina nezaposlenih, ranjivih skupina • Razvoj poslovnih ideja i planova za start up društvena poduzeća (novi proizvodi i usluge, istraživanje tržišta, društveni i okolišni utjecaj, isplativost, mogućnost recikliranja, ciljani kupci) • Profesionalne usluge savjetovanja za društveno poduzetništvo (umrežavanja, partnerstva i sl.) • Pružanje radnog iskustva/ stažiranja/volontiranje u postojećim društvenim poduzećima • Jačanje kapaciteta zaposlenika društvenih poduzeća • Unapređenje poslovnog modela (širenja opsega usluga i proizvoda na nacionalno ili međunarodno tržište) • Razmjena dobre prakse i iskustava u poslovnim modelima društvenih poduzeća • Profesionalne usluge (savjetovanje u pripremi novih proizvoda ili usluga, marketing, IT, računovodstvo, pravna pitanja) • Stvaranje novih radnih mjesta (oprema, osposobljavanje novih zaposlenika, subvencioniranje plaća novih zaposlenika za vrijeme trajanja projekta) • Unapređenje i stjecanje stručnih i poslovnih sposobnosti i vještina nezaposlenih, ranjivih skupina • Razvoj i pružanje obrazovanja i treninga, te informacija o društvenom poduzetništvu • Vidljivost 	Društveni poduzetnici, društva s ograničenom odgovornošću, zadruge, udruge, umjetničke organizacije (kao partneri: javne i privatne ustanove koje djeluju na području socijalnog uključivanja, obrazovne i financijske ustanove, nacionalna, lokalna i regionalna tijela vlasti odgovorna za društveno poduzetništvo)	II. kvartal 2016.	600.000- 2.000.000

18	Osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama, faza II	Obrazovanje i cjeloživotno učenje	Osiguravanje inkluzivnog obrazovanja učenika s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno obrazovnim ustanovama	Prijavitelji: osnivači osnovnih i srednjih škola (javnih i privatnih škola s pravom javnosti); Partneri: osnovne i srednje škole	II. kvartal 2016.	/
19	Programska, stručna i financijska potpora obrazovanju učenika pripadnika romske nacionalne manjine	Obrazovanje i cjeloživotno učenje	Pružanje potpore učenicima, pripadnicima romske nacionalne manjine, na razini predškolskog i osnovnog obrazovanja kako bi se olakšao proces njihove integracije u sustav redovnog obrazovanja	Prijavitelji: osnivači odgojno-obrazovnih institucija na razini pred-tercijarnog obrazovanja (dječji vrtići, osnovne škole); Partneri: dječji vrtići i osnovne škole	II. kvartal 2016.	/
20	Poticanje rada s darovitim djecom i učenicima na predtercijarnoj razini	Obrazovanje i cjeloživotno učenje	Razvoj potencijala darovitih učenika u skladu s njihovim sklonostima, sposobnostima i interesima / razvoj i implementacija individualiziranih i fleksibilnih programa te metoda i oblika rada	Osnovnoškolske i srednjoškolske odgojno-obrazovne ustanove, jedinice lokalne jedinice lokalne i regionalne samouprave	III. kvartal 2016	/
21	Unapređenje pismenosti - temelj cjeloživotnog učenja	Obrazovanje i cjeloživotno učenje	Podići razinu informacijske pismenosti učenika osnovnih i srednjih škola kako bi se pripremili za cjeloživotno učenje	Osnovnoškolske i srednjoškolske odgojno-obrazovne ustanove	III. kvartal 2016.	/
22	Podrška obrazovanju odraslih polaznika uključivanjem u prioritetne programe obrazovanja, usmjerene unapređenju vještina i kompetencija polaznika u svrhu povećanja zapošljivosti	Obrazovanje i cjeloživotno učenje	Povećati razinu znanja, vještina i kompetencija odraslih osoba bez kvalifikacija, s nižom razinom kvalifikacija ili općenito s niskom razinom obrazovanosti, omogućiti stjecanje prve kvalifikacije ili stjecanje više razine kvalifikacije te prekvalifikacije kako bi se povećala konkurentnost osoba na tržištu rada	ustanove za obrazovanje odraslih	II. kvartal 2016.	/

23	Podrška razvoju partnerstava OCD-a i visokoobrazovnih ustanova za provedbu programa društveno-korisnog učenja	Dobro upravljanje	<p>Aktivnosti koje pridonose ostvarivanju cilja operacije, poput: razrada metodologije za sustavno organiziranje angažmana studenata u organizacijama civilnog društva, izrada i provedba programa mentorstva koji uključuju studente u izravne aktivnosti s korisnicima usluga organizacija civilnog društva u rješavanju potreba lokalne zajednice, uspostava i djelovanje resursnih centara za podršku provedbi programa društveno korisnog učenja na fakultetima, osposobljavanje nastavnika za implementaciju nastavnih metoda društveno korisnog učenja, organizacija studentskih debata, obuka, radionica, seminara, javnih/stručnih rasprava, provedba programa društveno korisnog učenja u organizacijama civilnog društva, provedba informacijskih i komunikacijskih aktivnosti s ciljem promocije rezultata programa društveno korisnog učenja.</p>	<p>Organizacije civilnog društva aktivne u području pružanja usluga od općeg interesa (razvoj volonterstva; odgoj i obrazovanje; zdravstvene usluge, socijalna skrb; zaštita okoliša; borba protiv korupcije; suzbijanje diskriminacije; razvoj filantropije); javne ustanove; jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.</p>	II. kvartal 2016.	500.000-1.200.000
24	Osnaživanje doprinosa OCD-a za provedbu programa građanskog odgoja i obrazovanja - faza I	Dobro upravljanje	<p>Aktivnosti koje pridonose ostvarivanju cilja operacije, poput: obuke, radionice, seminari, javne/stručne rasprave, osposobljavanje na radnom mjestu, programi mentorstva, istraživačke aktivnosti, podizanje javne svijesti, provedba programa građanskog odgoja i obrazovanja (koji uključuju teme vezane za uvođenje koncepta aktivnog građanstva, demokratskog odlučivanja, angažmana za opće dobro, zaštite ljudskih prava, razvoja socijalnih vještina, borbe protiv predrasuda i stereotipa, interkulturalnog dijaloga, poduzetničkih vještina, aktivnog uključivanja djece i mladih u aktivnosti za održivi razvoj).</p>	<p>Organizacije civilnog društva aktivne u području pružanja usluga od općeg interesa (razvoj volonterstva; odgoj i obrazovanje; zdravstvene usluge, socijalna skrb; zaštita okoliša; borba protiv korupcije; suzbijanje diskriminacije; razvoj filantropije); javne ustanove; jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.</p>	II. kvartal 2016.	500.000-1.000.000

25	<p>Jačanje kapaciteta OCD-a za provedbu tretmana u okviru izvršavanja kaznenopravnih sankcija te provedbu postpenalnog prihvata i resocijalizacije</p>	Dobro upravljanje	<p>Aktivnosti koje doprinose ostvarivanju ciljeva operacije, poput: jačanje kapaciteta OCD-a za provođenje terapijskog rada sa zatvorenicima temeljenih na pristupima usmjerenim na obitelj (eng. family-focused approaches), višeagencijski pristup (eng. inter-agency approaches), sveobuhvatni programi uključivanja zatvorenika u zajednicu usmjereni na zajednicu (eng. community -based comprehensive prisoner reentry programs); uspostava i organiziranje grupa samopomoći; radionice i informiranja o mogućnostima školovanja, zapošljavanja i ostvarivanja različitih socijalnih prava za vrijeme i nakon odsluženja sankcije; programi obuke za dokvalifikaciju i prekvalifikaciju; organiziranje različitih tečajeva i strukovne izobrazbe za zatvorenike - liječene ovisnike; osnivanje stambenih zajednica za bivše zatvorenike; podrška OCD-ima u razvoju novih postpenalnih programa za povratnike s odsluženja kazne; individualni i grupni rad s povratnicima s odsluženja kazne i njihovim obiteljima; pružanje usluga pravne pomoći; organiziranje rada terapijskih zajednica; provođenje edukacije stručnjaka OCD-a koji sudjeluju u provedbi postpenalnih usluga; organiziranje koordinacijskih sastanaka OCD-a i javnih institucija u provedbi postpenalnih programa; aktivnosti usmjerene poticanju javnih institucija i poslovnog sektora za suradnju s organizacijama civilnog društva u planiranju i pružanju postpenalnih usluga u zajednici; osmišljavanje i razvoj socijalno-poduzetničkih inicijativa povratnika s odsluženja kazne.</p>	<p>Organizacije civilnog društva aktivne u području pružanja usluga od općeg interesa (razvoj volonterstva; odgoj i obrazovanje; zdravstvene usluge, socijalna skrb; zaštita okoliša; borba protiv korupcije; suzbijanje diskriminacije; razvoj filantropije); javne ustanove; jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.</p>	III. kvartal 2016.	500.000-1.200.000
26	<p>Suradnja organizacija civilnog društva i lokalnih vlasti za participativno upravljanje proračunskim procesima</p>	Dobro upravljanje	<p>Aktivnosti koje pridonose ostvarivanju cilja operacije, poput: razvijanje i provedba programa mentorstva za lokalne OCD-e za njihovo aktivno i učinkovito uključivanje u procese donošenja odluka i mobiliziranja građana za participativno odlučivanje; razvijanje i provedba edukativnih programa usmjerenih predstavnicima lokalnih vlasti i organizacijama civilnoga društva za participativno odlučivanje; organiziranje vođenih sastanaka građana i predstavnika lokalnih vlasti radi dogovora oko prioriteta u planiranju lokalnih proračuna; razvijanje inovativnih alata, uključujući informacijske tehnologije, za transparentno i učinkovito sudjelovanje građana u izradi proračuna; prijenos primjera dobre prakse participativnog budžetiranja; unaprjeđenje javne svijesti o koristima participativnog odlučivanja.</p>	<p>Organizacije civilnog društva aktivne u području pružanja usluga od općeg interesa (razvoj volonterstva; odgoj i obrazovanje; zdravstvene usluge, socijalna skrb; zaštita okoliša; borba protiv korupcije; suzbijanje diskriminacije; razvoj filantropije); javne ustanove; jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.</p>	III. kvartal 2016.	500.000-1.000.000

27	Podrška programima OCD-a za praćenje postupaka javne nabave na lokalnoj razini - faza I	Dobro upravljanje	Aktivnosti koje pridonose ostvarivanju cilja operacije, poput: edukacije lokalnih OCD-a i predstavnika medija o postupcima javne nabave i uočavanju nepravilnosti u postupcima javne nabave; jačanje kapaciteta lokalnih OCD-a za praćenje transparentnosti postupaka javne nabave i aktivniju suradnju sa službenicima koji provode postupke javne nabave na lokalnoj razini; izrada inovativnih alata u borbi protiv korupcije u javnoj nabavi.	Organizacije civilnog društva aktivne u području pružanja usluga od općeg interesa (razvoj volonterstva; odgoj i obrazovanje; zdravstvene usluge, socijalna skrb; zaštita okoliša; borba protiv korupcije; suzbijanje diskriminacije; razvoj filantropije); javne ustanove; jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.	IV. kvartal 2016.	400.000-1.000.000
28	Podrška partnerskim inovativnim projektima civilnog, javnog i poslovnog sektora za ponovno korištenje otvorenih javnih podataka i razvoj IKT/mobilnih aplikacija za kvalitetnije sudjelovanje građana u lokalnom odlučivanju- faza I	Dobro upravljanje	Aktivnosti koje pridonose ostvarivanju cilja operacije, poput: inovativno ponovno korištenje podataka iz javnog sektora (skupljenih, proizvedenih, reproduciranih i distribuiranih od strane javnog sektora u mnogim područjima djelovanja, kao što su informacije vezane uz društvene, gospodarske, zemljopisne, vremenske, turističke, poslovne, autorske i obrazovne informacije) za poboljšanje postojećih ili isporučivanje novih javnih usluga (uključujući mogućnosti za ponovnu uporabu dokumenata od strane i za osobe s invaliditetom i drugih skupina u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti); razvoj IKT/mobilnih aplikacija za razvoj novih javnih usluga i uključivanje građana u procese odlučivanja.	Organizacije civilnog društva aktivne u području pružanja usluga od općeg interesa (razvoj volonterstva; odgoj i obrazovanje; zdravstvene usluge, socijalna skrb; zaštita okoliša; borba protiv korupcije; suzbijanje diskriminacije; razvoj filantropije); javne ustanove; jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.	IV. kvartal 2016.	750.000-1.700.000
29	Prostori sudjelovanja- razvoj programa revitalizacije prostora u javnom vlasništvu kroz partnerstvo OCDA i lokalne zajednice- faza I	Dobro upravljanje	Aktivnosti koje pridonose ostvarivanju ciljeva operacije, poput: razvoj programa (društveno) kulturnih centara, odnosno programa OCD-a koji doprinose razvoju zajednice (djelujući kao društveni centri u zajednici) u prostorima u javnom vlasništvu; provedba programa organizacija civilnog društva koji se provode u prostorima u javnom vlasništvu; mali adaptacijski zahvati, odnosno uređenje prostora u javnom vlasništvu za organiziranje aktivnosti OCD-a.	Organizacije civilnog društva aktivne u području pružanja usluga od općeg interesa (razvoj volonterstva; odgoj i obrazovanje; zdravstvene usluge, socijalna skrb; zaštita okoliša; borba protiv korupcije; suzbijanje diskriminacije; razvoj filantropije); javne ustanove; jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.	IV. kvartal 2016.	700.000-1.000.000

30	Razvoj društveno-kulturnih centara	Dobro upravljanje	Uspostavljanje društveno-kulturnih centara (DKC) temeljenih na civilno-javnom partnerstvu; organizacijski razvoj DKC-a temeljenih na civilno-javnom partnerstvu; uspostava mreža suradnje i realizacija zajedničkih programa DKC-a; razvoj i realizacija redovnog programa DKC-a; zagovaranje koncepta civilno-javnog partnerstva i sudioničkog upravljanja u vezi s uspostavljanjem i razvojem DKC-a	organizacije civilnog društva; jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	III. kvartal 2016.	450.000 - 2.500.000
----	---	-------------------	---	--	--------------------	---------------------

Tabela 23. Plan objave natječaj - socijalna komponenta

7. PLAN PROVEDBE STRATEGIJE

7.1. Terminski plan provedbe strateških ciljeva, prioriteta i mjera

Rbr	Opis ciljeva, prioriteta i mjera	2016				2017				2018				2019			
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za minimalno 15% do 2020.																
1.1.	Povećati broj poduzetničkih aktivnosti za 10% godišnje																
1.1.1.	Daljnji razvoj i realizacija programa razvoja poduzetništva																
1.1.2.	Unaprijediti poduzetnička znanja i vještine stanovništva, postojećih i potencijalnih poduzetnika																
1.1.3.	Organizirati mogućnost stručnog usavršavanja, prekvalifikacija za lokalno stanovništvo																
1.1.4.	Promocija poduzetništva																
1.1.5.	Realizacija projekata za razvoj poduzetništva iz nacionalnih i EU izvora																
1.2.	Povećati broj organiziranih poljoprivrednih aktivnosti stanovništva za minimalno 10% godišnje																
1.2.1.	Unapređenje znanja poljoprivrednih proizvođača																
1.2.2.	Daljnji razvoj i realizacija program razvoja poljoprivrede																
1.2.3.	Organizirati promociju proizvoda malih proizvođača																
1.2.4.	Priprema i realizacija projekata za poljoprivrednike iz nacionalnih i EU izvora																
1.3.	Povećati broj turističkih posjetitelja za minimalno 10% godišnje																
1.3.1.	Unapređenje rada turističkog informativnog centra																
1.3.2.	Stvaranje jedinstvene ponude sadržaja i smještaja																
1.3.3.	Povezivanje s turističkim agencijama u urbanim središtima																
1.3.4.	Razvoj i realizacija manjih turist.-infrastrukturnih projekata																
1.3.5.	Očuvanje, razvoj i njegovanje kulturne i prirodne baštine																
1.3.6.	Priprema i realizacija projekata (nacionalni i EU)																
2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine																
2.1.	Dovršiti kanalizacijski sustav i sustav odvodnje oborinske vode na području Općine																
2.1.1.	Izgradnja sanitarno fekalne kanalizacijske mreže u naselju Grginac																
2.1.2.	Dovršenje izgradnje kanalizacijskog sustava na području naselja Veliko Trojstvo																
2.1.3.	Izgradnja kanalizacijskog sustava odvodnje oborinske vode naselja Veliko Trojstvo																
2.1.4.	Unapređenje i izgradnja kanalizacijskog sustava u ostalim naseljima Općine																
2.1.5.	Unapređenje i izgradnja sustava odvodnje oborinske vode u ostalim naseljima Općine																
2.1.6.	Realizacija projekata za razvoj poduzetništva iz nacionalnih i EU izvora																

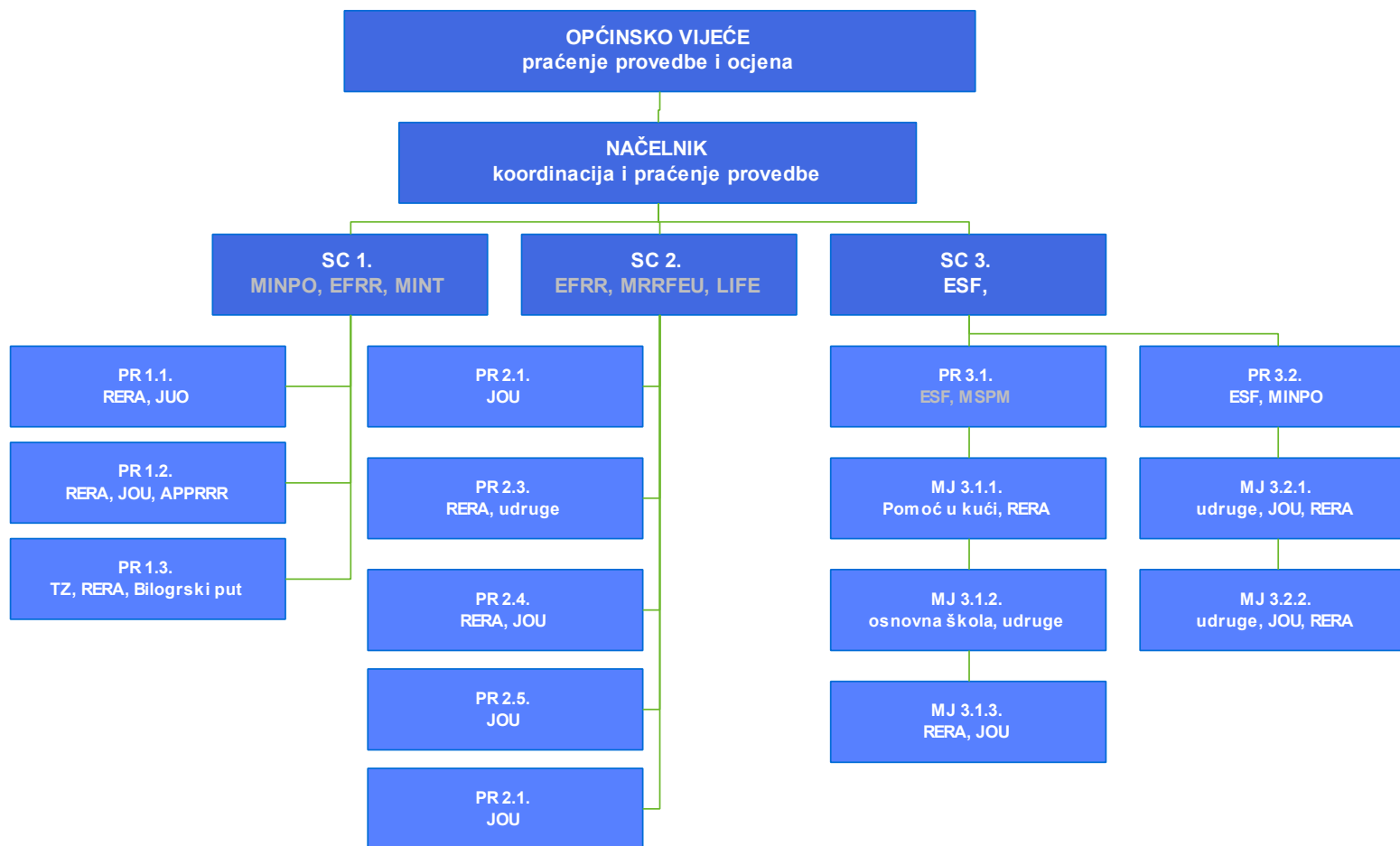
7.2. Mehanizmi provedbe, praćenje i ocjena provedbe

Za učinkovitu provedbu definiranih strateških ciljeva, njihovih prioriteta te posebice razvoj i realizacija projekata i natječaja, neophodno je proširiti kapacitete jedinice lokalne samouprave koja s postojećim kapacitetima, broju ljudi i obimom svakodnevnih aktivnosti, ne može biti jedina odgovorna za učinkovitu provedbu ovog strateškog programa.

S obzirom na tu činjenicu, u aktivnu provedbu ciljeva, prioriteta i mjera mogli bi se uključiti ostali dionici s područja Općine Veliko Trojstva i županije. Prvenstveno se to odnosi na aktivniju ulogu *Razvojne agencije Bjelovarsko – bilogorske županije, Turističke zajednice Bjelovarsko-bilogorske županije*, ali od velikog značaja su i postojeće udruge građana s područja Općine poput udruge *Bilogorski turistički put, Pomoć u kući, Udruge umirovljenika*, zatim ustanova kao lokalna osnovna škola i ostali.

Praćenje provedbe se može organizirati u sklopu jedinstvenog upravnog odjela koji će pripremiti dva puta godišnje ili po potrebi i više, informacije za Općinsko vijeće i ostale zainteresirane o tijeku provedbe strateških ciljeva, prioriteta i mjera. Za pojedine segmente, tj. strateške ciljeve moguće je oformiti radne skupine sastavljene od zainteresiranih subjekata (udruge, ustanove/institucije, građani) koji će operativno biti uključeni u provedbu pojedinih mjera te koordinirati provedbu s Jedinstvenim upravnim odjelom, a o tijeku provedbe informirati predstavnike upravnog odjela, načelnika te Općinsko vijeće.

U organigramu na slijedećoj stanici prikazan je prijedlog modela provedbe aktivnosti na dostizanju strateških ciljeva, prioriteta i mjera. Kao što je vidljivo za praćenje provedbe i dostizanje planiranih ciljeva nadležno je Općinsko vijeće. Za koordinaciju i nadzor provedbe također je odgovoran i načelnik Općine. U direktnoj provedbi u tehničkom smislu uključeni su Jedinstveni upravni odjel (JUO), Turistička zajednica (TZ), Regionalna razvojna agencija (RERA), te udruge koje djeluju na području Općine, kao i svi ostali zainteresirani. U sklopu dijagrama, prikazani su i mogući izvori financiranja pojedinih ciljeva, prioriteta i mjera (ESF – Europski socijalni fond, EFRR –Europski fond za regionalni razvoj, MINPO – Ministarstvo poduzetništva i obrta, MRRFEU – Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, MSPM – Ministarstvo socijalne politike i mladih i dr.).

Slika 16. Organizacija provedbe strategije

Niže navedene su tablice za praćenje i ocjenu provedbe strateških ciljeva, prioriteta i mjera prema definiranim indikatorima i kroz vremenski period provedbe Strateškog programa razvoja, tj. do 2020. godine.

Rbr	Definirani indikatori pojedinih mjera/godina provedbe	2016	2017	2018	2019
1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za minimalno 15% do 2020.				
1.1.	Povećati broj poduzetničkih aktivnosti za 10% godišnje				
1.1.1.	Daljnji razvoj i realizacija programa razvoja poduzetništva				
	<i>izrađena analiza postojećeg stanja poduzetništva i prikupljeni podaci o potrebama poduzetnika</i>				
	<i>Program razvoja poduzetništva dostupan na web-u</i>				
	<i>Održana tribina za prezentaciju Programa razvoja poduzetništva</i>				
	<i>minimalno 10 poduzetnika godišnje realiziralo subvencije</i>				
	<i>procjena mogućnosti aktiviranja objekata u vlasništvu općine u poduzetničke svrhe</i>				
1.1.2.	Unaprijediti poduzetnička znanja i vještine stanovništva, postojećih i potencijalnih poduzetnika				
	<i>Održana minimalno 1 edukacija godišnje na teme iz poduzetništva (4 ukupno)</i>				
	<i>Minimalno 10-15 osoba godišnje sudjelovalo na edukacijama (minimalno 40 osoba)</i>				
1.1.3.	Organizirati mogućnost stručnog usavršavanja, prekvalifikacija za lokalno stanovništvo				
	<i>kontaktirati lokalne i regionalne ustanove za obrazovanje i prikupiti informacije o mogućim edukacijama</i>				
	<i>prezentirati i informirati lokalno stanovništvo o mogućnostima edukacija</i>				
	<i>objava rasporeda i ponude edukacija na web stranici općine</i>				
1.1.4.	Promocija poduzetništva				
	<i>informacije o poduzetništvu dostupne na web stranici Općine;</i>				
	<i>info pult (postojeći o turizmu), nadograđen s informacijama o poduzetništvu</i>				
	<i>ažurirani podaci o broju poslovnih subjekata</i>				
	<i>povećan broj novo osnovanih poslovnih subjekata za minimalno 5 godišnje</i>				
	<i>povećan broj novih poslovnih subjekata kojima su vlasnici osobe mlađe od 40 godina</i>				
1.1.5.	Realizacija projekata za razvoj poduzetništva iz nacionalnih i EU izvora				
	<i>minimalno 1 projekt godišnje na temu poduzetništva razvijen i odobren</i>				
	<i>povećan broj osoba uključenih u poduzetničke aktivnosti</i>				
	<i>povećan broj osoba s pozitivnim stavom o poduzetništvu</i>				

Rbr	Definirani indikatori pojedinih mjera/godina provedbe	2016	2017	2018	2019
1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za minimalno 15% do 2020.				
1.2.	Povećati broj organiziranih poljoprivrednih aktivnosti stanovništva za minimalno 10% godišnje				
1.2.1.	Unapređenje znanja poljoprivrednih proizvođača				
	<i>provedeno minimalno 3 edukacije godišnje na različite teme iz poljoprivrede, npr. o mogućnostima financiranja i ostvarivanja poticajnih mjera; mogućnostima umrežavanja i povezivanja proizvođača; poticanje prerađivačkih aktivnosti i razvoj proizvoda; prezentirati primjere dobre prakse razvoja proizvoda, proizvodnji, umrežavanja poljoprivrednih poduzetnika i sl.</i>				
	<i>povećan broj poljoprivrednih proizvođača koji su ostvarili poticajna sredstva za razvoj svojih poljoprivrednih djelatnosti za minimalno 5% godišnje</i>				
1.2.2.	Daljnji razvoj i realizacija program razvoja poljoprivrede				
	<i>minimalno 15 poljoprivrednih proizvođača i prerađivača godišnje ostvarilo poticaj kroz Program razvoja poljoprivrede</i>				
	<i>povećan broj i kvaliteta stočnog fonda na području Općine – minimalno 4 subvencije/godišnje</i>				
	<i>povećan broj nasada s certificiranim sadnicama – minimalno 4 subvencije/godišnje</i>				
	<i>povećan broj OPG-a u ekološkoj proizvodnji – minimalno 3 subvencije/godišnje</i>				
1.2.3.	Organizirati promociju proizvoda malih proizvođača				
	<i>minimalno 3 proizvoda lokalnih proizvođača promovirano na štandovima</i>				
	<i>promovirano minimalno 3 proizvoda lokalnih proizvođača na web stranici</i>				
	<i>osmišljena i prezentirana minimalno 3 poljoprivredna proizvođača/prerađivača na web stranici kao primjeri dobre prakse</i>				
1.2.4.	Priprema i realizacija projekata za poljoprivrednike iz nacionalnih i EU izvora				
	<i>minimalno 3 prijave godišnje na mjere ruralnog razvoja za poljoprivredne proizvođače i prerađivače</i>				

Rbr	Definirani indikatori pojedinih mjera/godina provedbe	2016	2017	2018	2019
1.	Povećanje gospodarskih aktivnosti i zapošljavanja na području Općine za minimalno 15% do 2020.				
1.3.	Povećati broj turističkih posjetitelja za minimalno 10% godišnje				
1.3.1.	Unapređenje rada turističkog informativnog centra				
	<i>minimalno 4 puta godišnje se mijenjaju i/ili nadopunjavaju informacije na info pultu</i>				
	<i>evidentirane i ažurirane informacije o broju posjetitelja, broju noćenja, njihovom zadržavanju na području općine i ostale informacije važne za razvoj turističke ponude</i>				
1.3.2.	Stvaranje jedinstvene ponude sadržaja i smještaja				
	<i>redovita ažuriranja informacija (minimalno 3 puta godišnje) na info pultu</i>				
	<i>osmišljena jedinstvena ponuda turističkih sadržaja i smještaja na području Općine</i>				
	<i>povećan broj sadržaja i ponude na području Općine</i>				
	<i>povećan broj individualnih posjetitelja za minimalno 3% godišnje</i>				
	<i>povećan broj organiziranih grupa posjetitelja za minimalno 3% godišnje</i>				
	<i>povećan broj zadržavanja i noćenja posjetitelja za minimalno 3% godišnje</i>				
1.3.3.	Povezivanje s turističkim agencijama u urbanim središtima				
	<i>Kontaktiranje minimalno 6 turističkih agencija u urbanim centrima RH (Zagreb, Varaždin, Rijeka, Pula, Osijek i sl.)</i>				
	<i>Realizirano minimalno 2 ugovora o suradnji s turističkim agencijama godišnje</i>				
	<i>Povećan broj organiziranih turističkih posjeta na područje Općine</i>				
	<i>Povećan broj pojedinačnih turističkih posjeta i noćenja</i>				
1.3.4.	Razvoj i realizacija manjih turist.-infrastrukturnih projekata				
	<i>razvijeno i realizirano minimalno 1 projekt turističke infrastrukture godišnje</i>				
1.3.5.	Očuvanje, razvoj i njegovanje kulturne i prirodne baštine				
	<i>definirani potencijali kulturne i prirodne baštine koji se mogu koristiti u turističke svrhe</i>				
	<i>definirani prioriteti kulturne i prirodne baštine koji će se koristiti u turističke svrhe te razvijeni projekti (minimalno 2 godišnje)</i>				
	<i>razvijeni koncepti projekata te provjerene mogućnosti financiranja</i>				
	<i>organizacija.... manifestacija</i>				

	<i>broj organiziranih posjetitelja na područje Općine</i>				
	<i>broj pojedinačnih posjeta na području Općine</i>				
	<i>povećan broj posjetitelja lokaliteta i manifestacija</i>				
1.3.6.	Priprema i realizacija projekata (nacionalni i EU)				
	<i>minimalno 1 projekt godišnje pripremljen i prijavljen za financiranje sredstvima iz fondova EU</i>				

Rbr	Definirani indikatori pojedinih mjera/godina provedbe	2016	2017	2018	2019
2.	Osigurati dovršenje i uređenje komunalne infrastrukture na području Općine				
2.1.	Dovršiti kanalizacijski sustav i sustav odvodnje oborinske vode na području Općine				
2.1.1.	Izgradnja sanitarno fekalne kanalizacijske mreže u naselju Grginac				
	<i>izgrađeno xxxx km sustava odvodnje oborinskih voda u naselju Veliko Trojstvo</i>				
	<i>izgrađenost sustava odvodnje oborinskih voda na području Općine povećan %</i>				
	<i>povećana količina oborinskih voda koje se odvede sustavom, a ne ispuštaju u prirodu</i>				
2.1.2.	Dovršenje izgradnje kanalizacijskog sustava na području naselja Veliko Trojstvo				
	<i>definiran plan izgradnje kanalizacijskog sustava po naseljima do 2020.</i>				
	<i>prijava minimalno 1 natječaja godišnje za izgradnju kanalizacijskog sustava prema definiranom planu</i>				
	<i>izgrađeno xxx km kanalizacijskog sustava do 2020. godine</i>				
	<i>izgrađeno 95% kanalizacijskog sustava na području Općine do 2020. godine</i>				
	<i>povećan broj kućanstava priključen na kanalizacijski sustav</i>				
2.1.3.	Izgradnja kanalizacijskog sustava odvodnje oborinske vode naselja Veliko Trojstvo				
	<i>xxx km sustava oborinske vode izgrađeno</i>				
	<i>izgrađeno xxxx % sustava oborinske vode svih naselja Općine (ili cijele općine)</i>				
2.1.4.	Unapređenje i izgradnja kanalizacijskog sustava u ostalim naseljima Općine				
	<i>definiran plan izgradnje kanalizacijskog sustava po naseljima do 2020.</i>				
	<i>prijava minimalno 1 natječaja godišnje za izgradnju kanalizacijskog sustava prema definiranom planu</i>				
	<i>izgrađeno xxx km kanalizacijskog sustava do 2020. godine</i>				
	<i>izgrađeno 95% kanalizacijskog sustava na području Općine do 2020. godine</i>				
	<i>povećan broj kućanstava priključen na kanalizacijski sustav</i>				
2.1.5.	Unapređenje i izgradnja sustava odvodnje oborinske vode u ostalim naseljima Općine				
	<i>Xxx km sustava oborinske vode izgrađeno</i>				

	<i>Izgrađeno xxxx % sustava oborinske vode svih naselja Općine (ili cijele općine)</i>				
2.1.6.	Realizacija projekata za razvoj poduzetništva iz nacionalnih i EU izvora				
	<i>minimalno 1 projekt prijavljen i realiziran godišnje iz vanjskih izvora (nacionalni i/ili fondovi EU) vezano za unapređenje komunalne infrastrukture</i>				
	<i>povećan broj prijava i realizacija projekata iz vanjskih izvora financiranja</i>				
	<i>povećano financiranje proračunskih aktivnosti iz vanjskih izvora za 30% minimalno do 2020. godine</i>				
	<i>ojačani kapaciteti djelatnika Općine i lokalnog stanovništva za pripremu i realizaciju projekata financiranih sredstvima EU</i>				

Rbr	Definirani indikatori pojedinih mjera/godina provedbe	2016	2017	2018	2019
2.2.	<i>Unaprediti prometnu infrastrukturu na području Općine</i>				
2.2.1.	Izgradnja i uređenje nerazvrstanih cesta				
	<i>izrađena projektna dokumentacija</i>				
	<i>ishođene potrebe dozvole za izgradnju</i>				
	<i>definiran terminski plan za prijavu kao i mogućnosti vanjskog financiranja</i>				
2.2.2.	Uređenje i/ili obnova nogostupa				
	<i>izrađena projektna dokumentacija za 4 naselja Općine (Veliko Trojstvo, Maglenča, Grginac, Čulovac)</i>				
	<i>pripremljeni projekti</i>				
2.2.3.	Osiguranje horizontalne i vertikalne signalizacije				
	<i>definirani prioriteti za izradu horizontalne i vertikalne signalizacije (željeznički prelazi Grginac; Trojstvo-Malo Trojstvo; Šulinovac i Palovac; Trojstvo Martinac)</i>				
	<i>izrađena projektna dokumentacija za definirane prometnice</i>				
	<i>pripremljeni projekti</i>				
2.2.4.	Uvođenje smeđe signalizacije				
	<i>osigurana smeđa signalizacija za minimalno 3 objekta kulturne i povijesne baštine</i>				
	<i>osigurana smeđa signalizacija za minimalno 3 subjekta turističko-ugostiteljske ponude na području Općine</i>				
2.2.5.	Priprema i realizacija projekata za poljoprivrednike iz nacionalnih i EU izvora				
	<i>realizirano minimalno 2 projekta godišnje</i>				
2.3.	<i>Unapređenje kontrole zbrinjavanja otpada i zaštite okoliša</i>				
2.3.1.	Osnivanje i pokretanje rada komunalnog poduzeća				

	<i>registrirana tvrtka</i>				
	<i>zaposleni djelatnici</i>				
	<i>plan/program rada</i>				
2.3.2.	Povećati broj zelenih otoka				
	<i> smanjeno nekontrolirano odlaganje otpada</i>				
	<i> povećano količina otpada koji se odvaja za minimalno 10%</i>				
2.3.3.	Smanjenje broja divljih odlagališta				
	<i> sanirano minimalno 1 divlje odlagalište godišnje</i>				
	<i> sprečavanje nekontroliranog odlaganja otpada u prirodu</i>				
	<i> provedene minimalno 2 akcije čišćenja godišnje</i>				
	<i> minimalno 2 puta godišnje organiziran odvoz glomaznog otpada iz domaćinstava</i>				
2.3.4.	Uspostava rada reciklažnog dvorišta				
	<i> reciklažno dvorište u funkciji</i>				
	<i> povećana količina otpada koje se odvajaju minimalno 10%</i>				
	<i> povećana količina vrijednih svojstava pojedinih vrsta otpada</i>				
2.3.5.	Organizacija akcija zaštite okoliša, promocija i edukacija lokalnog stanovništva				
	<i> minimalno 2 akcije sakupljanja otpada organizirane</i>				
	<i> minimalno 15 ljudi sudjelovalo u akcijama zbrinjavanja otpada</i>				
	<i> minimalno 2 okrugla stola/predavanja godišnje</i>				
	<i> minimalno 20 ljudi sudjelovalo na okruglim stolovima/predavanjima</i>				
2.3.6.	Priprema i realizacija projekata (nacionalni i EU)				
	<i> minimalno 1 projekt pripremljen i odobren godišnje</i>				

Rbr	Definirani indikatori pojedinih mjera/godina provedbe	2016	2017	2018	2019
2.4.	Povećanje energetske učinkovitosti na području Općine				
2.4.1.	Realizacija projekata javne rasvjete				
	<i>minimalno 2 projekta zamjene javne rasvjete pripremljena i realizirana</i>				
2.4.2.	Poticanje energetske učinkovitosti lokalnog stanovništva				
	<i>održane informativne radionice za lokalno stanovništvo</i>				
	<i>obavijesti i informacije osigurane na web stranici Općine</i>				
	<i>sufinancirano minimalno 5 projekta za stambene objekte godišnje</i>				
	<i>sufinancirano minimalno 2 projekta za poslovne subjekte godišnje</i>				
2.4.3.	Poticanje razvoja projekata obnovljivih izvora energije				
	<i>izraditi analizu postojećih potencijala za razvoj obnovljivih izvora energije</i>				
2.5.	Učinkovitije upravljanje objektima od javnog interesa				
2.5.1.	Valorizacija i privođenje namjeni napuštenih objekata				
	<i>identificirani objekti koji se mogu privesti svrsi</i>				
	<i>razvijen jasan plan namjene</i>				
	<i>izrađeni poslovni planovi i studije izvodivosti za objekte i projekte za koje je to potrebno (npr. hostel, poduzetnički inkubator, dom za stare i nemoćne, i sl.)</i>				
	<i>realizirano minimalno 2 projekta do 2020.</i>				

Rbr	Definirani indikatori pojedinih mjera/godina provedbe	2016	2017	2018	2019
3.	Poticati razvoj socijalne infrastrukture na području Općine				
3.1.	Razvoj socijalnih usluga				
3.1.1.	Daljnji razvoj i realizacija projekata Pomoć u kući				
	<i>broj realiziranih projekata</i>				
	<i>broj korisnika koji primaju pomoć povećan</i>				
3.1.2.	Razvoj projekata i aktivnosti za mlade i djecu				
	<i>broj razvijenih projektnih koncepata</i>				
	<i>broj razvijenih projektnih prijava</i>				

	<i>broj realiziranih natječaja</i>				
	<i>broj djece i mladih uključenih u pripremu projekata</i>				
	<i>broj djece i mladih uključenih u realizaciju projekata</i>				
3.1.3.	Priprema i realizacija projekata (nacionalni i EU)				
	<i>prijavljeno minimalno 1 projekt godišnje</i>				
3.2.	<i>Razvoj i poticanje inicijativa socijalnog poduzetništva</i>				
3.2.1.	Promocija i edukacija na temu socijalnog poduzetništva				
	<i>minimalno 2 edukacije godišnje</i>				
	<i>minimalno 20 polaznika godišnje upoznato s mogućnostima socijalnog poduzetništva</i>				
	<i>realizirano minimalno 1 inicijativa socijalnog poduzetništva lokalnih udruga godišnje – razvoj ideje, poslovnog plana, razrada projekta, prijava za moguća financiranja i realizacija</i>				
3.2.2.	Priprema i realizacija projekata za poljoprivrednike iz nacionalnih i EU izvora				
	<i>prijavljeno minimalno 1 projekt godišnje</i>				

8. ZAKLJUČAK

Strateški razvojni program Općine Veliko Trojstvo iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020., nastavak je dosadašnjih nastojanja Općine da aktivnostima na razvoju i povećanju kvalitete života na području Općine Veliko Trojstvo osigura dodatnu operativnu i učinkovitu komponentu temeljenu na održivom i ujednačenom razvoju svih segmenata vitalnih za funkcioniranje lokalnih zajednica.

Kako je prethodno razdoblje (2010. – 2015.) karakterizirano negativnim trendovima vezano prvenstveno za smanjenje gospodarskih aktivnosti i nezaposlenost, uvelike utjecalo i na fiskalne kapacitete jedinica lokalne samouprave, posljedica je dodatno smanjenje mogućnosti financiranja razvojnih projekata na lokalnoj razini.

Svjesni ovih činjenica, strateški pristup planiranju razvoja na lokalnoj razini, jasna razrada i definiranje usmjerenosti lokalne samouprave na ciljeve, prioritete i mjere (projekte), te postizanje sinergije i konsenzusa oko provedbe, treba rezultirati poboljšanjem gospodarskih te socijalnih uvjeta na području Općine te njenim daljnjim razvojem.

S obzirom na dobra polazišta u smislu potencijala razvoja u poljoprivrednoj i posebice turističkoj djelatnosti, blizina Bjelovara, dobra prometna povezanost s administrativnim središtem i brzom cestom, kao i aktivno lokalno stanovništvo koje prepoznaje mogućnost djelovanja i organiziranja u vidu raznih društvenih inicijativa, daljnje unapređenje definiranih segmenata moguće je kroz kvalitetan pristup provedbi definiranih ciljeva i njihovih komponenti.

Isto tako, budući da veliki potencijali za razvoj postoje kroz više izvora sufinanciranja razvojnih projekata kroz nacionalne i europske fondove, kvalitetna razrada i priprema projekata te njihova realizacija, dodatno može osnažiti lokalne kapacitete razvoja u svim segmentima (lokalna uprava, potencijalni i postojeći poduzetnici, socijalne inicijative i lokalno stanovništvo).

Postizanje konsenzusa na razini donosioca odluka, lokalnih i regionalnih dionika, ključno je za provedbu svega navedenog te osiguranje ujednačenog, odgovornog te održivog razvoja.

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

**Savjetovanje i izrada Strateškog razvojnog programa Općine Veliko Trojstvo
iz Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020.**

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014. - 2020.

Udio sufinanciranja: 85% EU, 15% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaže u ruralna područja